

ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ

ҚОСЫМША БІЛІМ БЕРУ

8. Снежневский А.В. Общая психопатология. – М.: Медицина, 2001.
9. Руководство по наркологии /Под ред. Н.Н. Иванца.-В 2-х т. – М.: ИД мед-практика-М, 2002.
10. Короленко Ц.П., Дмитриева Н.В. Социодинамическая психиатрия. Медицина, 2000.
11. Лекции по наркологии Н.Н. Иванец. – М., 2000.
12. Шабанов П.Д. Наркомании. – СПб.: Лань, 2001.
13. Психические расстройства и расстройства поведения. (Классификация V МКБ-10, адаптированный для использования в Российской Федерации) /Под ред. Б.А.Казаковцева, В.Б. Голланда. – М.: Минздрав России, 1998 .
14. Менделевич В.Д. Клиническая и медицинская психология. Учебное пособие. – М.: МЕДпресс-информ, 2005.
15. Клиническая психология. Под ред. Б.Д. Карвасарского. Национальная медицинская библиотека. – Питер, 2006.

На казахском языке

основная:

1. Ілешева Р.Ғ. Психиатрия: Оқулық. – Алматы, «Білім», 1995.
2. Құдиярова Ғ.М. Психиатрия. Оқулық. – Алматы, 1994.
3. Ілешева Р.Ғ. Медициналық психология: Оқулық. – Алматы, «Санат», 2009.

БАЛАЛАР ПСИХИАТРИЯСЫ

мамандығы

Астана 2010

АЛҒЫ СӨЗ

1 Медицина білімі және ғылымының инновациялық технологиялар Республикалық орталығы **ӘЗІРЛЕГЕН ЖӘНЕ ҰСЫНҒАН.**

2 АЛҒАШ РЕТ ЕНГІЗІЛДІ.

3 ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ 2009 ж. «Балалар психиатриясы» мамандығы бойынша мемлекеттік қосымша білім беру стандартына сәйкес үшін әзірленген.

4 ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2010 жылғы 23 қарашадағы № 916 бұйрығымен бекітілген.

7 Список рекомендуемой литературы*

На русском языке

основная:

1. Дмитриева Т.Б., Краснов В.Н., Незнанов Н.Г, Семке В.Я., Тиганов А.С. Психиатрия. Национальное руководство. – М.: Медицина, 2009.
2. Гудман Р., Скотт С. Детская психиатрия. Триада-Х, 2008.
3. Руководство по клинической детской и подростковой психиатрии /Под редакцией Кеннета С. Робсона. – М. «Медицина», 1999.
4. Психиатрия детского и подросткового возраста / Под ред. П.И. Сидорова. – Тв. обл., 2004.
5. Рустанович А.В., Шамрей В.К. Клиническая психиатрия в схемах, таблицах и рисунках. – СПб.: «ЭЛБИ-СПБ», Санкт-Петербург. 2006.
6. Каплан Г.И., Сэдок Б.Дж. Клиническая психиатрия. - В 2-х т., /Пер. с англ. – М.: Медицина, 2002.
7. Руководство по психиатрии /Под ред. А.С. Тиганова. - В 2-х т. – М.: Медицина, 1999.
8. Иванец Н.Н., Тюльпин Ю.Г. Психиатрия и наркология: учебник. – М., ГЭОТАР-Медиа, 2006.
9. Обухов С.Г. Психиатрия: учебное пособие. /Под ред. Ю.А. Александровского. – М., ГЭОТАР-Медиа., 2007.
10. Жариков Н.М., Тюльпин Ю.Г. Психиатрия: Учебник. – М.: Медицина, 2000.
11. Коркина М.В., Лакосина Н.Д., Личко А.Е., Сергеев И.И. Психиатрия: Учебник. – М.: МЕДпресс-информ, 2004.
12. Тюльпин Ю.Г. Психические расстройства: Учебник. – М.: Медицина, 2002.
13. Александровский Ю.А. Психофармакотерапия. Учебное пособие для студ. высш. учеб. заведений – М.: «Академия», 2005.

дополнительная:

1. Коркина М.В. Практикум по психиатрии. – М.: МЕДпресс-информ, 2009.
2. Руководство по судебной психиатрии. /Под редакцией Т.Б. Дмитриевой, Б.В. Шостаковича, А.А. Ткаченко. – М.: Медицина, 2004.
3. Войтенко Р.М. Социальная психиатрия с основами медико-социальной экспертизы и реабилитологии. Руководство для врачей и психологов. - Фолиант, 2002.
4. Руководство по социальной психиатрии. /Под ред. Дмитриевой Т.Б. – М.: Гэотар - Медицина, 2001.
5. Кудьярова Г.М., Зальман Г.И. Психиатрия для семейных врачей. Учебное пособие. – Алматы, 2000.
6. Общая психопатология (руководство для врачей). Н.Т. Измайловой.
7. Пропедевтика психиатрии. Учебное пособие. В.Л. Гавенко, Г.А.Самардакова, В.И.Коростий и др. /Под ред.проф. В.Л. Гавенко. – Ростов-на-Дону «Феникс», 2003.

5 Методы обучения и преподавания

Лекции: обзорные, проблемные.

Семинары и практические занятия: курация пациентов детского возраста, ведение медицинской документации, работа в различных подразделениях детских лечебно-профилактических организаций, участие в обходах, разбор тематических больных, работа в малых группах, дискуссии, презентации, обратная связь, устные сообщения на семинарах, практических занятиях, организация научно-практических конференций.

Самостоятельная работа резидента (СРР): курация пациентов детского возраста в стационаре, дневном стационаре, на амбулаторном приеме, работа в различных подразделениях детских лечебно-профилактических организаций, работа с учебно-научной литературой и контрольно-измерительными средствами, написание историй болезни, подготовка презентаций, закрепление навыков, формирование портфолио, подготовка рефератов, структурированных методических разработок, таблиц, схем, алгоритмов диагностики и лечения и т.п., доклада для совместного разбора, участие в совместном научном исследовании, сбор материалов для последующей публикации.

6 Клиническая база

Стационарные детские отделения (кабинеты) психиатрического, наркологического, психосоматического, терапевтического профиля, организации ПМСП (поликлиники, дневные стационары, СВА, амбулаторные отделения диспансеров, больниц), амбулаторные отделения, отделения функциональной диагностики, клинические лаборатории, приемный покой стационаров, станции скорой психиатрической (наркологической) помощи.

МАЗМҰНЫ

1. Түсіндірме жазба	6
2. Пән сағаттарының бөлінуі	10
3. Қайта даярлау пәнінің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны	11
4. Біліктілікті арттыру пәнінің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны.	50
5. Оқу және оқыту әдістері	53
6. Клиникалық база	54
7. Ұсынылатын әдебиеттердің тізімі	55

Бұл үлгілік оқу бағдарламасын Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің рұқсатынсыз көбейтуге және таратуға болмайды.

1 Түсіндірме жазба

Кіріспе

Балалар психиатриясы – қазіргі таңдағы клиникалық психиатрияның жеке саласының медициналық мамандығы. Медициналық пән ретінде балалар мен жасөспірімдерде кездесетін психикалық және мінез-құлық бұзылыстар этиологиясы, патогенезі, диагностикасы, таралуы, емдеу және алдын алуы зерттейді және де психиатриялық көмек көрсетуді ұйымдастырады. Психикалық бұзылыстарды эволюциялық-динамикалық, жасқа байланысты салыстырмалы, биопсихо-элеуметтік ұстанымы бойынша жасқа байланысты заңдылықтарын қарастырады, науқас балалар мен жасөспірімдердің тек клиникасы ғана емес, тағы психикалық бұзылыстарды сипаттайтын этиологиясы мен патогенезінде.

Медициналық үздіксіз білім беру жүйесін әрі қарай қамтамасыз ету үшін резидентурада балалар психиатриясы саласында жоғары білікті мамандар дайындау маңызды болып табылады. Бұл үлгілік оқу бағдарламасы медициналық қосымша білім берудің «Балалар психиатриясы» мамандығы бойынша психиатриялық ғылымның заманауи жетістіктеріне сүйене отырып ҚР балаларына тиімді психиатриялық көмек көрсетуді күшейтуіне дипломнан кейінгі кезеңде қайта даярлау және біліктілік арттыруы циклында балалар психиатрлардың кәсіби дайындығын жетілдіру және тереңдетуіне негіз болады.

2009 жылғы 18 қыркүйектегі №193-IV «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» ҚР Кодексіне сәйкес психикалық ауытқулары бар тұлғаларға медициналық-элеуметтік көмектер, психикалық бұзылыстардың қазіргі заманғы диагностикасы әлемдік тәжірибеге сай болуы қажет. Бұл талаптар осы бағдарламада көрініс тапқан. Алайда, қазіргі кездегі халықаралық статистикалық мәліметтерді есепке алар болсақ, Америкалық психатрия ассоциацияларының, Еуропа елдерінің диагноз қоюда теориялық негізделмеген түрлі әдіс-тәсілдері бар. Олай болса, балалар психиатрияның теориялық мазмұнын баяндауда диагностикаға нозологиялық тұрғыдан қарастыратын отандық тәжірибелерге сүйенген абзал.

Тәжірибе көрсеткендей, психиатрияда диагностикалық бағасының ғылыми және практикалық мәселелері оңтайлы шешіледі егер, концептуалды ұстанымдарды ескере отырып психикалық бұзылыстардың симптоматикалық және нозологиялық бағалау бір-бірін толықтырып отырады. Осындай өзгешеліктерді жою жолдарының бірі шет елдердің клиникалық басқармаларын қолдану және оларды отандық психиатрия жағдайына бейімдеу, яғни психикалық науқастарға диагноз қою және «стандартталған» емдеу жүргізу принциптері мен негізгі әдістемелік ұстанымдарды таныстыру.

Қазіргі таңдағы психиатрия медицинаның адамгершілікті және адал ниет білдіру аспектілерін қамтиды. Сонымен қатар, дәрігердің тұжырымды ой-өрісін қалыптастыру үшін психиатрияның жоғары тәрбиелік маңызы бар екенін ұмытпау керек. Психикалық патологияны түсіну өзгенің пікіріне шыдамдылық қалыптастырады, ақыры нәтижесіз науқас адамдармен жұмыс істеуге үйретеді, адамдарға адамгершілікті баулытады, терапия мен реабилитацияның заманауи мүмкіндіктерін зерттейді, келе-

7	Клиника, диагностика и лечение ларвированных депрессий, панических атак и соматоформных расстройств у детей и подростков с позиции доказательной медицины	Эпидемиология. Клинические аспекты. Алгоритм ранней диагностики и дифференциальной диагностики ларвированных депрессий панических атак и соматоформных расстройств у детей и подростков. Проблемы клинического патоморфоза. Тактика ведения и динамического наблюдения, профилактики и современная терапия согласно протоколам с позиций доказательной медицины в амбулаторных условиях.
---	---	--

Примерный план самостоятельной работы слушателя (СРС)

№	Содержание СРС
1	Курация психически больных детей с обоснованием диагноза.
2	Оценка и анализ качества ведения медицинской документации в детской психиатрической клинике.
3	Интерпретация и анализ результатов клинических и параклинических исследований (ЭХО-КГ, ЭГ, ЭЭГ, КТ, ЯМРТ и др.).
4	Оформление направления и актов освидетельствования для медико-социальной, судебной экспертиз несовершеннолетних.
5	Участие в консилиумах и консультациях других отделений.
6	Составление структурированных методических разработок, таблиц, схем, глоссария.
7	Разработка учебных протоколов диагностики и алгоритмов лечения психических заболеваний и индивидуальных программ медико-социальной реабилитации для детей и подростков.
8	Подготовка докладов, презентаций на клинические и патолого-анатомические конференции, разборы.
9	Составление заключения о необходимости применения предусмотренных законом принудительных мер медицинского характера несовершеннолетним.
10	Составление направления, заключения, актов СПЭ, СНЭ, МСЭ несовершеннолетних.
11	Консультирование в кабинете кризисного центра.
12	Дежурства в детских психиатрических отделениях.
13	Дежурства в приемном покое качестве помощника врача.
14	Дежурства в специализированной бригаде скорой помощи качестве помощника врача.
15	Работа в библиотеке, Интернете.

3	Перспективы развития психотерапевтической помощи детскому населению РК. Психотерапия пограничных состояний у детей и подростков	Пути совершенствования организации и приближения психотерапевтической помощи населению РК. Традиционные подходы применения психотерапии, их цели, задачи и различия. Отечественный и зарубежный опыт. Методы общей и специальной психотерапии. Классификация. Цели и задачи. Показания, противопоказания. Принципы выбора и динамика терапевтических результатов в лечении пограничных состояний, их эффективность.
4	Детская ургентная психиатрия на догоспитальном и госпитальном этапах. Новые подходы	Клинические аспекты. Алгоритм ранней диагностики и дифференциальной диагностики неотложных состояний у детей и подростков. Кризисные вмешательства. Тактика ведения при купировании и профилактике осложнений. Реабилитационные мероприятия. Показания к госпитализации.
5	Вопросы ранней диагностики и неотложной помощи при суицидах у детей и подростков	Эпидемиология. Современное состояние суицидов у детей и подростков в РК. Социологические, психологические, физиологические факторы суицидов. Клинические и возрастные аспекты. Вопросы ранней диагностики, клинической оценки, меры предотвращения. Кризисные вмешательства. Тактика ведения при купировании и профилактике осложнений. Реабилитационные мероприятия. Показания к госпитализации. Юридические и этические аспекты.
6	Современная психофармакотерапия резистентных форм при шизофрении и других бредовых, аффективных, психосоматических расстройств суицидах у детей и подростков с позиции доказательной медицины	Современная классификация психотропных средств. Основные лекарственные средства, используемые в детской психиатрии. Психотропные препараты нового поколения (атипичные нейролептики, антидепрессанты группы СИОЗСН), успехи и достижения в терапии резистентных форм при шизофрении и других бредовых, аффективных, психосоматических расстройств суицидах у детей и подростков с позиции доказательной медицины. Проблемы и пути преодоления терапевтической резистентности. Принципы подбора, показания, противопоказания к назначению, возможные побочные эффекты, осложнения и их купирование. Совместимость препаратов разных групп при лечении психических расстройств. Границы терапевтической эффективности при психофармакотерапии. Проблемы терапевтической резистентности, полипрагмазии, комплайнса. Стандартизованные шкалы оценки клинических характеристик терапии пациентов с психическими расстройствами.

шек емделушіде қажетсіз скепсисті болдырмауды, дертке қарсы белсенді көз қарасты ынталандырады.

Мақсаты: қазіргі заманғы емдеу-диагностикалық және фармацевтикалық технологиялар жетістіктеріне сәйкес психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар балаларға білікті мамандандырылған медициналық және әлеуметтік көмек көрсетуге қабілетті мамандардың кәсіби білімін, іскерлігін және дағдыларын одан әрі тереңдету және жетілдіру.

Міндеттері:

- мемлекеттік қосымша білім беру стандарты талаптарына сәйкес және психиатриялық ғылымның заманауи жетістіктеріне сүйене отырып балалар психиатры білімі, іскерлігі, дағдылары мен кәсіби компетенцияларын жетілдіру;
- дәлелдемелі медицина принциптері негізінде кәсіби шешім қабылдауды үйрету;
- кәсіби қызметте медицинаның ғылыми жетістіктерін қолдануға, заманауи емдеу-диагностикалық және фармацевтикалық технологияларды енгізуін кеңейту;
- психикалық және мінез-құлықты бұзылыстары бар балаларға әлеуметтік-құқықтық көмек көрсетуін, дерттің алдын алу әдістерін және ұйымдастыру түрлерін жақсартуды үйрету;
- халық денсаулығы жағдайын ғылыми және статистикалық талдау тұрғыдан дағдыларын, балалар мен жасөспірімдер кабинеттері, емдеу-сақтандыру кәсіпорындар қызметтерінің сапалық және сандық көрсеткіштерін жетілдіруге оңтайландыру;
- өз білімі мен дағдыларды үздіксіз кәсіби оқытуды, клиникалық ой-өрісін кеңейту, дағдыландыру және одан әрі жетілдіру қабілеттілігін игерту;
- мамандар командасында іскерлік дағдыларын қалыптастыруды үйрету.

Білім берудің түпкілікті нәтижелері

Тыңдарман:

- ҚР балаларға психиатриялық көмек көрсетудің жетілдіру жолдары мен ұйымдастыру, психоневрологиялық диспансерлер, психиатриялық стационарлардың, шұғыл психиатриялық көмек көрсету, арнайы типтегі психиатриялық ауруханалардың принциптерін;
- заманауи балалар психиатриясы пәні мен міндеттері, балалар мен жасөспірімдердің психикалық ауруларының нозологиялық және симптомдық концепцияларын;
- АХА-10 бойынша балалар мен жасөспірімдердің психикалық және мінез-қылықтық бұзылыстардың типті және атипті клиникалық көріністерінің диагностикалық критерийлері, саралау диагностикасы, олардың этиологиясы мен патогенезін;
- балалар психиатриясындағы заманауи инструменталды (КТ, ЯМРТ, ЭЭГ, РЭГ, ЭХО-ЭГ, ангиография және т.б.) және зертханалық диагностиканың инновациялық әдістерін, эксперименталды-психологиялық зерттеу әдістерін;

- балалар мен жасөспірімдердің психиатрмен куәландырылу тәртібі, жоспарлы, шұғыл және ерксіз психиатриялық мекемеге госпитализациялау, диспансеризациялауды;
- ҚР балаларға ауруханадан тыс және ауруханалық наркологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру принциптерін;
- инъекциялы есірткіні қолданатындардағы (ИЕК), басқа да қауқарсыз топтардағы АҚТҚ/ЖҚТБ, ИЕК АҚТҚ инфекцияланғандардың, АҚТҚ өмір сүретіндердің, есірткіқұмарлықтың алдын алу стандарттарын;
- сексопатологияның негізгі түсініктері, сексопатологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру принциптерін;
- ҚР бекітілген құқықтық нормаларға сәйкес кәметет жасына толмағандардың сот-психиатриялық, сот-наркологиялық сараптамалар ұйымдастыруды, тағайындау және жүргізу тәртібін;
- сот-психиатриясы мен наркологияның құқықтық мәселелерін, сараптаушылардың құқықтары мен міндеттерін, сарапшылар нәтижелерінің процессуалды талаптары, соттау және сотталмау, іс-әрекетке қабілеттілік, іс-әрекетке қабілетсіздік түсініктері, қамқоршылық жасау, сотталғандарды, куәгерлерді және жәбірленушіні тексеруді;
- мәжбүрлеп емдеу түрлері мен ұйымдастыру, әлеуметтік-қауіпті науқастарды динамикалық қадағалауын;
- балалар психиатриясы мен наркологияның шұғыл жағдайларын;
- балалар мен жасөспірімдердің психикалық аурулардың заманауи емдеу әдістерін (заманауи психофармакология, ургентті психиатриялық көмек көрсету, қоздырушылықпен күресу, интенсивті терапияны ұйымдастыру);
- балалар психиатриясы мен наркологияның заманауи профилактика әдістері, медициналық-әлеуметтік реабилитациясын **білуі тиіс**.

Тыңдарман:

- диагностика хаттамаларына сәйкес психикалық емделушілерге жалпы және арнайы тексерулер тағайындауды, олардың қорытындыларын талдауды;
- қорытынды клиникалық диагнозды дәлелдеу үшін сараланған диагностика жүргізуді;
- емдеудің клиникалық хаттамаларына сәйкес балалар мен жасөспірімдердің психикалық, мінез-құлықтық және қосарланған соматикалық бұзылыстарға тиімді терапия тағайындауды;
- балалар мен жасөспірімдерді психотропты препараттармен емдеуде кездесетін кері әсері мен асқынуларды анықтауды;
- балалар психиатриясының нормалық-құқықтық және заңдық іс-әрекеттері мәселелеріне, халық денсаулығы жағдайының есепке алу-есеп беру құжаттамаларын жүргізуде, статистикалық талдау жүргізуіне компетентті болуды;
- медициналық қызмет көрсету туралы, зияндылықты төмендету туралы, білім беру бағдарламалары, есірткі қолданатындарға, АҚТҚ инфекцияланғандардың

3	Актуальные вопросы доказательной медицины в детской психиатрии, наркологии, сексопатологии.
4	Неотложная помощь на до- и госпитальном этапах в детской психиатрии, наркологии, сексопатологии
5	Актуальные вопросы суицидологии и ургентной психиатрии на догоспитальном и госпитальном этапе.
6	Современные тенденции развития психофармакотерапии основных психических и поведенческих расстройств у детей и подростков с позиции доказательной медицины.
7	Современные достижения и успехи психофармакотерапии тревожно-депрессивных и других аффективных, психосоматических, инсомнических расстройств в амбулаторных условиях с позиции доказательной медицины.
8	Инструментальные и функциональные методы обследования в детской психиатрии, наркологии, сексопатологии.
9	Вопросы судебно-психиатрической, судебно-наркологической, медико-социальной экспертизы у детей.
10	Вопросы психотерапии у детей.
11	Актуальные вопросы современных медико-социальных реабилитационных программ для детей и подростков.

4.2 Примерный тематический план и содержание семинаров и практических занятий

№	Тема	Содержание
1	Современная семиотика психических расстройств у детей и подростков	Новые концептуальные подходы в детской психиатрии. Нозологическая специфичность симптомов и синдромов, их патофизиологические механизмы, клиническое значение. Статика и динамика психопатологических синдромов ее влияние на формирование, развитие и усложнение клиники психических расстройств. Клинические проявления, типичные, атипичные варианты. Патоморфоз. Роль синдрома в планировании лечебных мероприятий и установлении прогноза эндогенных, экзогенных (в том числе соматогенных) и психогенных психических расстройств.
2	Инновационные методы инструментальных и лабораторных исследований в детской психиатрии	Значения современных нейрофизиологических, биохимических, иммунологических и инновационных технологий их клиническое значение. Правила назначения и оптимального выбора, показания, противопоказания к их проведению, наиболее значимые показатели с позиции доказательной медицины.

Наркология детского возраста	
1	Курация наркологических больных детей и подростков.
2	Ведение медицинской документации в детской наркологии.
3	Интерпретация клинических анализов наркологических больных.
4	Интерпретация результатов ЭХО-КГ, ЭГ, ЭЭГ, КТ, ЯМРТ, ЭПО.
5	Интерпретация результатов токсикологических, ферментативных и других видов тестов, пробы Рапопорта, Мохова-Шинкаренко, показаний электронных приборов выявления наркотических веществ и продуктов их обмена в биологических жидкостях организма.
6	Разработка учебных протоколов диагностики и лечения наркологических заболеваний у детей и подростков.
7	Составление структурированных методических разработок, таблиц, схем, глоссария.
8	Оформление направления и актов медицинского освидетельствования, экспертного заключения для медико-социальной, судебно-наркологической экспертизы несовершеннолетних.
9	Составление заключения о необходимости применения предусмотренных законом принудительных мер медицинского характера несовершеннолетним.
10	Составление заключения СНЭ несовершеннолетним.
11	Подготовка докладов, презентаций на клинические и патологоанатомические конференции.
12	Участие в консилиумах и консультациях других отделений.
13	Дежурства в отделении, приемном покое.
14	Дежурства в специализированной бригаде скорой помощи в качестве помощника врача-педиатра.
15	Работа в библиотеке, Интернете.
6	Формирование портфолио слушателя.

4 Примерный тематический план и содержание тематики обязательного компонента профилирующих дисциплин (повышение квалификации)

Актуальные проблемы детской психиатрии

4.1 Примерный тематический план лекций

№	Тематика
1	Актуальные проблемы детской психиатрии, наркологии, сексопатологии.
2	Инновационные технологии в детской психиатрии, наркологии, сексопатологии.

ИЕК, АҚТҚ /ЖҚТБ ауыратындарға арналған МЛС туралы атаулы ақпарат беруді;

- ерікті және құпиялық принциптерін сақтай отырып балалар мен жасөспірімдерге, сонымен қатар, бас бостандығынан айырылған ұйымдарда есірткі қабылдаушылар, АИВ-жұқтырғандар, қауқарсыз топтардағы АҚТҚ/ЖҚТБ, ИЕК АҚТҚ инфекцияланғандар, АҚТҚ өмір сүретіндер, есірткіқұмарлықтар арасында психоәлеуметтік консультация, тестілеу жүргізуді **үйреніп алуы қажет.**

Тыңдарман:

- нерв-психикалық дамудың деңгейін анықтауды;
- трахеотомияны;
- психотерапияға, аутогенді жаттығуға;
- ми мен жұлынды компьютерлік-томографиялық және магнитті резонансты томографиялық тексерудің нәтижесін түсіндіруді;
- электроэнцефалография мен реоэнцефалография нәтижелерін түсіндіруді;
- жәбірленушілер мен сотталғандарды куәландыруді;
- жәбірленуші бала мен куәгердің психикалық жағдайы туралы қорытынды жасауға;
- тамақтан бас тартқан пациентті түтік сүңгі арқылы жасанды тамақтандыруді;
- өміріне қауіп төнген жағдайда (қозуды тоқтату, эпилепсиялық статус, токсикоманиялық заттармен немесе есірткімен жіті улану, жіті қантамырлық жеткіліксіздік, жіті тыныс алу жеткіліксіздігі, құрысқақ синдромы, коматозды жағдай, обструкция синдромы, талма) шұғыл көмек көрсету мен диагностика жасауды;
- балалар мен жасөспірімдердің психикалық жағдайының синдромдық сипаттамасын;
- балалар мен жасөспірімдер емдеуінің тиімді бағдарламаларын жүргізуді;
- аса қоздырылған және әлеуметтік қауіпті балалар мен жасөспірімдерді қадағалау, ұстап тұру, тасымалдау және бақылауын ұйымдастыруды;
- психикалық және мінез-қылықты бұзылыстары бар балалар мен жасөспірімдердің динамикалық және белсенді динамикалық бақылау жүргізуді;
- сот психиатриясы мен наркологиясы бойынша балалар психиатриялық және наркологиялық ұйымдар қызметтерінің статистикалық талдау жүргізуді **машықтануы қажет.**

2 Пән сағаттарын бөлу

Қайта даярлау

Педиатрия бейіні мамандықтары және жалпы дәрігерлік практика бойынша бұрынғы білімі мен еңбек өтілі бар мамандар үшін

Пәндер	Аудиториялық сағат			ТӨЖ
	Барлығы	Дәрістер	Практикалық сабақтар	
Стационардағы балалар психиатриясы	144	30	114	72
Амбулаториялық-емханалық балалар психиатриясы	72	16	56	36
Балалар жасындағы наркология	108	24	84	54
Жалпы сағат саны	324	70	254	162

Педиатриялық емес бейіні мамандықтары бойынша білімі мен еңбек өтілі бар мамандар үшін қайта даярлау

Пәндер	Аудиториялық сағат			ТӨЖ
	Барлығы	Дәрістер	Практикалық сабақтар	
Педиатрияға кіріспе	144	30	114	72
Стационардағы балалар психиатрия	180	38	142	90
Амбулаториялық-емханалық балалар психиатриясы	72	16	56	36
Балалар жасындағы наркология	108	24	84	54
Жалпы сағат саны	504	108	396	252

Біліктілікті арттыру

Пәндер	Аудиториялық сағат			ТӨЖ
	Барлығы	Дәрістер	Практикалық сабақтар	
Балалар психиатриясының, наркологиясының, сексопатологиясының өзекті мәселелері	72	16	56	36

8	Разработка учебных протоколов диагностики и лечения психических заболеваний у детей и подростков.
9	Подготовка докладов, презентаций на клинические и патологоанатомические конференции.
10	Составление заключения на подозреваемого, подсудимого в тех случаях, когда возникает сомнение по поводу их вменяемости.
11	Составление заключения о необходимости применения предусмотренных законом принудительных мер медицинского характера.
12	Составлять заключения о психическом состоянии свидетеля или потерпевшего, истцов, ответчиков.
13	Проведение СПЭ в медицинских учреждениях, следственных изоляторах, в суде, в кабинете следователя.
14	Проведение консультации работников судебных и следственных органов по вопросам судебной психиатрии.
15	Дежурства в отделении.
16	Дежурства в приемном покое.
17	Дежурства в специализированной бригаде скорой помощи качестве помощника врача.
18	Работа в библиотеке, Интернете.
19	Формирование портфолио слушателя.
Детская психиатрия амбулаторно-поликлиническая	
1	Работа в кабинетах детского и подросткового участкового врача-психиатра.
2	Работа в кабинете ВКК.
3	Работа в дневном стационаре.
4	Работа в кабинете кризисного центра.
5	Патронаж пациентов состоящих на диспансерном учете.
6	Консультирование детей на амбулаторном приеме.
7	Обслуживание вызовов на дому.
8	Ведение медицинской документации.
9	Подготовка докладов, презентаций на клинические конференции.
10	Обучение детей в школах социально-значимых заболеваний.
11	Работа по формированию принципов здорового образа жизни.
12	Работа с социально-неблагополучным детским контингентом на участке.
13	Работа в библиотеке, Интернете.
14	Формирование портфолио слушателя.

	действий в связи с незаконным оборотом наркотических средств. Медицинские меры по профилактике общественно опасных действий. Критерии вменяемости и невменяемости. Экспертиза в гражданском процессе. Определение дееспособности, недееспособности. Опекa, показания для наложения опеки.
--	---

3.3 Примерный план самостоятельной работы слушателя (СРС)

№	Содержание СРС
Введение в педиатрию	
1	Курация детей соматическими заболеваниями.
2	Ведение медицинской документации в качестве помощника врача-педиатра.
3	Интерпретация клинических анализов.
4	Интерпретация ЭКГ ЭХО-КГ, ЭГ, ЭЭГ, КТ, ЯМРТ.
5	Все виды инъекций.
6	Катетеризация мочевого пузыря в качестве помощника врача-педиатра.
7	Определение калорийности пищи в суточном и недельном рационе, биологической ценности, органолептическое определение качества продуктов и готовых блюд.
8	Измерение артериального давления и определение пульса.
9	Участие в консилиумах и консультациях других отделений.
10	Дежурства в детском отделении в качестве помощника врача- педиатра.
11	Дежурства в приемном покое в качестве помощника врача- педиатра.
12	Работа в библиотеке, Интернете.
13	Формирование портфолио слушателя.
Детская психиатрия в стационаре	
1	Курация психически больных детей и подростков.
2	Ведение медицинской документации в детском психиатрическом отделении.
3	Интерпретация клинических анализов.
4	Интерпретация ЭХО-КГ, ЭГ, ЭЭГ, КТ, ЯМРТ.
5	Оформление направления и актов освидетельствования для медико-социальной, судебной экспертиз.
6	Участие в консилиумах и консультациях других отделений.
7	Составление структурированных методических разработок, таблиц, схем, глоссария.

3 Қайта даярлау пәнінің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны

3.1 Дәрістердің тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыбы
Педиатрияға кіріспе	
1	Неонатологияның өзекті мәселелері.
2	Балалар пульмонологиясының өзекті мәселелері.
3	Балалар нефрологиясының өзекті мәселелері.
4	Балалар кардиоревматологиясының өзекті мәселелері.
5	Балалар гастроэнтерологиясының өзекті мәселелері.
6	Балалар эндокринологиясының өзекті мәселелері.
7	Балалар клиникалық иммунологиясы мен аллергологиясының өзекті мәселелері.
Стационардағы балалар психиатриясы	
1	Балалар гематологиясының өзекті мәселелері.
2	ҚР балаларға әлеуметтік-құқықтық негіздерін ұйымдастырудың және ауруханалық психиатриялық көмек көрсетудің дамуының заманауи жолдары.
3	Балалар мен жасөспірімдердің психикалық және мәнез-құлық бұзылыстарының этиологиясы, патогенезі туралы заманауи көз қарастары.
4	Дәлелдемелі медицина ұстанымы бойынша балалар жасындағы психикалық бұзылыстар диагностикасының өзекті мәселелері. Эпидемиологиясы. Психикалық бұзылыстардың халықаралық және отандық жіктелуі (10-АХЖ қайтара өңделгені), концептуалды ұстанымдары.
5	Балалар жасының клиникалық психопатологиясының өзекті мәселелері. Балалар жасындағы синдромдар пайда болуы мен психикалық аурулар ағымының заңдылықтары.
6	Балалар психиатриядағы заманауи фармакотерапияның және басқа да биологиялық, шұғыл терапияның өзекті мәселелері.
7	Аурухана жағдайында балалар психиатриясындағы ургентті жағдайларының өзекті мәселелері.
8	Балалардың сексуалды бұзылыстардың өзекті мәселелері. Жіктелуі.
9	Балалар психиатриясындағы сот-психиатриялық, медициналық-әлеуметтік сараптаманың ұйымдастырушылық-құқықтық негіздері.
10	Психикалық және мәнез-құлық бұзылыстары бар балалар мен жасөспірімдердің дертін алдын алу, медициналық-әлеуметтік реабилитациясының, құқығын қорғау, әлеуметтік психиатрияның өзекті мәселелері.
Барлығы: 30* / 38** сағат	

Амбулаториялық емханалық балалар психиатриясы	
1	ҚР амбулаториялық-емханалық балалардың психиатриялық қызмет көрсетуді ұйымдастырудың, заманауи даму жолдарының өзекті мәселелері.
2	Психикалық және мәнез-құлық бұзылыстары бар балалар мен жасөспірімдер диспансеризациясын ұйымдастырудың өзекті мәселелері, кенестік және диспансерлік тіркеу топтарында бақылау жүргізу және тоқтату ережелері.
3	Амбулаториялық жағдайда психикалық және мәнез-құлық бұзылыстары бар балалар мен жасөспірімдерге диагностика және емдеу хаттамаларын құрастыру және қолдану принциптері.
4	Ауруханаға жатқызғанға дейінгі кезеңде психиатриядағы ургентті жағдайлардың өзекті мәселелері. Амбулаторияда шұғыл жағдайларда реанимациялық іс-әрекеттер жүргізу.
5	Амбулаториялық жағдайда медициналық-әлеуметтік, сот-психиатриялық сараптамалардың ұйымдастырушылық және құқықтық негіздерінің өзекті мәселелері.
6	Амбулаториялық-емханалық қызмет көрсету мен психологиялық-медициналық-педагогикалық кеңес алу және басқа да мамандандырылған балалар кәсіпорындары арасында қызметтердің бір ізділігінің өзекті мәселелері.
7	Балалар мен жасөспірімдерде кездесетін синдромдар диагностикасы және күтім жүргізу алгоритмі.
Балалар жасындағы наркология	
1	Балалар наркологиясының өзекті мәселелері. ҚР балалар мен жасөспірімдердің тәуелділік мәселесінің қазіргі таңдағы жағдайы. Наркологиялық аурулардың эпидемиологиясы.
2	ҚР балаларға наркологиялық көмектерді ұйымдастыру мен дамытудың әлеуметтік-құқықтық аспектілерінің, одан әрі жетілдірудің өзекті мәселелері. Қазіргі кездегі ҚР-ның есірткіге қарсы саясаты. Отандық және шет ел тәжірибелері.
3	Балалар мен жасөспірімдердің наркологиялық аурулар этиологиясы мен патогенезінің қазіргі концепциялары.
4	Балалар мен жасөспірімдерде наркологиялық ауруларды ерте уақытта диагностикалаудың өзекті мәселелері. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының халықаралық және отандық жіктелулері, наркологиядағы концептуальдық тәсіл.
5	Балалар мен жасөспірімдерде наркологиялық ауруларды емдеудің қазіргі концепциялары.
6	Психобелсенді заттарға тәуелді адамдардың медициналық әлеуметтік реабилитация бағдарлама аясында психотерапияның өзекті мәселелері.

		Медико-генетическое консультирование как предмет первичной профилактики болезней зависимости у детей и подростков. Стандарты профилактики диагностики и лечения наркомании, ВИЧ/СПИД у потребителей инъекционных наркотиков (ПИН), других уязвимых групп, ВИЧ-инфицированных ПИН. Разработка реабилитационных программ при различных наркологических заболеваниях. Понятие, задачи неоабилитации в детской наркологии. Анализ эпидемиологических показателей для оценки эффективности профилактических мероприятий.
18	Организация и проведение медико-социальной экспертизы в детской наркологии	Предмет, задачи и организация проведения медико-социальной экспертизы в детской наркологии. Социально-правовые вопросы. Основания для назначения, критерии оценки при наркологических заболеваниях у детей и подростков. Правила оформления медицинской документации, актов освидетельствования. Организация работы специализированной МСЭК, условия и порядок направления и освидетельствования. Оценка состояния здоровья, нарушений функции, вида и степени ограничения жизнедеятельности при наркологических заболеваниях у детей и подростков. Динамическое наблюдение и реализация программ медико-социальной реабилитации.
19	Организация и проведение судебно-психиатрической и судебно-наркологической экспертизы в детской наркологии.	Предмет, задачи и организация судебно-психиатрической и судебно-наркологической экспертизы у несовершеннолетних. Виды. Социально-правовые вопросы. Права и обязанности эксперта, процессуальные требования к экспертному заключению, понятие о подсудности и неподсудности, понятие о дееспособности и недееспособности, установление опекунов; осмотр осужденных; осмотр свидетелей и потерпевших. Основные понятия, порядок назначения и проведения судебно-психиатрической и судебно-наркологической экспертизы у несовершеннолетних в соответствии с правовыми нормами, установленными в РК. Основания для назначения, критерии оценки при психических и поведенческих расстройствах. Правила проведения и оформления медицинской документации, актов освидетельствования. Уголовно-правовые и уголовно-процессуальные аспекты судебно-наркологической экспертизы и принудительного лечения от наркозависимости. Динамическое наблюдение за социально-опасными больными. Уголовная ответственность наркологических больных за совершение противоправных

		психофармакотерапии. Проблемы терапевтической резистентности, полипрагмазии, комплайнса. Лекарственные средства, вызывающие зависимость. Стандартизованные шкалы оценки клинических характеристик терапии пациентов с психическими расстройствами.
14	Неотложная помощь в детской наркологии	Алгоритм диагностики и дифференциальной диагностики неотложных состояний в детской наркологии. Основные клинические группы неотложных состояний в наркологии: экзогенная интоксикация (передозировка) ПАВ, тяжелый абстинентный синдром, тяжелый делирий, осложняющие абстинентный синдром, псевдоабстинентный синдром, нейрорепитивный синдром, судорожные состояния и др. Диагностические критерии. Постановка диагноза, проведение реанимационных мероприятий (дезинтоксикация, экстракорпоральная детоксикация, инфузионная терапия, симптоматическая терапия, терапия специфическими антагонистами опиатных рецепторов) у детей и подростков. Тактика ведения при купировании и профилактике осложнений.
15	Медицинское освидетельствование установления факта употребления психоактивных веществ (ПАВ) у детей и подростков	Показания к назначению. Цели, задачи. Порядок направления и проведения медицинского освидетельствования детей и подростков. Нормативные акты, регламентирующие порядок проведения медицинского освидетельствования детей и подростков. Правила составления протокола медицинского освидетельствования и заключения.
16	Принудительное лечение детей и подростков больных алкоголизмом и наркоманией	Нормативные акты, регулирующие принудительное лечение детей и подростков при наркологических заболеваниях. Показания, порядок назначения и применения, принудительных мер медицинского характера детям и подросткам при алкоголизме и наркоманиях. Условия продления и прекращения. Тактика ведения и активного динамического наблюдения, профилактики и лечения согласно протоколам с позиций доказательной медицины. Реабилитация, реадaptация. Прогноз.
17	Профилактика и медико-социальная реабилитация в детской наркологии	Принципы и этапы психопрофилактики и реабилитации в детской наркологии. Стратегии профилактических мероприятий. Виды профилактики по ВОЗ (первичная, вторичная, третичная), задачи и технологии профилактики. Организационные основы, принципы разработки.

7	Балалар наркологиясындағы шұғыл жағдайлардың өзекті мәселелері. Емханалар мен ауруханалардағы шұғыл жағдайлар кезіндегі реанимациялық іс-шаралар.
8	Балалар мен жасөспірімдік жасындағы тәуелділік ауруы, инъекциялық есірткі қабылдайтын АИВ-жұқтырғандар мен ЖИТС дертін алдын алу стандарттары. Алдын алудың заманауи концептуалді үлгілері.
9	Кәметке толмаған адамдардың наркологиялық сараптаманың ұйымдастырушылық-құқықтық мәселелері: сот-наркологиялық, медициналық-әлеуметтік.
10	Балалар мен жасөспірімдік жасындағы наркологиялық аурулардың диспансеризациясын ұйымдастырудың өзекті мәселелері.

3.2 Семинарлар мен практикалық сабақтардың тақырыптық жоспарының үлгісі мен мазмұны

№	Тақырыбы	Мазмұны
Педиатрияға кіріспе		
1	Неонатологияға кіріспе	Перинаталдық және неонаталдық күтімдерді жақсартуға бағытталған ұлттық стратегиялар. Перинатологиядағы ДДСҰ бағдарламалары. Нәрестелердің физиологиялық дамуы және жетілуі. Нәрестелердің анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктері. Нәрестелердің шекаралық жағдайы. Гестациялық жасы. Нәрестелердің алғашқы тазалығы. Нәрестелер палатасында нәрестелерге күтім жасау. Нәрестелердің денсаулық топтары. Нәрестелерді емізу түрлері. Айкүні толған балаларды тамақтандыру есебі. Негізгі қауіпті топтағы нәрестелерді жүргізу және бақылау жоспарлары. Шала туған нәрестелерге күтім жасау.
2	Нәресте асфиксиясы. Босанудағы жаракат	Нәресте асфиксиясы. Тыныс алу жеткіліксізді сатысын бағалау. Босанудағы жаракат. Жұмсақ тіндердің жаракаттануы. Босанудағы бассүйек-ми жаракаты. Жұлын мен иық өрімінің жаракаттық зақымдануы. Дәлелді медицина ұстамымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу және сауықтыру. Нәрестелерге алғашқы реанимация жасау. Босану залында неонаталдық жәрдем көрсету. Алғашқы дәрігерлік жәрдем көрсету. ДДСҰ ұсыныстары.
3	Құрысқақ синдромы	Анықтамасы, себептері, жіктемесі. Дәлелді медицина ұстамымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу

		және сауықтыру. Алғашқы дәрігерлік жәрдем көрсету. ДДСҰ ұсыныстары.
4	Гипоксиялық-ишемиялық энцефалопатия	Анықтамасы, себептері, жіктемесі. Дәлелді медицина ұстамымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу және сауықтыру. Алғашқы дәрігерлік жәрдем көрсету. ДДСҰ ұсыныстары.
5	Бронх-өкпе дисплазиясы	Диагностикалық критерилері. Генетикалық бейімділігі, бронх-өкпе дисплазиясының салдары. Дәлелді медицина ұстамымен емдеу, алдын-алу және сауықтыру.
6	Нәрестенің сарғаюы	Неонаталдық сарғаюлардың жіктемесі. Сарғаюлардың клиникалық-зертханалық диагностикасы. Саралау диагностикасы. Қанды іріктеу принциптері.
7	Нәрестелер пневмониясы	Нәрестелердегі пневмонияның бастапқы клиникалық белгілері. Нәрестелердегі әр түрлі вирустық респираторлық инфекциялар кезінде пневмонияның саралау диагностикасы. Емдеу, нәрестелерге беретін антибиотиктер мөлшерінің ерекшеліктері. Дәлелді медицина ұстамында алдын-алу және сауықтыру.
8	Нәрестелердегі құрсақтық инфекциялар	Инфекциялық патологияның жалпы сипаттамасы. Құрсақтық инфекциялануы және оның даму факторлары. Құрсақтық инфекциялар және оның формалары. Туа біткен токсоплазмоз. Құрсақтық микоплазмалық инфекция. Хламидиялық инфекция. Туа біткен листериоз (сепсистік гранулематоз). Туа біткен сифилис. Туа біткен цитомегаловирустық инфекция. Туа біткен герпестік вирустық инфекция. Туа біткен қызамық. АИТВ-инфекциясы, ЖИТС. Нәрестелерге беретін антибиотиктер мөлшерінің ерекшеліктері.
9	Нәрестелердегі тері аурулары	Нәрестелердегі жүре пайда болған тері аурулары. Теріастылық адипонекрозы. Себорея дерматиті. Лайнер-Муссу десквамативті эритродермиясы. Жаялықты дерматит. Туа біткен ихтиоз. Склеродермасы. Склеремасы.
10	Ерте жастағы балалар патологиясы. Иммуноцитет тапшылығы аурулары	Жіктелуі. Клиникасы. Иммуноцитет тапшылығы жағдайлар диагностикасындағы иммунологиялық әдістердің рөлі. Саралау диагнозы. Ағымы мен нәтижелері. Болжамы. Иммунокоррекция әдістері. Дәлелді медицина ұстамасымен асқынуларды алдын-алу. Созылмалы ауруларды диспансерлеу.

		и подростков. Передозировка токсикоманическими веществами, неотложная помощь. Политоксикомании. Современные методы диагностики опьянения и синдрома зависимости. Злокачественные варианты течения у детей и подростков. Тактика ведения и динамического наблюдения, профилактики и лечения согласно протоколам с позиций доказательной медицины. Медико-социальные последствия. Роль семьи, общественных и медицинских организаций в профилактике токсикоманий и реабилитации больных. Прогноз. Экспертиза. Показания к госпитализации и принудительному лечению.
12	Клинико-диагностическое значение инструментально-лабораторных методов исследований при различных наркологических заболеваниях у детей и подростков	Исследование общего клинического анализа крови (ОАК), гемостаза, кислотно-щелочного равновесия (КЩР), электролитного баланса, метаболитов белкового, углеводного и липидного обмена, ликвора. Значение исследования активности гамма-глутамилтрансферазы, оценка среднего корпускулярного объема эритроцитов, содержание фермента аспаратаминотрансферазы, иммуноферментного анализа определения уровня антител к опиоидам и др. Клинико-диагностическое значение электроэнцефалографии, компьютерной томографии и ядерно-магнитного резонанса и др. методов. Правила назначения и оптимального выбора, показания, противопоказания к проведению, наиболее значимые показатели.
13	Современные подходы к терапии наркологических заболеваний у детей и подростков с позиции доказательной медицины	Основные принципы терапии наркологических заболеваний у детей и подростков. Типы, методы, средства, мишени терапевтического воздействия. Психотерапия, психотерапия и социотерапия наркологических больных. Этапы лечения и дифференцированные подходы к терапии наркологических больных детей и подростков. Купирующая, поддерживающая и корригирующая терапия. Интенсивные методы терапии абстинентного синдрома: ультрабыстрой детоксикации, экстракорпоральные методы детоксикации. Значение применения современных психотропных препаратов нового поколения: атипичных нейрореплетиков, антидепрессантов группы СИОЗСН в терапии наркологических заболеваний. Противорецидивная поддерживающая терапия в детской наркологии (специфическая патогенетическая, неспецифическая). Принципы подбора, показания, противопоказания к назначению, возможные побочные эффекты, осложнения и их купирование. Границы терапевтической эффективности при

10	Психические расстройства и расстройства поведения, вызванные употреблением наркотических веществ у детей и подростков	Диагностика и дифференциальная диагностика наркомании у детей и подростков. Классификация психоактивных, наркотических веществ. Основные клинические формы: опиная (героиновая), гашишная, седативно-снотворных средств (барбитуратов) внесенных в список наркотиков, кокаина, и других стимуляторов, (амфетаминов, эфедрина, первитина), галлюциногенами. Биологические, личностно-психологические, социальные факторы формирования наркомании у детей и подростков. Особенности клинических проявлений синдрома острой и хронической интоксикации, психозов вызванных наркотическими веществами у детей и подростков. Клинические стадии. Абстинентный, постабстинентный синдром: варианты, степень выраженности. Критерии диагностики. Закономерности и типы течения у детей и подростков. Передозировка наркотическими веществами, неотложная помощь. Полинаркомании, осложненные наркомании. Современные методы диагностики наркотического опьянения и синдрома зависимости у детей и подростков. Тактика ведения и динамического наблюдения, профилактики и лечения согласно протоколам с позиций доказательной медицины. Медико-социальные последствия. Роль семьи, общественных и медицинских организаций в профилактике наркоманий и реабилитации у детей и подростков. Прогноз. Экспертиза. Показания к госпитализации и принудительному лечению.
11	Психические расстройства и расстройства поведения, вызванные употреблением веществ, не внесенных в список наркотиков у детей и подростков. (Токсикомании)	Диагностика и дифференциальная диагностика токсикомании у детей и подростков. Медицинские критерии отличия наркотических и токсикоманических веществ. Клинические формы, классификация зависимости от седативно-снотворных средств (транквилизаторы бензодиазепинового ряда, барбитураты ненаркотического ряда), холинолитических средств, антигистаминовых средств, стимуляторов, летучих органических растворителей, никотина. Биологические, личностно-психологические, социальные факторы формирования токсикомании у детей и подростков. Особенности клинических проявлений синдрома острой и хронической интоксикации, психозов, вызванных токсикоманическими веществами. Клинические стадии. Абстинентный, постабстинентный синдром: варианты, степень выраженности. Критерии диагностики. Закономерности и типы течения токсикомании у детей

11	Заттар алмасуының тұқым қуалаған аурулары	Аминоацидопатия (фенилкетонурия және т.б.). Эпидемиологиясы. Липидтер алмасуының бұзылуы (Нимана-Пик, Гоше аурулары). Көмірсулар алмасуының бұзылуы (галактоземия, фруктоземия, гликогеноздар, мукополисахаридоздар). Патогенезі. Клиникасы. Диагностикасы. Биохимиялық зертеулері. Саралау диагнозы. Ағымы мен нәтижелері. Емдеу. Емдәммен емдеу.
12	Ішектік сорылу бұзылыстарының синдромы	Муковисцидоз. Целиакия. Экссудативтік энтеропатия. Дисахаридазды жеткіліксіздігі. Себебі. Патогенезі. Клиникасы. Диагностикасы. Саралау диагнозы. Емдеу. Емдәммен емдеу. Диспансерлік бақылау.
13	Ерте жастағы балалардағы гипертермиялық және құрысқак синдромдары	Анықтамасы, себептері, жіктемесі. Дәлелді медицина ұстамымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу және сауықтыру. Алғашқы медициналық жәрдем көрсету. ДДСҰ ұсыныстары.
14	Жүрек-тамырлық жүйенің зақымдануы. Бейревматизмдік кардиттер. Кардиомиопатиялар. Жүрек функциясының жеткіліксіздігі	Бейревматизмдік кардиттер. Кардиомиопатиялар. Жүрек функциясының жеткіліксіздігі. Н.А. Белоконь жіктелуі. Клиникасы. Диагностикасы. Саралау диагнозы. Стероидтық және стероидтық емес қабынуға қарсы препараттарды қолдануға көрсетілімдер. Ағымы мен нәтижелері. Емдеу. Диспансерлік бақылау. Кардиомиопатиялар (дилатациялық, гипертрофиялық, соның ішінде гипертрофиялық субаорталдық тарылулар, сирек кездесетін формалары). Клиникасы. Диагностикасы, эхокардиография көрсетілімдері. Емдеу. Болжамы. Жүрек функциясының жеткіліксіздігі. Кардиалдық және экстракардиалдық себептері. Бейімділіктің алғашқы және екінші реттегі механизмдері. Патогенезі. Жіктелуі. Сол- және оңқарыншалы типті клиникалық көріністері. Асқынулары. Сатыларына байланысты емдеу. Диспансерлік бақылау.
15	Жүрек-қантамырлар жүйенің зақымдануы. Инфекциялық эндокардит (ИЭ). Перикард аурулары	Инфекциялық эндокардит. Этиологиясы. Ілкі және салдарлық эндокардиттер. Клиникасы. Диагностикасы. Флора өсуі жоктығының себептері. Саралау диагнозы. Емдеу. Глюкокортикоидтарды қолдануға көрсетілімдер. Перикардиттер. Жіктелуі. Клиникасы. Жүрек тампонадасының пайда болуы жағдайлары. Диагностикасы. Саралау диагнозы. Ағымы мен нәтижелері. Емдеу. Перикард қуысын пункциялау көрсетілімдері.

		Болжамы. Перикардтың қабынусыз зақымдануы: паразиттік зақымдануы, кисталар, ісіктер, бөгде денелер, жарақаттануы.
16	Жүрек-тамырлық жүйенің зақымдануы. Вегетативтік дисфункциясы. Артериялық гипертония	Вегетативтік дисфункциясы. Себептері. Варианттары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Диагностикасы. Вегетативтік тонусты тексеру (кестелер, КИГ, КОП). Саралау диагнозы. Емдеу. Диспансерлеу. Артериялық гипертония. Жіктелуі. Ілкі және салдарлық (нефрогендік, церебралдық, тамырлық, эндокриндік ж.б.) гипертониялар. Этиологиясы. Патогенезі. Клиникасы. Диагностикасы. Емдеу. Болжамы. Диспансерлік бақылау.
17	Жүрек-қан тамырлар жүйенің зақымдануы. Жүрек ырғағының бұзылуы	Аритмияның пайда болу механизмдері. Себептері, әкелетін факторлары. Синусты түйіннің бұзылуынан болатын аритмия (тахи- және брадиаритмия). Импульс өтуінің бұзылуынан болатын аритмия (синаотриалдық және атриовентрикулярлық блокадалар). Вольф-Паркинсон-Уайт феномені. Қозымдылық бұзылуынан болатын аритмия (экстрасистолия, пароксизмалдық тахикардия, мерцателдік аритмия). Себептері. Патогенезі. Клиникасы. Диагностикасы. ЭКГ мәліметтері. Асқынулары. Ағымы мен нәтижелері. Дәлелді медицина ұстамымен емдеу. Аритмияға қарсы препараттарды қолдануға және электроимпульстық терапияға көрсетілімдері. Диспансерлік бақылау. Алдын-алу.
18	Жасөспірімдердің ревматоид артриті (ЖРА)	ЖРА. Патогенезі. Жіктелуі. Иммунологиялық генетикасы. Клиникалық формалары. Көз зақымдануы. Салдарлық амилоидоз. ЖРА диагностикалық критерилері. Саралау диагнозы. Ағымы, асқынулары, нәтижелері. Жасөспірімдердегі ауру ағымының ерекшеліктері. Дәлелді медицина ұстамымен емдеу. Диспансерлік бақылау.
19	Дәнекер тіннің диффуздық аурулары. Жүйелік васкулиттер	ҚР ревматизмдік аурулармен сырқаттанған балаларға медициналық жәрдем көрсетуді ұйымдастыру. Жүйелі қызылжегі (ЖҚ). Этиопатогенезі. Клиникасы. ЖҚ диагностикалық критерилері. Саралау диагнозы. Ағымы мен нәтижелері. Емдеу, пульс-терапияның және плазмаферездің көрсетілімдері. Дерматомиозит. Жіктелуі. Клиникалық көріністері. Диагностикалық критерилері. Зерттеудің спецификалық

		атипичное, патологическое опьянение. Дифференциальная диагностика, тактика ведения и неотложная помощь. Судебно-психиатрическая оценка патологического опьянения. Клиническая динамика алкоголизма у подростков, критерий диагностики. Алкогольный абстинентный синдром, структура, клинические варианты, степень выраженности. Закономерности и типы течения алкоголизма у подростков (прогредиентность, злокачественность). Тактика ведения и наблюдения, профилактики и лечения согласно протоколам с позиций доказательной медицины в условиях стационара. Современные подходы к терапии алкогольной зависимости у подростков. Роль психотерапии в преодолении психической зависимости от алкоголя, добровольность и анонимность как важные условия успешности терапии. Медико-социальная реабилитация подростков. Качество ремиссии, рецидивы. Прогноз. Медико-социальные последствия. Алкогольная деградация. Медико-социальная, судебно-наркологическая экспертиза. Показания к направлению и госпитализации в стационар.
8	Алкоголизм как полисистемное заболевание	Алкоголизм как полисистемное заболевание. Коморбидная патология. Своевременная диагностика и дифференциальная диагностика. Соматические последствия, осложнения, тяжелые отравления, риск суицида и др. Злокачественность течения. Ранняя диагностика. Тактика ведения и наблюдения, профилактики и лечения согласно протоколам с позиций доказательной. Терапия сопутствующих соматических, неврологических расстройств, профилактика осложнений. Медико-социальная реабилитация подростков. Показания к направлению и госпитализации в стационар. Прогноз.
9	Алкогольные (металкольные) психозы у подростков	Диагностика и дифференциальная диагностика алкогольных (металкольных) психозов у подростков. Условия развития и патогенез. Диагностические критерии. Классификация, основные формы. Своевременная диагностика тяжелых форм. Закономерности течения, патоморфоз и прогноз металкольных психозов подростков. Профилактика общественно опасных действий. Тактика ведения и динамического наблюдения, профилактики и лечения подростков согласно протоколам с позиций доказательной медицины. Экспертиза. Показания к принудительному лечению. Прогноз.

5	Семиотика наркологических заболеваний у детей и подростков	Клинические проявления основных наркологических синдромов (психической зависимости, изменения толерантности, физической зависимости), нозологическая специфичность симптомов и синдромов острой интоксикации у детей и подростков. Психотическая и непсихотическая психопатологическая симптоматика в клинике наркологических заболеваний. Органические и функциональные психические расстройства. Роль синдрома в планировании лечебных мероприятий и установлении прогноза у детей и подростков. Нозологический и синдромальный принципы классификации наркологических заболеваний. Клинико-динамический подход к классификации наркологических заболеваний у детей и подростков. Основные варианты течения.
6	Современные методы исследования в детской наркологии	Методы исследования, применяемые в наркологии. Клинический, клинико-психопатологический, клинико-катамнестический методы: особенности и правила ведения беседы сбора анамнеза у детей и подростков и их родителей, субъективные и объективные сведения, порядок описания психического и наркологического состояния на момент обследования, сбор катамнестических сведений, анализ полученного материала у детей и подростков. Правила оформления и ведения медицинской документации. Химико-токсикологические, иммунологические, экспресс-тесты на выявление наркотических веществ и продуктов их обмена в биологических жидкостях организма ногтях, волосах, проба Рапопорта, Мохова-Шинкаренко, электронные приборы. Параклинические методы: электроэнцефалография, компьютерная томография и ядерно-магнитный резонанс, рентгенография черепа, М-эхо, реоэнцефалография, исследование ликвора и др. Экспериментально-психологические методы. Работа кабинета экспертизы опьянения. Диагностические возможности каждого метода, основные правила проведения, показания противопоказания к проведению.
7	Психические расстройства и расстройства поведения, вызванные употреблением алкоголя у подростков (подростковый алкоголизм)	Диагностика и дифференциальная диагностика острой алкогольной интоксикации и алкоголизма у подростков. Клинико-динамическая классификация алкоголизма И.В. Стрельчука, Н.Н. Иванца, Е. Желлинека, И.Н. Пятницкой. Биологические и социально-психологические факторы и патогенез формирования алкоголизма у подростков. Клиника острой алкогольной интоксикации, степени, варианты, дополнительные методы диагностики. Простое,

		зертханалық, электрофизиологиялық және морфологиялық әдістері. Саралау диагнозы. Емдеу. Болжамы. Жүйелі склеродермиясы. Патогенезі. Ошақты және жүйелі склеродермияның клиникасы. Диагностикалық критерилері. Ағымы. Емдеу. Болжамы. Жүйелі васкулиттер (түйінді периартериит, аортоартериит, Вегнер гранулематозы, сілемейлі-терілік синдром, геморрагиялық васкулит). Клиникасы. Диагностикалық критерилері. Емдеу. Болжамы.
20	Өкпенің туа біткен және тұқым қуалайтын аурулары	Муковисцидоз. Көп таралғандығы. Тұқым қуалау типтері. Клиникалық формалары. Диагностикасы (пилокарпиндік сынақ, ДНК-диагностикасы). Пренаталдық диагностикасы. Саралау диагностикасы. Емдеу. Картагенер синдромы. Өкпе гемосидерозы. Гудпасчер синдромы. Альфа-1-антитрипсин дефициті. Тұқым қуалау типтері. Клиникалық және рентгенологиялық көріністері. Сыртқы тыныс алу функциясының бұзылу типтері. Саралау диагнозы. Ағымы мен нәтижелері. Дәлелді медицина ұстамымен емдеу. Диспансерлік бақылау.
21	Альвеолиттер. Бронхообструкциялық синдром	Этиологиясы. Патогенезі. Жіктемесі: экзогендік аллергиялық альвеолит, идиопатиялық фиброздық альвеолит (Хаммен-Рич ауруы). Клиникасы. Диагностикасы. Саралау диагнозы. Ағымы. Клиникасы мен ағымының жасқа байланысты ерекшеліктері. Емдеу. Нәтижелері. Бронхообструкциялық синдром. Саралау диагнозы. Терапияға қазіргі кездегі жаңа қадамдар.
22	Респираторлық аллергиялар	Кентаралуы. Этиологиясымен патогенезі. Генетикалық және сыртқы факторлардың (аллергендер) рөлі. Орналасуы бойынша әр түрлі формаларының клиникасы (ринит, трахеит, бронхит, синусит, экзогендік аллергиялық альвеолит). Диагностикасы. Тыныс алу жолдары басқа бөлімдерінің қабыну ауруларымен саралау диагнозы. Жіті және ремиссиялық кезеңдерінде емдеу. Алдын-алу. Диспансерлік бақылау.
23	Плевриттер. Тыныс алудың жеткіліксіздігі	Плевриттер. Этиологиясы мен патогенезі. Жіктемесі. Клиникасы. Диагностикасы. Рентгенологиялық белгілері. Плевралдық пункция көрсетілімдері. Саралау диагнозы. Ағымы, асқинулары мен нәтижелері. Емдеу. Тыныс алу функциясының жеткіліксіздігі. Себептері. Жіктемесі. Патогенезі. Клиникасы.

		Сыртқы тыныс алу функциясын зерттеу әдістері. Емдеу. Тыныс алу функциясы жіті жеткіліксіздігінің шұғыл терапиясы.
24	Өңеш аурулары	Жіктелуі. Функциялық бұзылыстары (гипотониялық және гипертониялық дискинезиялар, кардия бөлімінің жеткіліксіздігі, гастроэзофагалдық рефлюкс). Даму ақаулары (қысқа өңеш, кардия халазиясы, өңеш дивертикулдері). Жүре пайда болған аурулар (халазия, ахалазия, эзофагиттер, пептистік ойықжарасы, веналардың варикозды кеңеюі). Клиникасы. Диагностикасы. Зерттеу әдістері. Клиникасының жасқа байланысты ерекшеліктері. Саралау диагнозы. Емдеу. Алдын-алу.
25	Ішектің созылмалы бейспецификалық аурулары	Ішектің созылмалы бейспецификалық аурулары. Гельминтоздар. Этиологиясы. Патогенезі. Клиникалық көріністері. Диагностиканың зертханалық және аспаптық әдістері. Саралау диагнозы. Емдеу. Диспансерлік бақылау.
26	Созылмалы гепатит және бауыр циррозы. Бауыр функциясының жеткіліксіздігі	Созылмалы гепатит және бауыр циррозының этиологиясы мен патогенезі. Зерттеудің зертханалық және аспаптық әдістері. Бауыр биопсиясының көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштері. Ағымы мен нәтижелері. Болжамы. Емдеу. Диспансерлік бақылау. Алдын-алу. Бауыр жеткіліксіздігінің себептері мен патогенезі. Клиникасы. Диагностикасы. Саралау диагнозы. Ағымы мен нәтижелері. Емдеу. Бауыр комасы кезіндегі көрсетілетін шұғыл жәрдем. Болжамы.
27	Бүйректің туа біткен және тұқым қуатын аурулары	Тұқым қуатын нефрит. Бүйректің және зәр шығару жолдарының даму ақаулары (агенезиясы, гипоплазиясы, поликистозы, гидронефроз). Клиникасы. Диагностиканың зертханалық және аспаптық әдістері. Зәр шығару жүйесі дамуы ақауларының пренаталдық диагностикасы. Саралау диагнозы. Асқынулары. Консервативті емдеу. Хирургиялық емге көрсеткіштер. Тұқым қуатын нефрит. Патогенезі. Клиникасы. Диагностикасы. Саралау диагнозы. Ағымы мен нәтижелері. Болжамы. Емдеу. Диспансерлік бақылау. Полиуриялық синдромды тубулопатия (бүйректік глюкозурия, бүйректік қантсыз диабет, бүйректік тұзды диабет). Клиникасы. Диагностикасы. Саралау диагнозы. Нәтижелері. Емдеммен емдеу. Емдеу.

2	Организация, структура и развитие наркологической службы в РК	Принципы организации медицинской, социальной, правовой наркологической помощи населению РК. Современные пути совершенствования наркологической помощи. Структура и организация наркологических Центров медико-социальной реабилитации наркологических заболеваний (ЦМСРНЗ), наркологических диспансеров, детских и подростковых кабинетов. Принципы устройства и профилирования отделений ЦМСРНЗ.
3	Организация медицинской, социально-правовой помощи наркологическим больным детям и подросткам в местах лишения свободы	Принципы организации медико-социальной и правовой помощи детям и подросткам с наркозависимостью пребывающих в местах лишения свободы: наркопотребителям, ВИЧ-инфицированным, потребителям инъекционных наркотиков (ПИН), больным СПИД, ЛЖВИЧ (лица, живущие с ВИЧ).
4	Особенности осуществления динамического наблюдения в детской наркологии	Выявление и учет наркологических больных детей и подростков, осуществление диспансерного наблюдения. Порядок и условия добровольной и недобровольной, неотложной госпитализации детей и подростков. Принципы и порядок установления и прекращения диспансерного наблюдения лиц с наркологическими заболеваниями, (консультативная и диспансерная) группы учета. Проведение первичного наркологического освидетельствования детей и подростков. Организация наркологической помощи, оказываемой в недобровольном порядке. Правила предоставления анонимной помощи. Структура, задачи и функции кабинета анонимного лечения. Организация принудительных мер медицинского характера в отношении детей и подростков, страдающих наркологическими заболеваниями. Осуществление активного динамического наблюдения. Оказание консультативной и социальной помощи. Преемственность между стационарной и амбулаторной помощи, и с другими ведомственными учреждениями. Этико-деонтологические аспекты работы детского врача-нарколога. Конфиденциальность. Партнерские взаимоотношения врача и пациента, отношение к врачебной тайне. Проблема стигматизации, созависимости и пути их преодоления.

		<p>нормами, установленными в РК. Основания для назначения, критерии оценки при психических и поведенческих расстройствах. Принципы судебно-психиатрического исследования психического статуса детей и подростков в амбулаторных условиях. Правила проведения и оформления медицинской документации, актов освидетельствования. Уголовно-правовые и уголовно-процессуальные аспекты судебно-психиатрической экспертизы и принудительного лечения. Симуляция психических расстройств, ее формы, распознавание и судебно-психиатрическая оценка. Активное динамическое наблюдение за социально опасными больными. Ответственность душевно больных детей и подростков за совершение противоправных действий. Медицинские меры по профилактике общественно-опасных действий детей и подростков в амбулаторных условиях. Критерии вменяемости и невменяемости. Психические расстройства, обуславливающие состояние невменяемости при правонарушениях. Экспертиза в гражданском процессе. Определение дееспособности, недееспособности. Опекунство, показания для наложения опеки.</p>
Наркология детского возраста		
1	<p>Социально-правовые основы организации детской наркологической помощи в РК</p>	<p>Нормативно-правовые акты, регламентирующие деятельность детской наркологической службы. Защита прав и интересов детей и подростков, которым оказывается наркологическая помощь, прав и обязанности медицинских работников и иных специалистов при оказании наркологической помощи в соответствии с Кодексом «О здоровье народа и системе здравоохранения» от 18 сентября 2009 года № 193-IV, гл. «Об оказании медико-социальной помощи лицам, страдающим психическими расстройствами (заболеваниями)». Законодательные акты РК, регулирующие производство, распространение, оборот употребление наркотических веществ, уголовная ответственность детей и подростков за их нарушение. Правовые основы первичного наркологического освидетельствования и госпитализации (добровольной и недобровольной) детей и подростков в наркологический стационар, меры обеспечения безопасности, правила оформления и ведения учетно-отчетной медицинской документации, направлении, актов освидетельствования медико-социальных экспертиз.</p>

		<p>Мешелтиптес синдромды тубулопатия (фосфат-диабет, де Тони-Дебре-Фанкони синдромы). Клиникасы. Диагностикасы. Рентгенологиялық мәліметтері. Саралау диагнозы. Нәтижелері. Ағымы. Нефролитиазды тубулопатия (цистинуриясы, оксалуриясы, глицинуриясы, ксантинуриясы). Клиникасы. Диагностикасы. Емдеу. Емдәммен емдеу.</p>
28	<p>Жүре пайда болған нефропатиялар</p>	<p>Рефлюкс-нефропатиясы. Нефротикалық синдром. Жіктелуі. Патогенезі. Клиникалық көріністері. Диагностикасы. Зертханалық зерттеу. Саралау диагнозы. Нәтижелері. Болжамы. Емдеу принциптері.</p>
29	<p>Қуық аурулары.</p>	<p>Циститтер. Этиологиясы. Клиникасы. Диагностикасы. Саралау диагнозы. Емдеу. Алдын-алу. Диспансерлік бақылау.</p>
30	<p>Бүйрек функциясының жеткіліксіздігі (БЖЖ)</p>	<p>Бүйрек функциясының жіті жеткіліксіздігі. Анықтамасы. Себептері. Патогенезі. БЖЖ сатылары. Клиникалық көріністері және әр сатысының биохимиялық көрсеткіштері. Саралау диагнозы. БЖЖ сатыларына сәйкес емдеу. Бүйрек функциясының созылмалы жеткіліксіздігі. БЖЖ себептері мен сатылары. БЖЖ клиникалық көріністері және әр сатысының биохимиялық көрсеткіштері. Емдеу принциптері. Емдәммен емдеу (Джордано-Джованетти, Борта). Гемодиализ бен бүйрек трансплантациясын жүргізудегі көрсетілімдері.</p>
31	<p>Теміртапшылықты анемия</p>	<p>Этиологиясы. Патогенезі. Клиникасы. Гемограмма және темір алмасуының көрсеткіштері. Саралау диагнозы. Ағымы мен нәтижелері. Емдеу. Алдын-алу. Апластиялық анемия (қанөндірім депрессиялары). Иммундық апластиялық анемиялар. Этиопатогенезі. Клиникасы. Диагностикасы. Гемограммалар, миелограммалар және трепанобиопсиялар көрсетілімдері. Саралау диагнозы. Ағымы мен нәтижелері. Емдеу. Сүйек кемігін трансплантациялауға көрсетілімдер. Тұқым қуатын апластиялық анемиялар (Фанкон, Блекфен-Даймонд анемиялары). Патогенезі. Клиникасы. Диагностикасы. Саралау диагнозы. Емдеу. Диспансерлік бақылау.</p>

32	Тұқым қуатын гемоліздік анемиялар	Тұқым қуатын гемоліздік анемиялар. Ферментопатиялар (глюкозальқ-6-фосфатдегидрогеназалар дефициті, пируваткиназалар). Гемоліз патогенезі. Клиникасы. Диагностикасы. Саралау диагнозы. Емдеу. Гемоліздік криз кезінде көрсетілетін шұғыл жәрдем. Гемоглинопатиялар (талассемиясы, орақ тәрзді жасушалы анемия және т.б.). Гемоліз патогенезі. Клиникасы. Гемограмма көрсеткіштері, эритроциттердің морфологиялық ерекшеліктері. Саралау диагнозы. Ағымы мен нәтижелері. Болжамы. Емдеу.
33	ДБС-синдромы	ДБС-синдромы. Микроангиопатиялық гемоліздік анемиялар. ДБС-синдромы. Себептері. Патогенезі. Клиникалықкөріністері, коагулограмма көрсеткіштері, сатыларына байланысты емдеу. Ағымы. Болжамы. Алдын-алу. Гемоліздік-уремиялық синдромы (Гассер синдромы). Этиологиясы. Патогенезі. Клиникасы. Диагностикасы. Гемограмма мен коагулограмма көрсеткіштері. Саралау диагнозы. Ағымы, асқынулары мен нәтижелері. Шұғыл жәрдем көрсету принциптері. Қалпына келтіру кезеңінде емдеу. Тромбоздық тромбоцитопениялық пурпурасы (Мошковиц синдромы). Себептері. Патогенезі. Клиникасы. Гемограмма мен гемостазиограмма көрсеткіштері. Саралау диагнозы. Ағымы мен нәтижелері. Емдеу принциптері. Қарқынды терапия, ЖБЖ емдеу. Гигантты гемангиома (Казабах-Меритта синдромы). Гемоліз патогенезі. Клиникасы. Диагностикасы. Емдеу.
34	Тромбоцитопатиялар	Тұқым қуатын тромбоцитопатиялар (Гланцман, Бернар-Сулье аурулары). Патогенезі. Клиникасы. Диагностикасы. Виллебранд ауруы. Тұқым қуатын типтері. Патогенезі. Клиникасы. Диагностикасы. Гемостазиограмма көрсеткіштері. Тромбоцитопатияның саралау диагнозы. Емдеу. Жүре пайда болған тромбоцитопатиялар. Себептері. Диагностика әдістері. Емдеу. Алдын-алу.
35	Қантты диабет. Қантсыз диабет	Қантты диабет. Қантсыз диабет. Жиілігі. Этиологиясы. Патогенезі. Жіктемесі (ДДСҰ, Мартынов бойынша). Ерте жастағы және жасөспірімдегі клиникалық ерекшеліктері. Диагностиканың зертханалық әдістері, глюкозаға толеранттылық тесті. Саралау диагнозы. Ағымы мен нәтижелері. Асқынулары. Емдеу

		лекарственной терапии психических расстройств. Условия возникновения, тактика ведения и наблюдения, неотложная помощь. Профилактика, коррекция осложнений. Прогноз. Показания к госпитализации в стационар.
13	Психопрофилактика и медико-социальная реабилитация в детской психиатрии.	Принципы и этапы психопрофилактики и реабилитации в детской психиатрии. Задачи первичной, вторичной, третичной психопрофилактики. Виды и методы. Особенности медико-социальной реабилитации и реадaptации психических расстройств у детей и подростков. Разработка реабилитационных программ для детей и подростков при различных психических расстройствах. Роль психолого-медико-психиатрических консультации и специализированных детских учреждений в реабилитации детей и подростков. Показания для направления в специализированные детские сады, школы, интернаты, реабилитационные центры. Анализ эпидемиологических показателей для оценки эффективности профилактических мероприятий.
14	Организация и проведение медико-социальной экспертизы в детской амбулаторно-поликлинической психиатрии.	Предмет, основные задачи и организация медико-социальной экспертизы у детей и подростков в амбулаторных условиях. Социально-правовые вопросы. Основания для назначения, критерии оценки при психических и поведенческих расстройствах у детей и подростков. Правила оформления медицинской документации, актов освидетельствования. Условия установления инвалидности у детей и подростков, Организация работы специализированной МСЭК, порядок направления, и освидетельствования. Клинические критерии определения групп инвалидности, оценка состояния здоровья, нарушений функции, вида и степени ограничения жизнедеятельности. Динамическое наблюдение и реализация программ медико-социальной реабилитации.
15	Организация и проведение судебно-психиатрической экспертизы в детской амбулаторно-поликлинической психиатрии	Предмет, задачи и организация детской амбулаторной судебно-психиатрической экспертизы. Виды. Социально-правовые вопросы судебной психиатрии. Права и обязанности эксперта, процессуальные требования к экспертному заключению, понятие о подсудности и неподсудности, понятие о дееспособности и недееспособности, установление опекуна; осмотр осужденных; осмотр свидетелей и потерпевших. Основные понятия, порядок назначения и проведения судебно-психиатрической экспертизы в соответствии с правовыми

10	Умственная отсталость. Задержки темпа психического развития	Диагностика и дифференциальная диагностика умственной отсталости в амбулаторных условиях. Современные представления об этиологии и патогенезе. Клинические проявления. Систематика по этиологическому принципу, степени выраженности. Дифференцированные и недифференцированные формы, современные методы диагностики. Задержки темпа психического развития. Раннее выявление детей с психофизическими и эмоциональными отклонениями в развитии. Дифференциальные отличия легкой умственной отсталости от пограничной. Тактика ведения и динамического наблюдения, профилактики и лечения согласно протоколам с позиций доказательной медицины в амбулаторных условиях. Уход и надзор. Реабилитация. Психолого-педагогическая поддержка и реабилитация. Лечебные и педагогические мероприятия на всех этапах развития. Медико-психолого-педагогическое консультирование детей с отклонениями в развитии. Специальные образовательные учреждения для детей с отклонениями в развитии. Прогноз Медико-социальная, судебная, судебно-психиатрическая экспертиза. Показания к направлению в стационар. Медико-социальная и психолого-педагогическая помощь.
11	Психические расстройства, специфические для детского возраста	Диагностика и дифференциальная диагностика тревожно-фобических расстройств детского возраста в амбулаторных условиях. Элективный мутизм. Реактивное расторможенное расстройство. Транзиторное тикозное расстройство. Энурез, энкопрез и др. Тактика ведения и динамического наблюдения, профилактики и лечения согласно протоколам с позиций доказательной медицины в амбулаторных условиях. Реабилитация. Прогноз. Медико-социальная, судебно-психиатрическая экспертиза. Показания к направлению в стационар. Медико-социальная и психолого-педагогическая помощь.
12	Ранняя диагностика неотложная помощь при urgentных состояниях в детской психиатрии на догоспитальном этапе	Диагностика и дифференциальная диагностика неотложных состояний в амбулаторных условиях: психомоторного возбуждения, психомоторного ступора, агрессивного поведения, суицидального поведения, отказа от еды, тяжело протекающего делирия, фебрильная шизофрения, отравления психоактивными веществами, эпилептического статуса, коматозных состояний, социально-опасного поведения при аффективно-шоковых состояниях, остром галлюцинозе, параноиде и др. Острые осложнения

		принциптері. Диспансерлік бақылау. ҚР қантты диабетпен сырқаттанатын балаларға жәрдем беру шараларын ұйымдастыру. Қантсыз диабет. Диабеттік комалар. Себептері, диабеттік кома әр түрінің клиникалық ерекшеліктері мен биохимиялық көрсеткіштері. Саралау диагнозы. Шұғыл жәрдем. Алдын-алу.
36	Қалқанша және қалқаншасерікбездердің аурулары	Гипотиреоз. Ілкі және салдарлық, туа және жүре пайда болған гипотиреоздар туралы түсінік. Патогенезі. Нәрестелердегі, емшектегі және ерте жастағы балалардағы клиниканың ерекшеліктері. Диагнозы. Диагностиканың әдістері. Саралау диагнозы. Емдеу принциптері. Диспансерлік бақылау. ҚР нәрестелерді гипотиреозға тексеру-скринингі. Диффузиялы уыттық зоб. Этиологиясы. Патогенезі. Клиникасы. Зерттеудің зертханалық әдістері. Саралау диагнозы. Ағымы мен нәтижелері. Емдеу. Хирургиялық емге көрсетілімдер. Диспансерлік бақылау. Йоддефицитті аурулар туралы түсінік. Эндемиялық (йоддефицитті) зоб. Клиникасы. Емдеу. Алдын-алу. ҚР эндемиялық зоб жағдайлары. Аутоиммундық тиреоидит. Этиопатогенезі. Клиникасы. Диагностикасы. Емдеу. Гипопаратиреоздар. Гиперпаратиреоздар. Этиологиясы мен патогенезі. Клиникасы. Фосфорлық-кальцийлік алмасу көрсеткіштері. Диагнозы. Саралау диагнозы. Емдеу принциптері.
37	Өсу патологиясы. Семіздік	Өсу бағасы және дене пропорциясы. Бала өсуі мен дамуына гормондардың әсері (өсу гормоны, тиреоидті, жыныс гормондары). Нанизм. Тұқым қуатын факторлар, өсу бөгелісінің генезіндегі созылмалы соматикалық аурулар. Қысқа бойлылардың әр түрлі формаларының саралау диагнозы. Гипофизарлы нанизм. Диагностика әдістері (сүйектік жас, өсу гормонының секрециясын зерттеу, компьютерлі және магнит-резонансты томография). Орын басушы гормондық терапия. Диспансерлік бақылау. Гигантизм. Ұзын бойлылардың әр түрлі формаларының саралау диагнозы. Гипофизарлы гигантизмнің диагностикасы, клиникасы және оны емдеу. Семіздік. Этиологиясы. Патогенезі. Жіктемесі. Клиникасы. Метаболизм бұзылыстары. Диагностика әдістері (краниографиясы, көз түбі, зат алмасу көрсеткіштері, гормоналдық профилі). Семіздік әр түрлі формаларының саралау

		диагнозы. Емдеу. Емдәмен емдеу. Диспансерлік бақылау. Алдын-алу.
38	Жыныстық дамудың және жыныстық саралаудың бұзылуы	Жыныстың мезгілсіз дамуы. Анықтамасы. ЖМД нағыз және жалған формалары кезіндегі клиникалық көріністері мен гормоналдық статустардың ерекшеліктері. Диагностикасы. Емдеу. Диспансерлік бақылау. Гипогонадизм. Анықтамасы. Ілкі және салдарлық гипогонадизмнің клиникалық көріністері мен гормондық статустары, себептері. Диагностикасы. Емдеу. Диспансерлік бақылау. Клайнфельтер синдромы. Шерешевский-Тернер синдромы. Клиникасы. Диагностикасы. Кариотип сипаттамасы. Орын басушы гормондық терапия. Гермафродитизм. Клиникасы. Зертханалық диагностика әдістері. Саралау диагнозы. Емдеу принциптері.
Стационардағы балалар психиатриясы		
1	ҚР балаларға ауруханалық психиатриялық көмек көрсетуді ұйымдастырудың әлеуметтік-құқықтық негіздері	ҚР балаларға ауруханалық психиатриялық қызметті растайтын нормативті-құқықтық актілері. Психиатриялық көмек көрсетілген балалар мен жасөспірімдер құқықтары мен мүдесін қорғау, 2009 жылғы 18 қыркүйектегі № 193-IV «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау саласы туралы» Кодексінің «Психикалық бұзылыстармен (аурулары) сырқаттанған адамдарға медициналық-әлеуметтік көмек көрсету туралы» тарауына сәйкес балаларға психиатриялық көмек көрсететін медицина қызметкерлері мен басқа да мамандардың құқықтары мен міндеттері. Біріншілік психиатриялық растаудың, балалар мен жасөспірімдерді психиатриялық ауруханаға жатқызу (өздігімен және өзгесіз), қауіпсізділік шараларын қамтамасыз ету.
2	ҚР балалар ауруханалық психиатриялық қызмет көрсетуді ұйымдастыру, құрылымы және заманауи даму жолдары	ҚР балалар халқына медициналық, әлеуметтік, құқықтық, психиатриялық қызмет көрсетуді ұйымдастыру принциптері. Балалар психиатриялық қызмет көрсетуді талдау. Тервапияның соңғы жетістіктеріне сүйене отырып қазіргі балалардың психиатриялық көмек көрсетуінің заманауи даму жолдары. Психиатриялық қызметтің гуманизациясы. Балалар кабинеттері, психикалық денсаулығы Орталығы (психоневрологиялық диспансер) құрылымы және ұйымдастыруы. Балаларға арналған психиатриялық

	синдромы, связанные с физиологическими нарушениями и физическими факторами. Расстройства пищевого поведения у детей и подростков	обсессивно-компульсивные, панические расстройства. Неврастения, истерические (конверсионные), диссоциативные, соматоформные, психосоматические расстройства. Расстройства пищевого поведения, нарушения сна и др. Патоморфоз. Варианты течения невротических расстройств. Сравнительно-возрастные особенности, критические возрастные периоды. Тактика ведения, профилактики и лечения согласно протоколам с позиций доказательной медицины в амбулаторных условиях. Современные достижения в лечении. Реабилитация. Прогноз. Медико-социальная, судебно-психиатрическая экспертиза. Показания к направлению в стационар.
8	Посттравматические стрессовые, расстройства у детей и подростков. Психогенные (реактивные) психозы, посттравматический стрессовый синдром	Диагностика и дифференциальная диагностика реактивных психозов, острой реакции на стресс, посттравматического стресса, расстройств адаптации в амбулаторных условиях. Клинические типы, проявления. Патоморфоз, варианты течения посттравматических стрессовых расстройств. Сравнительно-возрастные особенности, критические возрастные периоды. Тактика ведения, профилактики и лечения согласно протоколам с позиций доказательной медицины в условиях стационара. Современные достижения в лечении. Реабилитация. Прогноз. Медико-социальная, судебно-психиатрическая экспертиза. Показания к направлению в стационар.
9	Расстройства личности и поведения в подростковом возрасте	Диагностика и дифференциальная диагностика расстройств личности и поведения в амбулаторных условиях. Критерий диагностики, систематика расстройств личности (психопатий) П.Б. Ганнушкина, О.В. Кербинова. Классификация, клинические проявления. Статика и динамика психопатии и особенности формирования дезадаптивных моделей поведения в сравнительно-возрастном плане. Понятие компенсации и декомпенсации. Тактика ведения и динамического наблюдения, профилактики и лечения согласно протоколам с позиций доказательной медицины в амбулаторных условиях. Фармакологическая и психотерапевтическая коррекция нарушений поведения, роль групповых методов психотерапии в период декомпенсации. Реабилитация и реадаптация. Прогноз. Медико-социальная, судебно-психиатрическая экспертиза. Показания к направлению в стационар.

		динамического наблюдения, профилактики и лечения в амбулаторных условиях согласно протоколам с позиций доказательной медицины. Реабилитация программы у детей и подростков. Прогноз. Медико-социальная, судебно-психиатрическая экспертиза. Показания к направлению в стационар.
5	Шизофрения, шизотипические и другие бредовые расстройства у детей и подростков	Диагностика и дифференциальная диагностика шизофрении, шизотипических и других бредовых расстройств в амбулаторных условиях. Клинические проявления. Продуктивные и негативные симптомы шизофрении. Основные клинические (формы) типы шизофрении. Шизотипические расстройства. Параноя, острое полиморфное психотическое расстройство, индуцированные бредовые расстройства и др. Шизоаффективные расстройства. Диагностические критерии. Закономерности и типы течения. Тактика ведения и динамического и активного динамического наблюдения, профилактики и лечения согласно протоколам с позиций доказательной медицины в амбулаторных условиях. Современные подходы к терапии шизофрении. Реабилитация, признаки благоприятного и неблагоприятного прогноза, исход: полная и неполная ремиссия, конечные состояния, понятие шизофренического дефекта. Этико-деонтологические проблемы. Возрастные особенности. Медико-социальная, судебно-психиатрическая экспертиза. Показания к направлению в стационар.
6	Расстройства настроения (аффективные расстройства) у детей и подростков	Диагностика и дифференциальная диагностика аффективных расстройств у детей и подростков в амбулаторных условиях. Клинические проявления депрессивных и маниакальных фаз. Атипичные фазы. Тактика ведения и динамического и активного динамического наблюдения, профилактики и лечения согласно протоколам с позиций доказательной медицины в амбулаторных условиях. Опасность суицида, уход и надзор за больными. Реабилитация. Прогноз. Медико-социальная, судебно-психиатрическая экспертиза. Показания к направлению в стационар.
7	Невротические, связанные со стрессом, и соматоформные расстройства. Поведенческие	Диагностика и дифференциальная диагностика невротических, связанных со стрессом, и соматоформных расстройств. Основные концепции в происхождении невротических расстройств. Клинические типы, проявления невротических расстройств: тревожно-фобические,

		ауруханасы: бөлімше құрылымы және мамандандыру принциптері. Негізгі міндеттері мен қызметтері. Жалпы психиатриялық, психосоматикалық, сот-психиатриялық бөлімдер, жедел психиатриялық бөлімдер құрылымы. Тексеру тәртібі, емдеу, бақылау, күту шараларын ұйымдасстыру, өзге ведомствалық мекемелермен хат-хабар алмасу, анықтама беру, рецептілер жазудың ережелері. Шұғыл психиатриялық көмек көрсетуді ұйымдастыру. Әкімшіліктің, дәрігерлердің, орта және кіші қызметкерлердің міндеттері мен құқықтары. Әкімшіліктің, дәрігердің, орта және кіші мейірбике қызметкерлердің құқығы мен міндеттері. Балалар мен жасөспірімдердің учаскелік психиатр-дәрігерлер жұмысының этикалық аспектілері. Психиатриядағы дәрігерлік құпиялар. Стационарлық және амбулаториялық көмек берудің өзара сабақтастығы. Есепке тіркеу-есеп алу медициналық құжаттарды рәсімдеу тәртібі (балалар психиатриялық ауру тарихының, эпикриздердің ерекшеліктері, МССК жолдамасы, психикалық сараптамаларды куәләндіру актілері).
3	Қазіргі таңдағы балалар психиатриясы пәні, міндеттері және теориялы-әдістемелік мәселелері	Балалар психиатриясын қалыптастыру тарихы. Балалар психиатриясының заманауи бағыттары мен тараулары. Теориялық-әдіснамалық мәселелері, пән аралық қарым-қатынастары. Теориялық интеграция принциптері. Психиатриялық зерттеулердің жүйелі, мультипәндік ұстанымдарының келешегі. Бала мен жасөспірімдік жасындағы психикалық аурулардың этиологиясы мен патогенезінің заманауи жетістіктері. Тұлғаның дисонтогенезі, преморбидті жағдайы ерекшеліктерінің маңызы, олардың алғашқы, провокациялық (триггерлі), детерминациялық факторлары. Ерекше жастардың криздері.
4	Балалар психиатриясының клиникалық психопатологиясы	Психикалық қызмет пен психопатологиялық симптоматикалардың құрылымы. Клиникалық белгілері мен жіктемесі. Сананың бұзылыстары және пароксизмальдық құбылыс, түйсік, қабылдау, ойлау, зейін, ес және интеллект бұзылыстары (ЗІП ақыл-естің төмендеуі). Аффект, қозғалыс, ерік және сенсорлық бұзылыстар). Физиологиялық қызмет бұзылыстары мен соматикалық бұзылыстар психикалық патология

		көрінісі ретінде. Патологиялық даму және тұлғалық өзгерістер. Сының бұзылуы. Жалпы патологиялық және нозологиялық заңдылықтар, клиникалық мәні. Продуктивті және жағымсыз симптоматика. Органикалық және функционалды психикалық бұзылыстары. Әр жастағы түрлі психикалық аурулардың диагностикалық ерекшеліктері. Психикалық және мінез-құлықтық бұзылыстары бар адамдардың әлеуметтік-қауіпті қылықтары. Эндогенді, экзогенді (соның ішінде соматогенді) және психогенді, психикалық бұзылыстарда емдеу шараларын жоспарлау және болжамдауда синдромдардың рөлі. Балалар психиатриясындағы ауру (процесс), патологиялық даму және ақырғы жағдайы (дефект). Психикалық аурулар ағымының заңдылықтары және варианттары.
5	Арнайы бала жасында кездесетін психикалық бұзылыстар	Аурухана жағдайында балалардың үрей-фобиялық бұзылыстар диагностикасы мен сараланған диагностикасы. Элективті мутизм. Реактивті күйзелісті бұзылыстар. Транзиторлы тикозды бұзылыстар. Энурез, энкопрез және т.б. Аурухана жағдайында дәлелдемелі медицина ұстанымы бойынша хаттамаларға сәйкес күтім жүргізу, алдын алу және емдеу тактикасы. Реабилитациясы. Болжам жасау. Медициналық-әлеуметтік, сот-психиатриялық сараптама. Ауруханаға госпитализациялауға арналған көрсетілімдер.
6	Балалар мен жасөспірімдер жасында жиі кездесетін психикалық аурулар синдромдары	Балалар мен жасөспірімдерде жиі байқалатын синдромдардың диагностика және саралау диагностикасы: невропатия, ерте дамидың бала аутизмі, гипердинамиялық синдром, кетіп қалу және қанғырушылық синдромы, үреулер, патологиялық қиялдау, гебоидті синдром, дисморфобия және т.б. Ерте дамидың бала аутизм синдромы дамудың арнайы бұзылысы ретінде қарастыру. Бала жасында жиі тіркелген симптомдар мен синдромдардың нозологиялық спецификасы, олардың патофизиологиялық механизмдері, клиникалық маңызы. Психопатологиялық синдромдардың статистикасы және жасқа байланысты ағымы, олардың психикалық бұзылыстар клиникасы қалыптасуы, дамуы және ауырлануына әсері. Мінез-құлығы бұзылған баламен және оның отбасымен психокоррекциялық және әлеуметтік жұмыстарды ұйымдастыру.

	и подросткового участкового психиатра	подросткам. Общие и функциональные методы обследования детей и подростков на догоспитальном этапе. Порядок обследования, показания к госпитализации, организация лечения и наблюдения, надзора и ухода, констатация смерти, вскрытия, правила переписки с другими ведомственными учреждениями, выдача справок, выписка рецептов. Организация неотложной психиатрической помощи. Права и обязанности администрации, врача, среднего и младшего персонала. Этические аспекты работы детского и подросткового участкового врача-психиатра. Преемственность между стационарной и амбулаторной службой.
3	Особенности осуществления динамического и активно динамического наблюдения в детской психиатрии	Выявление и учет психически больных детей и подростков, осуществление динамического наблюдения. Порядок и условия добровольной и недобровольной, неотложной госпитализации. Принципы и порядок установления и прекращения диспансерного наблюдения детей и подростков с психическими и поведенческими расстройствами. Консультативная и диспансерная группы учета. Группы динамического диспансерного учета. Осуществление активного динамического наблюдения, показания. Правила проведения первичного психиатрического освидетельствования. Организация психиатрической помощи, оказываемой в недобровольном порядке. Организация принудительных мер медицинского характера в отношении детей и подростков, страдающих психическими расстройствами на амбулаторном этапе. Оказание консультативной и социальной помощи. Деонтология в детской психиатрии. Партнерские взаимоотношения врача и больного, отношение к врачебной тайне и проблема стигматизации.
4	Резидуально-органические пограничные нервно-психические расстройства и эпилепсия у детей и подростков, включая симптоматические, психические расстройства	Диагностика и дифференциальная диагностика психорганического синдрома, его основные варианты, делирия, амнестических, когнитивных и др. расстройств при органических, экзогенно-органических и соматогенных заболеваниях (в связи с травмой, эпилепсией, интоксикацией, радиацией, инфекциями, опухолями и др.) в амбулаторных условиях. Клинические проявления, особенности течения в различные периоды, диагностические критерии. Значение методов специального обследования для установления диагноза. Тактика ведения и

		Симуляция психических расстройств, ее формы, распознавание и судебно-психиатрическая оценка. Активное динамическое наблюдение за социально опасными больными. Ответственность душевно больных детей и подростков за совершение противоправных действий. Медицинские меры по профилактике общественно-опасных действий у детей и подростков. Критерии вменяемости и невменяемости. Психические расстройства, обуславливающие состояние невменяемости при правонарушениях. Экспертиза в гражданском процессе. Определение дееспособности, недееспособности. Опекa, показания для наложения опеки. Основные вопросы судебно-медицинской экспертизы половых нарушений.
Итого: 114* / 142** часов		
Детская психиатрия амбулаторно-поликлиническая		
1	Социально-правовые основы организации и современные пути развития детской амбулаторно-поликлинической психиатрической службы в РК	Нормативно-правовые акты, регламентирующие деятельность детской амбулаторно-поликлинической психиатрической службы. Защита прав и интересов детей и подростков, которым оказывается психиатрическая помощь, прав и обязанности медицинских работников и иных специалистов при оказании психиатрической помощи в соответствии с Кодексом «О здоровье народа и системе здравоохранения» от 18 сентября 2009 года № 193-IV, гл. «Об оказании медико-социальной помощи лицам, страдающим психическими расстройствами (заболеваниями)». Правовые основы первичного психиатрического освидетельствования и госпитализации (добровольной и недобровольной) детей и подростков в психиатрический стационар, меры обеспечения безопасности, правила оформления и ведения учетно-отчетной медицинской документации, направлении, актов освидетельствования медико-социальных экспертиз.
2	Детская амбулаторная психиатрическая помощь. Структура и организация психоневрологического диспансера, работы кабинета детского	Принципы организации детской амбулаторной психиатрической помощи населению РК. Пути развития и совершенствования. Структура и организация психоневрологического диспансера, работы кабинета детского и подросткового участкового психиатра. Другие виды амбулаторной помощи (дневной стационар). Основные функции и задачи. Организация патронажа. Особенности организации психиатрической помощи детям,

7	Балалар психиатриясында қолданылатын заманауи зерттеу әдістері. Бала жасындағы психиатриялық диагноз үлгісі	Балалар психиатриясында қолданылатын зерттеу әдістері. Бала жасында психиатриялық диагноз қою моделі, биопсихоәлеуметтік «фондының» ролі, АХЖ-10 жіктемесімен үлесімділігі. Клиникалық, клиникалық-психопатологиялық, клиникалық-катамнестикалық әдістер: психиатриялық клиникада баламен, оның отбасымен әңгімелесу, анамнез жинау, субъективті және объективті мәліметтер алу, тексеру кезіндегі психикалық күйге сипаттама беру, катамнестикалық мәліметтер жинау, алынған мағлұматтарды талдау тәртібі. Балалар психиатриялық ауруханасында ауру тарихын рәсімдеу тәртібі.
8	Түрлі психикалық бұзылыстарда инструменталды-зертханалық зерттеу әдістердің клиникалық-диагностикалық маңызы. Психиатриядағы инновациялық технологиялары	Қанды жалпы клиникалық талдау, несепті талдаудың, гемостаз, ҚСТ, электролиттік баланс, нәруыз, көмірсу, липид алмасулары метаболиттерін, жұлынды зерттеу, хромосомалық, нейроэндокринді зерттеулер және т.б. ролі мен маңызы. Психиатриядағы нейрофизиологиялық, нейрорентгенологиялық, фармакологиялық әдістердің ролі мен маңызы: электроэнцефалография, компьютерлік томография және ядролық-магниттік резонанс, бас сүйек рентгенографиясы, М-эхо, реоэнцефалография, ликворды зерттеу және т.б. Тәжірибелік-психологиялық әдістер. Әрбір әдістердің диагностикалық мүмкіндіктері және жүргізілу тәртіптері мен қарсы көрсетілімдері, дәлелдемелі медицина ұстанымы бойынша аса маңызды көрсеткіштер. Инструменталды-зертханалық зерттеулердің инновациялық әдістері, олардың клиникалық маңызы.
9	Ауруханадағы психиатриялық шұғыл жағдайлар	Психиатриядағы госпитальдық кезеңнің шұғыл жағдайларының диагностика және сараланған диагностика алгоритмі: психомотрлы қозудың, суицидальдық қылықтың, тамақтан бас тартудың, ауыр өтетін делирия, психобелсенді заттектерден уланудың, эпилептикалық статус, кома жағдайы және т.б. түрлі формалары. Психиатриялық бұзылыстарды дәрімен емдеуде болатын жігіт асқинулары. Пайда болу жағдайлары. Дәлелдемелі медицина ұстанымы, хаттамасына сәйкес стационар жағдайында диагноз қою, күтім тактикасы, реанимациялық шаралар жүргізу, алдын алу және емдеу. Күтімі және қадағалау. Алдын алу және асқинуларды коррекциялау. Болжамы.

10	Балалар мен жасөспірімдер күйзелісімен байланысты болатын невротикалық және соматоформдық бұзылыстары. Физиологиялық бұзылыстары мен физикалық факторлармен байланысты мінез-құлықтық синдромдары	Балалар мен жасөспірімдер күйзелісімен байланысты болатын невротикалық және соматоформдық бұзылыстардың этиологиясы, патогенезі, диагностикасы мен сараланған диагностикасы туралы заманауи көз-қарастары. Невротикалық бұзылыстардың пайда болуының негізгі тұжырымдамалары. Невротикалық бұзылыстардың клиникалық типтері, белгілері: үрей-фобия, обсессивті-компульсивті, абыржу бұзылыстар. Неврастения, истериялық (конверсиондық), диссоциативтік, соматоформдық, психосоматикалық бұзылыстар. Тамақтану (анорексия, булимия), ұйқы, сексуальдық бұзылыстар. Патоморфоз, невротикалық бұзылыстар кезеңі, пароксизмальдық, үздіксіз-ұстамалы, стационарлық. Салыстырмалы-жастық ерекшеліктер, сындарлы жас кезеңдері. Дәлелді медицина хаттамасына сәйкес стационар жағдайында емдеу және профилактикалық жұмыстардың тәсілдері. Емдеудегі соңғы жетістіктер. Оңалту шаралары, болжамдар. Медициналық-әлеуметтік, сот-психиатриялық сараптама. Стационарда госпитализациялауға арналған көрсетілімдер.
11	Балалар мен жасөспірімдердегі жарақаттан кейінгі стресс, бұзылыстары. Психогенді (реактивті) психоздар, жарақаттан кейінгі стресс синдромы	Балалар мен жасөспірімдердегі реактивтік психоз, стресске реакция, жарақаттан кейінгі стресс, бейімделу бұзылыстарының этиологиясы, патогенезі, диагностикасы мен сараланған диагностикасы туралы заманауи көз-қарастары. Клиникалық типтері, пайда болуы. Патоморфоз, жарақаттан кейінгі стрестік бұзылыстардың ағымы. Салыстырмалы-жастық ерекшеліктер, сындарлы жас кезеңдері. Дәлелді медицина хаттамасына сәйкес стационар жағдайында емдеу және профилактикалық жұмыстардың тәсілдері. Емдеудегі соңғы жетістіктер. Оңалту шаралары, болжамдар. Медициналық-әлеуметтік, сот-психиатриялық сараптама. Стационарда госпитализациялауға арналған көрсетілімдер.
12	Балалар мен жасөспірімдердің тұлғалық және мінез-құлық психогенді және патологиялық бұзылыстары	Балалар мен жасөспірімдердің тұлғалық және мінез-құлық бұзылыстарының этиологиясы, патогенезі, диагностикасы мен сараланған диагностикасы туралы заманауи көз-қарастары. Психогенді және патомінездік реакциялар. Тұлғалық бұзылыс (психопатия) жүйесі, диагностика критериилері (П.Б. Ганнушкин,

		резистентности, полипрагмазии, комплайнса. Стандартизованные шкалы оценки клинических характеристик терапии пациентов с психическими расстройствами. Соматотропные эффекты различных препаратов, используемых для лечения психических расстройств. Лекарственные средства, вызывающие зависимость. Мероприятия по предупреждению рецидивов и осложнений психических заболеваний у детей и подростков. Преимущество с диспансером, рекомендации по амбулаторной (поддерживающей) терапии.
20	Организация и проведение медико-социальной экспертизы в детской психиатрии	Предмет, задачи и организация проведения медико-социальной экспертизы в детской психиатрии. Виды. Социально-правовые вопросы. Основания для назначения, критерии оценки при психических и поведенческих расстройствах. Правила оформления медицинской документации, актов освидетельствования. Условия установления инвалидности у детей и подростков, организация работы специализированной МСЭК, порядок направления и освидетельствования. Клинические критерии определения групп инвалидности у детей и подростков, оценка состояния здоровья, нарушений функции, вида и степени ограничения жизнедеятельности. Динамическое наблюдение и реализация программ медико-социальной реабилитации в детском и подростковом возрасте.
21	Организация и проведение судебно-психиатрической экспертизы в детской психиатрии	Предмет, задачи и организация судебно-психиатрической экспертизы у детей и подростков. Виды. Социально-правовые вопросы судебной психиатрии. Права и обязанности эксперта, процессуальные требования к экспертному заключению, понятие о подсудности и неподсудности, понятие о дееспособности и недееспособности, установление опекунов; осмотр осужденных; осмотр свидетелей и потерпевших. Основные понятия, порядок назначения и проведения судебно-психиатрической экспертизы в соответствии с правовыми нормами, установленными в РК. Основания для назначения, критерии оценки при психических и поведенческих расстройствах. Правила проведения и оформления медицинской документации, актов освидетельствования. Принципы исследования психического статуса детей и подростков в судебно-психиатрическом отделении. Уголовно-правовые и уголовно-процессуальные аспекты судебно-психиатрической экспертизы и принудительного лечения.

17	Задержки темпа психического развития	Задержка психического развития, причины возникновения и характеристика особенностей. Закономерности психического развития детей с отклонениями. Современные представления об этиологии и патогенезе. Систематика по этиологическому принципу, степени выраженности. Клинические проявления. Динамика. Диагностика и дифференциальная диагностика задержки темпа психического развития в условиях стационара. Понятие минимальной мозговой дисфункции. Синдром дефицита внимания с гиперактивностью (СДВГ) как проявление минимальной мозговой дисфункции. Дефицитарность отдельных психических функций при ЗПР. Дифференциальные отличия от легкой умственной отсталости. Психическое и социальное развитие дошкольников с различными формами ЗПР. Тактика ведения наблюдения, профилактики и лечения согласно протоколам с позиций доказательной медицины в условиях стационара, уход и надзор. Прогноз. Медико-социальная, судебно-психиатрическая экспертиза. Показания к госпитализации в стационар.
18	Сексуальные расстройства у детей	Вопросы нормальной и патологической психофизиологии половой функции человека в возрастном аспекте. Классификация сексуальных расстройств у детей. Основные клинические симптомы и синдромы сексологических нарушений у детей, и их толкование. Принципы фармакотерапии, гормонотерапии половых расстройств, физиотерапевтические, санаторно-курортные методы лечения в детской сексопатологии.
19	Современная терапия психических заболеваний детского и подросткового возраста с точки зрения доказательной медицины	Фармакотерапия, биологическая терапия, психотерапия и социотерапия психических заболеваний детского и подросткового возраста. Виды и методы. Купирующая, поддерживающая и корригирующая терапия. Интенсивная терапия психозов в детском возрасте. Основные лекарственные средства, используемые в детской психиатрии. Психотропные препараты нового поколения (атипичные нейролептики, антидепрессанты группы СИОЗСН), успехи и достижения в терапии психических расстройств. Принципы подбора, показания, противопоказания к назначению, возможные побочные эффекты, осложнения и их купирование у детей и подростков. Совместимость препаратов разных групп при лечении психически расстройств. Границы терапевтической эффективности при психофармакотерапии. Проблемы терапевтической

		О.В. Кербинов). Жіктемесі мен клиникалық көріністері. Параноидтық, шизоидтық, диссоциальдық, эмоциональді тұрақсыздық, истериклық, ананкастық, үрейлі, тәуелді тұлға бұзылыстары. Психопатияның статикасы мен динамикасы және салыстырмалы-жас кезеңдерінде мінез-құлық моделінің дезадаптивті қалыптасу ерекшеліктері. Компенсация және декомпенсация түсініктері. Дәлелді медицина хаттамасына сәйкес стационар жағдайында емдеу және профилактикалық жұмыстардың тәсілдері. Емдеудегі соңғы жетістіктер. Оңалту шаралары, болжамдар. Медициналық-әлеуметтік, әскери, сот-психиатриялық сараптама. Стационарда госпитализациялауға арналған көрсетілімдер. Мінез-құлық бұзылыстарының фармакологиялық және психотерапиялық коррекция, декомпенсация кезеңінде топтық әдістердің рөлі. Балалар мен жасөспірімдердің реабилитациясы және реадaptациясы. Болжамы. Медициналық-әлеуметтік, сот-психиатриялық сараптама. Стационарға госпитализациялауға арналған көрсетілімдер.
13	Балалар мен жасөспірімдердегі резидуалды-органикалық шекаралық нервті-психикалық бұзылыстары және эпилепсия, сонымен қоса симптоматикалық, психикалық бұзылыстар	Психоорганикалық синдром диагностикасы мен сараланған диагностикасы, оның негізгі нұсқалары, делирия, амнезия және т.б. таным процестерінің бұзылыстары органикалық, экзогенді-органикалық және самотогендік аурулары жаракат, эпилепсия, интоксикация, радиация, инфекция, қан тамыр бұзылыстарының кері әсері, қатерлі ісік және т.б. салдарынан туындайды. Түрлі кезеңдердегі клиникалық белгілері мен ағымының заңдылықтары. Диагноз қоюда арнай тексеру әдістерінің маңызы. Дәлелді медицина хаттамасына сәйкес стационар жағдайында емдеу және профилактикалық жұмыстардың тәсілдері. Балалар мен жасөспірімдердің реабилитациясы және реадaptациясы. Болжамы. Медициналық-әлеуметтік, сот-психиатриялық сараптама. Стационарға госпитализациялауға арналған көрсетілімдер.
14	Бала және жасөспірімдер жасындағы шизофрения, шизотиптік бұзылыстары	Балалар мен жасөспірімдер жасындағы шизофрения, шизотиптік бұзылыстардың диагностикасы мен сараланған диагностикасы. Этиологиясы мен патогенезінің қазіргі уақыттағы көз қарастары. Клиникалық көріністері. Шизофренияның өнімді

		және негативті симптомдары. Шизофренияның негізгі клиникалық типтері: гебефрендік, кататоникалық, параноидтық, дифференциаланбаған, шизофрениядан кейінгі депрессия, қарапайым және басқа да сирек кездесетін түрлері. Шизотиптік бұзылыстар. Диагностикалық критерийлері. Кезеңдерінің типтері мен заңдылықтары. Дәлелді медицина хаттамасына сәйкес стационар жағдайында емдеу және профилактикалық жұмыстардың тәсілдері. Балалар мен жасөспірімдер шизофрениясын емдеудегі соңғы жетістіктер. Реабилитация, жағымды және жағымсыз белгілер болжамдары, ақыры: толық және толықсыз ремиссия, соңғы жағдайы, шизофрениялық ақаулар түсінігі. Медициналық-әлеуметтік, сот-психиатриялық сараптама. Ауруханаға госпитализациялауға арналған көрсетілімдер.
15	Балалар мен жасөспірімдердің көңіл-күй бұзылыстары (аффективті бұзылу)	Аффективті бұзылулар диагностикасы мен сараланған диагностикасы. Балалар мен жасөспірімдерде депрессиялық және маниакалдық кезеңнің клиникалық көріністері, ағымындағы өзгешеліктер. Атипиялық кезең. Дәлелді медицина хаттамасына сәйкес стационар жағдайында емдеу және профилактикалық жұмыстардың тәсілдері. Суицид қауіптілігі, науқастарды күту мен қадағалау жұмыстары. Реабилитация. Болжамы. Медициналық-әлеуметтік, сот-психиатриялық сараптама. Стационарға госпитализациялауға арналған көрсетілімдер.
16	Ақыл-ес кемшілігі	Интеллектуалды қызметтің жетіспеушілігінің түрлі формаларының этиологиясы мен патогенезінің заманауи көзқарастары. Интеллектуалды бұзылыстар клиникасы негізінде туындайтын гендік және хромосомалық бұзылыстары. Дизонтогенез. Құрсақішілік даму кезеңінде ұрыққа жағымсыз түрлі факторлардың әсері (инфекция, интоксикация, жаракаттар, психожаракаттар). Ұрықтың маскүнемдік синдромы, ата-аналардың маскүнемділігі келешек ұрпаққа әсері. Интеллектуалды жетіспеушіліктің бір себебі нәрестенің туу барысында болған бас қанқасы мийлық жаракаттары мен асфиксия салдары. Клиникалық көріністері. Этиологиясы принципі бойынша жүйеленуі, айқын көрініс дәрежесі. Дифференцирленген және дифференцирленбеген түрлері

		бредовые расстройства и др. Шизоаффективные расстройства. Диагностические критерии. Закономерности и типы течения. Тактика ведения, профилактики и лечения согласно протоколам с позиций доказательной медицины в условиях стационара. Современные достижения в лечении шизофрении у детей и подростков. Реабилитация, признаки благоприятного и неблагоприятного прогноза. Исход, полная и неполная ремиссия, конечные состояния, типы шизофренического дефекта. Медико-социальная, судебно-психиатрическая экспертиза. Показания к госпитализации в стационар.
15	Расстройства настроения (аффективные расстройства) в детском и подростковом возрасте	Диагностика и дифференциальная диагностика аффективных расстройств. Клинические проявления депрессивных и маниакальных фаз, особенности течения детей и подростков. Атипичные фазы. Тактика ведения, профилактики и лечения согласно протоколам с позиций доказательной медицины в условиях стационара. Опасность суицида, уход и надзор за больными. Реабилитация. Прогноз. Медико-социальная, судебно-психиатрическая экспертиза. Показания к госпитализации в стационар.
16	Умственная отсталость	Современные представления об этиологии и патогенезе различных форм интеллектуальной недостаточности. Генетические и хромосомные расстройства в основе клиники интеллектуальных расстройств. Дизонтогенез. Влияние вредных различных факторов на развивающийся плод в период внутриутробного развития (инфекции, интоксикации, травмы, психотравмы). Алкогольный синдром плода, влияние алкоголизма родителей на потомство. Последствия родовой черепно-мозговой травмы и асфиксии новорожденных как одна из причин интеллектуальной недостаточности. Клинические проявления. Систематика по этиологическому принципу, степени выраженности. Дифференцированные и недифференцированные формы и их динамика. Диагностика и дифференциальная диагностика умственной отсталости в условиях стационара. Тактика ведения наблюдения, профилактики и лечения согласно протоколам с позиций доказательной медицины в условиях стационара. Уход и надзор. Реабилитация. Прогноз. Медико-социальная, судебно-психиатрическая экспертиза. Показания к госпитализации в стационар.

12	Психогенные и патологическое формирование личности, расстройства личности и поведения в детском и подростковом возрасте	Современные представления об этиологии и патогенезе, диагностика и дифференциальная диагностика психогенного и патологического формирования личности и расстройства личности и поведения у детей и подростков. Психогенные и патохарактерологические реакции. Критерий диагностики, систематика расстройств личности (психопатий) П.Б. Ганнушкина, О.В. Кербикова. Классификация, клинические проявления. Статика и динамика психопатий и особенности формирования дезадаптивных моделей поведения в сравнительно-возрастном плане. Понятие компенсации и декомпенсации. Тактика ведения, профилактики и лечения согласно протоколам с позиций доказательной медицины в амбулаторных условиях. Фармакологическая и психотерапевтическая коррекция нарушений поведения, роль групповых методов психотерапии в период декомпенсаций. Реабилитация и реадaptация детей и подростков. Прогноз. Медико-социальная, судебно-психиатрическая экспертиза. Показания к госпитализации в стационар.
13	Резидуально-органические пограничные нервно-психические расстройства и эпилепсия у детей и подростков, включая симптоматические, психические расстройства	Диагностика и дифференциальная диагностика психорганического синдрома, его основные варианты, делирия, амнестических расстройств и др. когнитивных расстройств при органических, экзогенно-органических и соматогенных заболеваниях вследствие с травмой, эпилепсией, интоксикацией, радиацией, инфекциями, сосудистыми нарушениями, опухолью и др. Клинические проявления, закономерности течения. Значение методов специального обследования для установления диагноза. Тактика ведения профилактики и лечения в условиях стационара, согласно протоколам с позиций доказательной медицины Реабилитация, прогноз. Медико-социальная, судебно-психиатрическая экспертиза. Показания к госпитализации в стационар.
14	Шизофрения, шизотипические и другие бредовые расстройства в детском и подростковом возрасте	Диагностика и дифференциальная диагностика шизофрении, шизотипических и других бредовых расстройств у детей и подростков. Современные представления об этиологии и патогенезе. Клинические проявления. Продуктивные и негативные симптомы шизофрении. Клинические (формы) типы шизофрении, особенности у детей и подростков. Шизотипические расстройства. Параноя, острое полиморфное психотическое расстройство, индуцированные

		және олардың ағымы. Ақыл-ес кемшілігінің стационар жағдайындағы диагностикасы және саралау диагностикасы. Дәлелді медицина хаттамасына сәйкес стационар жағдайында емдеу және профилактикалық жұмыстардың тәсілдері. Күтімі және қадағалау. Балалар мен жасөспірімдердің реабилитациясы және реадaptациясы. Болжамы. Медициналық-әлеуметтік, сот-психиатриялық сараптама. Стационарға госпитализациялауға арналған көрсетілімдер.
17	Психикалық даму қарқыны төмендеу	Психикалық даму қарқыны төмендеу (ПДҚТ), пайда болу себептері және ерекшеліктерінің сипаттамасы. Ауытқуымен жүретін балалардың психикалық даму заңдылықтары. Этиологиясы мен патогенезінің заманауи көзқарастары. Этиология принципі бойынша жүйелеу, айқын көрініс дәрежесі. Клиникалық көріністері. Ағымы. Психикалық даму қарқыны төмендеуін аурухана жағдайында диагностикалау және саралау диагностикасы. Минимум мийлық дисфункция түсінігі. Минимум мийлық дисфункция көрінісі ретінде гиперреактивтілігімен жүретін назар аудару тапшылығы синдромын қарастыру. ПДҚТ кезінде әр психикалық қызметтің тапшылығы, жеңіл ақыл-ес кемшілігінен саралау өзгешеліктері. Мектепке дейінгі жастағы балалардың ПДҚТ әртүрлі формадағы психикалық және әлеуметтік дамуы. Дәлелді медицина хаттамасына сәйкес стационар жағдайында емдеу және профилактикалық жұмыстардың тәсілдері. Күтімі және қадағалау. Балалар мен жасөспірімдердің реабилитациясы және реадaptациясы. Болжамы. Медициналық-әлеуметтік, сот-психиатриялық сараптама. Стационарға госпитализациялауға арналған көрсетілімдер.
18	Балалардың сексуалды бұзылыстары	Адамның жасқа байланысты жыныстық функциясының қалыпты және патологиялық психофизиологиялық мәселелері. Балалардың сексуалды бұзылыстардың жіктелуі. Балалардың сексуалды бұзылыстарының негізгі клиникалық симптомдары мен синдромдары, оларды талқылау. Балалар сексапологиясында емдеудің фармакотерапия, жыныстық бұзылыстардың гормонмен емдеу, физиотерапиялық, санатория-курортты әдістерінің принциптері.

19	Дәлелдемелі медицина көз-қарастары бойынша балалар мен жасөспірімдердің психикалық аурулардың қазіргі таңдағы терапиясы	Балалар мен жасөспірімдердің психикалық аурулардың фармакотерапиясы, биологиялық терапиясы, психотерапиясы мен социотерапиясы. Түрлері мен әдістері. Балалар жасындағы психоздардың шұғыл терапиясы. Балалар психиатриясында қолданылатын негізгі дәрі-дәрмектері. Психикалық бұзылыстарда тағайындалатын жаңа ұрпақтағы психотропты препараттары (атипті нейролептиктер, СИОЗСН антидепрессантты топтары), нәтижелері мен жетістіктері. Балалар мен жасөспірімдердің таңдау, көрсетілім, қарсы көрсетілімдер қағидалары, мүмкін болатын кері нәтижелері, асқынулары және оларды жою жолдары. Түрлі топтағы препараттардың психикалық бұзылыстарды емдеудегі үйлесімділігі. Психофармакологияда терапиялық нәтижесінің шекарасы. Терапиялық резистенттілік, полипрагмазия, комплайнс мәселелері. Психикалық бұзылыстары бар науқастың терапиясының клиникалық сипаттамасын бағалауда қолданылатын стандартталған шкалалары. Психикалық бұзылыстарды емдеуде пайдаланылатын түрлі препараттардың соматотроптық нәтижелері. Тәуелділік тудыратын дәрілер. Балалар мен жасөспірімдерде психикалық ауруларында рецидивтері мен асқынуларын болдырмауға бағытталған іс-шаралар. Амбулаториялық (ұстанымды) терапия ұстаныстары диспансерде емдеуде алатын сабақтастығы.
20	Балалар психиатриясындағы медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүргізу және ұйымдастыру	Балалар психиатриясындағы медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүргізуді ұйымдастыру және оның міндеттері мен түрлері. Әлеуметтік-құқықтық мәселелер. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары кезіндегі бағалау критерийлері, тағайындауға негіздемелер. Медициналық құжаттамаларды, куәландыру актіні рәсімдеу тәртіптері. Балалар мен жасөспірімдердің психикалық аурулар кезінде уақытша және өмірлік жұмысқа қабілетсіздік критерийлері. Мүгедектікті белгілеу жағдайы, МӘСК жұмысын ұйымдастыру. Жұмысқа қабілеттіліктің төмендеу сатыларын, денсаулық жағдайын бағалауды, наркологиялық ауруларда ағза қызметтері бұзылыстарының түрлерін анықтаудың клиникалық критерийлері. Балалар мен жасөспірімдердің

		отравления психоактивными веществами, эпилептического статуса, коматозных состояний, агрессивных состояний, панических атак, социально-опасного поведения при аффективно-шоковых состояниях, остром галлюцинозе, параноиде и др. Острые осложнения лекарственной терапии психических расстройств. Условия возникновения. Постановка диагноза, тактика ведения проведение реанимационных мероприятий, профилактики и лечения согласно протоколам с позиций доказательной медицины в условиях стационара. Уход и надзор. Профилактика и коррекция осложнений. Прогноз.
10	Невротические, связанные со стрессом, и соматоформные расстройства у детей и подростков. Поведенческие синдромы, связанные с физиологическими нарушениями и физическими факторами	Современные представления об этиологии и патогенезе, диагностика и дифференциальная диагностика невротических, связанных со стрессом, и соматоформных расстройств у детей и подростков. Основные концепции в происхождении невротических расстройств. Клинические типы, проявления невротических расстройств: тревожно-фобические, обсессивно-компульсивные, панические расстройства. Неврастения, истерические (конверсионные), диссоциативные, соматоформные, психосоматические расстройства. Расстройства приема пищи (анорексия, булимия), сна, сексуальные расстройства. Патоморфоз, варианты течения невротических расстройств. Сравнительно-возрастные особенности, критические возрастные периоды. Тактика ведения, профилактики и лечения согласно протоколам с позиций доказательной медицины в условиях стационара. Современные достижения в лечении. Реабилитация. Прогноз. Медико-социальная, судебно-психиатрическая экспертиза. Показания к госпитализации в стационар.
11	Посттравматические стрессовые, расстройства у детей и подростков. Психогенные (реактивные) психозы, посттравматический стрессовый синдром	Современные представления об этиологии и патогенезе, диагностика и дифференциальная диагностика реактивных психозов, острой реакции на стресс, посттравматического стресса, расстройств адаптации у детей и подростков. Клинические типы, проявления. Патоморфоз, варианты течения посттравматических стрессовых расстройств. Сравнительно-возрастные особенности, критические возрастные периоды. Тактика ведения, профилактики и лечения согласно протоколам с позиций доказательной медицины в условиях стационара. Современные достижения в лечении. Реабилитация. Прогноз. Медико-социальная, судебно-психиатрическая экспертиза. Показания к госпитализации в стационар.

		раннего детского аутизма (РДА) как специфическое нарушение развития. Нозологическая специфичность симптомов и синдромов преимущественно детского возраста, их патофизиологические механизмы, клиническое значение. Статика и возрастная динамика психопатологических синдромов ее влияние на формирование, развитие и усложнение клиники психических расстройств. Организация и содержание психокоррекционной и социальной работы с детьми, имеющими нарушения поведения и их семьями.
7	Современные методы исследования в детской психиатрии. Модель психиатрического диагноза в детском возрасте	Методы исследования, применяемые в детской психиатрии. Модель психиатрического диагноза в детском возрасте, роль биопсихосоциального «фонда», совместимость с классификацией МКБ-10. Клинический, клиничко-психопатологический, экспериментально-психологический клиничко-катамнестический методы: правила ведения беседы с ребенком, с семьей, сбора анамнеза, субъективные и объективные сведения, порядок исследования и описания психического состояния на момент обследования, сбор катамнестических сведений и др., анализ полученного материала. Правила оформление и ведения истории болезни в детских психиатрических стационарах.
8	Клиничко-диагностическое значение инструментально-лабораторных методов исследований при различных психических расстройствах. Инновационные технологии в психиатрии	Роль и значения исследования общего клинического анализа крови (ОАК), исследование мочи, гемостаза, кислотно-щелочного равновесия (КЩР), электролитного баланса, метаболитов белкового, углеводного и липидного обмена, ликвора, хромосомные, нейроэндокринные исследования и др. Роль и значения данных нейрофизиологических, нейрорентгенологических, фармакологических методов: электроэнцефалография, компьютерная томография и ядерно-магнитный резонанс, рентгенография черепа, М-эхо, реоэнцефалография, исследование ликвора и др. Экспериментально-психологические методы. Диагностические возможности каждого метода, основные правила назначения и оптимального выбора, показания, противопоказания к проведению, наиболее значимые показатели с позиции доказательной медицины. Инновационные методы инструментально-лабораторных исследований, их клиническое значение.
9	Неотложные состояния в психиатрии на госпитальном этапе	Алгоритм диагностики и дифференциальной диагностики неотложных состояний в психиатрии на госпитальном этапе: психомоторного возбуждения, суицидального поведения, отказа от еды, тяжело протекающего делирия,

		медициналық-әлеуметтік реабилитация бағдарламасын жүргізу және динамикалық бақылау.
21	Балалар психиатриясындағы сот-психиатриялық сараптамаларды жүргізу және ұйымдастыру	Балалар мен жасөспірімдердің сот-психиатриялық сараптамалар пәні, міндеттері және оны ұйымдастыру. Түрлері. Сот психиатриясының әлеуметтік-құқықтық мәселелері. Сарапшының міндеттері мен құқықтары, сараптама қорытындысын жүргізу талаптары, соттылық, соттылықеместуралы түсініктер, іс-әрекетке қабілеттілік және қабілетсіздік туралы түсініктер, қамқоршылықты тағайындау, сотталғандарды тексеру, жәбірленуші мен куәгерлерді тексеру. ҚР-ның құқықтық нормаларына сәйкес сотпсихиатриялық сараптамалар туралы түсініктер, тағайындау және жүргізу тәртібі. Психикалық және мінез-құлқ бұзылыстары кезінде бағалау критериилері мен тағайындау негіздемелері. Медициналық құжаттамаларды жүргізу, куәландыру актіні рәсімдеу тәртіптері. Балалар мен жасөспірімдердің психикалық статусын анықтау үшін сот-психиатриялық зерттеулер жүргізу принциптері. Күштеп емдеу және сот-психиатриялық сараптамалардың қылмыстық процесс және қылмыстық-құқықтық аспектілері. Психикалық бұзылыстарды симуляциялау, олардың түрлері, анықтау және сот-психиатриялық қадағалауы. Әлеуметтік қауіпті науқастарды белсенді бақылау. Заңға қайшы әрекеттері үшін психикалық науқас балалар мен жасөспірімдердің жауапкершіліктері. Балалар мен жеткіншектердің қоғамдық-қауіпті әрекеттерінің алдын алу бойынша медициналық шаралары. Ақыл-есі дұрыстық және ақыл-ес кемшілігінің критериилері. Қылмыстық істерде ақыл-ес кемшілігінен туындайтын психикалық бұзылыстар. Азаматтық процестегі сараптамалар. Іс-әрекетке қабілеттілік және қабілетсіздікті анықтау. Қамқорлыққа алу және оның көрсеткіштері.
Барлығы: 114* / 142** сағат		
Амбулаториялық емханалық балалар психиатриясы		
1	ҚР балалар амбулаториялық-емханалық	Балалардың амбулаториялық-емханалық психиатриялық қызметтің жұмыстарын реттейтін нормативтік-құқықтық актілер. 2009 жылғы 18 қыркүйектегі

	психиатриялық көмек көрсетуді ұйымдастырудың әлеуметтік-құқықтық негіздері және дамуының заманауи жолдары	№ 193-IV «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» ҚР Кодексіне сәйкес психикалық ауытқулары бар балалар мен жасөспірімдерге, медициналық-әлеуметтік көмек көрсететін медицина қызметкерлері мен өзге де мамандардың құқықтарын қорғау және олардың азаматтық мүдделері. Балалар мен жасөспірімдерге психиатриялық стационарға алғашқы психиатриялық куәландырудың және госпитализациялаудың (ерікті және мәжбүрлі) құқықтық негіздері, қауіпсіздік шаралары, есеп беру-есепке алу құжаттарын, жолдамаларды, медициналық-әлеуметтік сараптаманы куәландыру актілерін жүргізу мен рәсімдеу.
2	Балалар амбулаториялық психиатриялық көмек көрсету қызметі. Психоневрологиялық диспансер, балалар мен жасөспірімдер участкелік психиатр кабинетінің жұмысы құрылымы және ұйымдастыруы	ҚР балалар амбулаториялық психиатриялық көмек көрсетуді ұйымдастыру қағидалары. Дамыту мен жетілдіру жолдары. Амбулаториялық-психиатриялық көмек. Психоневрологиялық диспансердің құрылымы мен ұйымдастырылуы, балалар мен жасөспірімдер учаскелік психиатр кабинетінің жұмыстары. Амбулаториялық көмектердің өзге де түрлері (күндізгі стационар, емдік-еңбек шеберханалары). Негізгі қызметтері мен міндеттері. Патронажды ұйымдастыру. Жеткіншектерге, балаларға психиатриялық көмек көрсетуді ұйымдастырудың ерекшеліктері. Ауруханаға жатқызғанға дейін балалар мен жасөспірімдердің жалпы және функционалды зерттеу әдістері. Тексеру тәртібі, емдеу, бақылау, күту шараларын ұйымдасстыру, өзге ведомствалық мекемелермен хат-хабар алмасу, анықтама беру, рецептілер жазудың ережелері. Шұғыл психиатриялық көмек көрсетуді ұйымдастыру. Әкімшіліктің, дәрігерлердің, орта және кіші қызметкерлердің міндеттері мен құқықтары. Әкімшіліктің, дәрігердің, орта және кіші мейірбике қызметкерлердің құқығы мен міндеттері. Балалар мен жасөспірімдердің учаскелік психиатр-дәрігерлер жұмысының этикалық аспектілері. Психиатриядағы дәрігерлік құпиялар. Стационарлық және амбулаториялық көмек берудің өзара сабақтастығы.
3	Балалар психиатриясында динамикалық және белсенді	Балалар мен жасөспірімдер психикалық науқастарды анықтау мен есепке алу, динамикалық бақылауды жүзеге асыру. Ерікті және мәжбүрлі, шұғыл

		заболеваний детского подросткового возраста. Значение дизонтогенеза и преморбидных особенностей личности, предрасполагающих, провоцирующих (триггерных), детерминирующих факторов. Критические возрастные кризы.
4	Клиническая психопатология детской психиатрии	Структура психических функций и психопатологической симптоматики. Клинические проявления, классификация. Расстройства сознания и пароксизмальные явления, расстройства ощущений и восприятия, расстройства мышления, внимания, памяти и интеллекта (умственная отсталость, ЗПР). Аффективные, двигательные, волевые и сенсорные расстройства. Нарушения физиологических функций и соматические расстройства как проявление психической патологии. Патологическое развитие и изменение личности. Нарушение критики. Общепатологические и нозологические закономерности, клиническое значение. Продуктивная и негативная симптоматика. Органические и функциональные психические расстройства. Диагностические особенности при различных психических заболеваниях и в различные возрастные периоды. Социально-опасное поведение лиц с психическими и поведенческими расстройствами. Роль синдрома в планировании лечебных мероприятий и установлении прогноза эндогенных, экзогенных (в том числе соматогенных) и психогенных психических расстройств. Болезнь (процесс), патологического развития и конечное состояние (дефект) в детской психиатрии. Закономерности и варианты течения психических заболеваний.
5	Психические расстройства, специфические для детского возраста	Диагностика и дифференциальная диагностика тревожно-фобических расстройств детского возраста в условиях стационара. Элективный мутизм. Реактивное расторможенное расстройство. Транзиторное тикозное расстройство. Энурез, энкопрез и др. Тактика ведения, профилактики и лечения согласно протоколам с позиций доказательной медицины в условиях стационара. Реабилитация. Прогноз. Медико-социальная, военная, судебно-психиатрическая экспертиза. Показания к госпитализации в стационар.
6	Синдромы психических заболеваний, наблюдаемых преимущественно в детском и подростковом возрасте	Алгоритм диагностики и дифференциальной диагностики синдромов, наблюдаемых преимущественно в детском и подростковом возрасте: невропатии, ранний детский аутизм, гипердинамический синдром, синдром уходов и бродяжничества, страхи, патологическое фантазирование, гебоидный синдром, дисморфофобии и др. Синдром

		системе здравоохранения» от 18 сентября 2009 года № 193-IV, гл. «Об оказании медико-социальной помощи, страдающим психическими расстройствами (заболеваниями)». Правовые основы первичного психиатрического освидетельствования, госпитализации (добровольной и недобровольной) детей и подростков в психиатрический стационар, меры обеспечения безопасности.
2	Организация, структура и современные пути развития детской стационарной психиатрической службы в РК	Принципы организации медицинской, социальной, правовой психиатрической помощи детскому населению РК. Анализ деятельности детской психиатрической службы. Современные пути развития совершенствования психиатрической помощи для детей в связи с последними достижениями в терапии. Гуманизация психиатрической службы. Структура и организация Центров психического здоровья, (психоневрологического диспансера) детских кабинетов. Психиатрический стационар для детей: принципы устройства и профилирования отделений. Основные функции и задачи. Структура общепсихиатрического, психосоматического, судебно-психиатрического отделений, отделений скорой психиатрической помощи. Порядок обследования, организация наблюдения и лечения, надзора и ухода, выписки, перевода в другие лечебные учреждения, констатация смерти, вскрытия, правила переписки с другими ведомственными учреждениями, выдача справок, оформление лечебных отпусков. Организация неотложной психиатрической помощи. Права и обязанности администрации, врача-психиатра, среднего и младшего персонала. Этические аспекты работы врача-психиатра. Преимущество между стационарной и амбулаторной помощи. Правила оформления и ведения учетно-отчетной медицинской документации, (особенности детской психиатрической истории болезни, эпикризов, направлений на МСЭК, актов освидетельствования психиатрических экспертиз).
3	Предмет, задачи и теоретико-методологические проблемы современной детской психиатрии	История формирования детской психиатрии. Современные направления и разделы детской психиатрии. Теоретико-методологические проблемы, междисциплинарные отношения. Принципы теоретической интеграции. Перспективы системного, мультидисциплинарного подхода психиатрических исследований. Современные достижения в этиологии и патогенезе психических

	динамикалық қадағалау жүргізу ерекшеліктері	госпитализациялау тәптібі мен талаптары. Психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар балалар мен жасөспірімдерге диспансерлік бақылауды тағайындау және тоқату тәртіптері мен қағидалары. Консультациялық және диспансерлік есепке алу топтары. Динамикалық диспансерлік есептің негізгі топтары. Белсенді динамикалық бақылауды жүргізу, көрсеткіштері. Алғашқы психиатриялық куәгерлікті жүргізу ережесі. Мәжбүрлі жағдайдағы психиатриялық көмек көрсетуді ұйымдастыру. Амбулатория сатысында психикалық бұзылыстары бар науқас балалар мен жасөспірімдерге мәжбүрлі медициналық шараларды ұйымдастыру. Консультациялық және әлеуметтік көмек көрсету. Балалар психиатриясындағы деонтология. Дәрігерлер мен науқастардың өзара қарым-қатынастары, стигматизация мәселелері мен дәрігерлік құпия.
4	Балалар мен жасөспірімдердің резидуалды-органикалық шекаралық нервті-психикалық бұзылыстары мен эпилепсиясы, сонымен қоса симптоматикалық, психикалық бұзылыстар	Амбулаториялық жағдайда психоорганикалық синдром диагностикасы мен сараланған диагностикасы, оның негізгі нұсқалары, органикалық, экзогенді-органикалық және самотогендік аурулар, кәрілік психоздары, жарақат, интоксикация, радиация, инфекция, қатерлі ісік, қан тамыр бұзылыстарының кері әсері, деменция, делирия, амнезия, когнитивті және т.б. таным процестерінің бұзылыстары. Түрлі кезеңдердегі клиникалық көріністері мен ағымының ерекшеліктері, диагностикалық критерийлері. Диагноз қоюда арнайы тексеру әдістерінің маңызы. Дәлелді медицина хаттамасына сәйкес амбулаториялық жағдайында емдеу және профилактикалық жұмыстардың тәсілдері. Балалар мен жасөспірімдерді реабилитация бағдарламалары. Болжам жасау. Медициналық-әлеуметтік, сот-психиатриялық сараптама. Стационарға госпитализациялауға арналған көрсетілімдер.
5	Балалар мен жасөспірімдер шизофрениясы, шизотиптік бұзылыстары	Амбулаториялық жағдайда шизофрения, шизотиптік бұзылыстардың диагностикасы мен сараланған диагностикасы. Клиникалық көріністері. Шизофренияның өнімді және негативті симптомдары. Шизофренияның негізгі клиникалық типтері: гебефрендтік, кататоникалық, параноидтық, дифференциаланбаған, шизофрениядан кейінгі депрессия, қарапайым және

		басқа да сирек кездесетін түрлері. Шизотиптік бұзылыстар. Диагностикалық критерийлері. Кезеңдерінің типтері мен заңдылықтары (үздіксіз, ұстамалы-). Дәлелді медицина хаттамасына сәйкес емдеу және профпрогредиентті (шуба тәрізді), рекурентті (кезеңдік) түрінде амбулаториялық жағдайында емдеу және профилактикалық жұмыстардың тәсілдері. Шизофренияны емдеудегі соңғы жетістіктер. Реабилитация, жағымды және жағымсыз белгілер болжамдары, ақыры: толық және толықсыз ремиссия, соңғы жағдайы, шизофрениялық ақаулар түсінігі. Этика-дионтологиялық мәселелері. Шизофрениялық ақаулардың типтері. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Медициналық-әлеуметтік, сот-психиатриялық сараптама. Ауруханаға госпитализациялауға арналған көрсетілімдер.
6	Көңіл-күй бұзылыстары (аффективті бұзылу)	Амбулаториялық жағдайда аффективті бұзылулар диагностикасы мен сараланған диагностикасы. Депрессиялық және маниакальдық кезеңнің клиникалық көріністері, ағымындағы өзгешеліктер. Атипті кезеңі. Дәлелді медицина хаттамасына сәйкес амбулаториялық жағдайда динамикалық және белсенді динамикалық бақылауды емдеу және профилактикалық жұмыстардың тәсілдері. Суицид қауіптілігі, науқастарды күту мен қадағалау жұмыстары. Оңалту шаралары. Болжамы. Медициналық-әлеуметтік, сот-психиатриялық сараптама. Стационарда госпитализациялауға арналған көрсетілімдер.
7	Күйзеліспен байланысты болатын невротикалық және соматоформдық бұзылыстар. Физиологиялық бұзылыстар мен физикалық факторларға байланысты мінез-құлық синдромдары	Күйзеліспен байланысты болатын невротикалық және соматоформдық бұзылыстардың диагностикасы мен сараланған диагностикасы. Невротикалық бұзылыстардың пайда болуының негізгі тұжырымдамалары. Невротикалық бұзылыстардың клиникалық типтері, белгілері: үрей-фобия, обсессивті-компульсивті, абыржу бұзылыстар. Неврастения, истериялық (конверсиондық), диссоциативтік, соматоформдық, психосоматикалық бұзылыстар. Тамақтану(анорексия, булимия), ұйқы бұзылыстар. Патоморфоз, невротикалық бұзылыстар кезеңі. Салыстырмалы-жастық ерекшеліктер, сындарлы жас

		Гиперпаратиреозы. Этиология и патогенез. Клиника. Показатели фосфорно-кальциевого обмена. Диагноз. Дифференциальный диагноз. Принципы лечения.
37	Патология роста. Ожирение	Оценка роста и пропорций тела. Влияние гормонов на рост и развитие ребенка (гормон роста, тиреоидные, половые гормоны). Нанизм. Наследственные факторы, хронические соматические заболевания в генезе задержки роста. Дифференциальный диагноз различных форм низкорослости. Гипофизарный нанизм. Методы диагностики (костный возраст, исследование секреции гормона роста, компьютерная и магнитно-резонансная томография). Заместительная гормональная терапия. Диспансерное наблюдение. Гигантизм. Дифференциальный диагноз различных форм высокорослости. Диагностика, клиника и лечение гипофизарного гигантизма. Ожирение. Этиология. Патогенез. Классификация. Клиника. Метаболические нарушения. Методы диагностики (краниография, глазное дно, показатели обмена веществ, гормональный профиль). Дифференциальный диагноз различных форм ожирения. Лечение. Диетотерапия. Диспансерное наблюдение. Профилактика.
38	Нарушения полового развития и половой дифференцировки	Преждевременное половое развитие. Определение. Особенности клинической картины и гормонального статуса при истинной и ложной формах ППР. Диагностика. Лечение. Диспансерное наблюдение. Гипогонадизм. Определение. Причины, клинические проявления и гормональный статус при первичном и вторичном гипогонадизме. Диагностика. Лечение. Диспансерное наблюдение. Синдром Клайнфельтера. Синдром Шерешевского-Тернера. Клиника. Диагностика. Характеристика кариотипа. Заместительная гормональная терапия. Гермафродитизм. Клиника. Методы лабораторной диагностики. Дифференциальный диагноз. Принципы лечения.
Детская психиатрия в стационаре		
1	Социально-правовые основы организации стационарной психиатрической помощи детскому населению в РК	Нормативно-правовые акты, регламентирующие деятельность стационарной психиатрической службы детскому населению в РК. Защита прав и интересов детей и подростков, которым оказывается психиатрическая помощь, права и обязанности медицинских работников и иных специалистов при оказании психиатрической помощи детям в соответствии с Кодексом «О здоровье народа и

		Лечение в восстановительном периоде. Тромботическая тромбоцитопеническая пурпура (синдром Мошковица). Причины. Патогенез. Клиника. Показатели гемограммы и гемостазиограммы. Дифференциальный диагноз. Течение и исходы. Принципы лечения. Интенсивная терапия, лечение ОПН. Гигантская гемангиома (синдром Казабаха-Меритта). Патогенез гемолиза. Клиника. Диагностика. Лечение.
34	Тромбоцитопатии	Наследственные тромбоцитопатии (болезнь Гланцмана, Бернара-Сулье). Патогенез. Клиника. Диагностика. Болезнь Виллебранда. Тип наследования. Патогенез. Клиника. Диагностика. Показатели гемостазиограммы. Дифференциальный диагноз тромбоцитопатий. Лечение. Приобретенные тромбоцитопатии. Причины. Методы диагностики. Лечение. Профилактика.
35	Сахарный диабет. Несахарный диабет	Сахарный диабет. Несахарный диабет. Частота. Этиология. Патогенез. Классификация (ВОЗ, Мартынова). Особенности клиники в раннем и подростковом возрасте. Лабораторные методы диагностики, тест толерантности к глюкозе. Дифференциальный диагноз. Течение и исходы. Осложнения. Принципы лечения. Диспансерное наблюдение. Организация помощи детям с сахарным диабетом в РК. Несахарный диабет. Диабетические комы. Причины, клинические особенности и биохимические показатели при различных видах диабетических ком. Дифференциальный диагноз. Неотложная помощь. Профилактика.
36	Заболевания щитовидной и паращитовидных желез	Гипотиреоз. Понятие о первичном и вторичном, врожденном и приобретенном гипотиреозе. Патогенез. Особенности клиники у новорожденных, грудных и детей раннего возраста. Диагноз. Лабораторные методы диагностики. Дифференциальный диагноз. Принципы лечения. Диспансерное наблюдение. Скрининг-обследование новорожденных на гипотиреоз в РК. Диффузный токсический зоб. Этиология. Патогенез. Клиника. Лабораторные методы исследования. Дифференциальный диагноз. Течение и исходы. Лечение. Показания к оперативному лечению. Диспансерное наблюдение. Понятие о йоддефицитных заболеваниях. Эндемический (йоддефицитный) зоб. Клиника. Лечение. Профилактика. Состояние зобной эндемии в РК. Аутоиммунный тиреоидит. Этиопатогенез. Клиника. Диагностика. Лечение. Гипопаратиреозы.

		кезендері. Дәлелді медицина хаттамасына сәйкес амбулатория жағдайында емдеу және профилактика-лық жұмыстардың тәсілдері. Емдеудегі соңғы жетістіктер. Оңалту шаралары, болжамдар. Медициналық-әлеуметтік, сот-психиатриялық сараптама. Стационарға госпитализациялауға арналған көрсетілімдер.
8	Жарақаттан кейінгі стрестік бұзылыстар. Психогендік (реактивтік) психоздар, жарақаттан кейінгі стрестік синдром	Амбулаториялық жағдайда реактивтік психоз, стрессе реакция, жарақаттан кейінгі стресс, бейімделу бұзылыстарының диагностикасы мен сараланған диагностикасы. Клиникалық типтері, пайда болуы. Патоморфоз, жарақаттан кейінгі стрестік бұзылыстардың ағымы. Салыстырмалы-жастық ерекшеліктер, сындарлы жас кезеңдері. Дәлелді медицина хаттамасына сәйкес амбулатория жағдайында емдеу және профилактикалық жұмыстардың тәсілдері. Емдеудегі соңғы жетістіктер. Оңалту шаралары, болжамдар. Медициналық-әлеуметтік, сот-психиатриялық сараптама. Стационарға госпитализациялауға арналған көрсетілімдер.
9	Жеткіншек жасында тұлғалық бұзылыстар және мінез-құлық бұзылыстары	Амбулаториялық жағдайда тұлғалық және мінез-құлық бұзылыстарының диагностикасы мен сараланған диагностикасы. Тұлғалық бұзылыс (психопатия) жүйесі, диагностика критериилері (П.Б. Ганнушкин, О.В. Кербинов). Жіктемесі және клиникалық көріністері. Параноидтық, шизоидтық, диссоциальдық, эмоциональді тұрақсыздық, истерикалық, ананкастық, үрейлі, тәуелді тұлға бұзылыстары. Психопатияның статикасы мен динамикасы және салыстырмалы-жас кезеңдерінде мінез-құлық моделінің дезадаптивті қалыптасу ерекшеліктері. Компенсация және декомпенсация түсініктері. Дәлелді медицина хаттамасына сәйкес амбулатория жағдайында емдеу және профилактикалық жұмыстардың тәсілдері. Мінез-құлық бұзылыстарын фармакологиялық және психотерапиялық коррекция жасауы, декомпенсация кезеңінде психотерапияның топтық әдістерінің рөлі. Реабилитация және реадатация. Болжамы. Медициналық-әлеуметтік, сот-психиатриялық сараптама. Стационарға госпитализациялауға арналған көрсетілімдер.

10	Ақыл-ес кемшілігі. Психикалық даму қарқындылығы төмендеуі	Амбулаториялық жағдайда ақыл-ес кемшілігінің диагностикасы және саралау диагностикасы. Этиологиясы мен патогенезінің заманауи көзқарастары. Клиникалық көріністері. Этиологиялық принцип бойынша жүйелеу, айқын көрініс дәрежесі. Дифференцирленген және дифференцирленбеген түрлері, диагностиканың заманауи әдістері. Психикалық даму қарқындылығы төмендеуі. Балалардың дамуындағы психофизиологиялық және эмоционалды ауытқуларын ерте анықтау. Жеңіл ақыл-ес кемшілігін шекаралық күйінен дифференциалды ажырату. Ақыл-ес кемшілігінің стационар жағдайындағы диагностикасы және саралау диагностикасы. Дәлелді медицина хаттамасына сәйкес амбулатория жағдайында динамикалық қадағалаудың емдеу және профилактикалық жұмыстардың тәсілдері. Күтімі және қадағалауы. Реабилитациясы. Психологиялық-педагогикалық қолдау және реабилитация. Бала дамуының барлық кезеңдерінде жүргізілетін емдеу және педагогикалық шаралары. Дамуында ауытқулары бар балалардың медициналық-психологиялық-педагогикалық консультациясы. Дамуында ауытқулары бар балаларға арналған арнайы оқу орындары. Болжамы. Медициналық-әлеуметтік, сот-психиатриялық сараптама. Стационарға госпитализациялауға арналған көрсетілімдер. Медициналық-әлеуметтік, психологиялық-педагогикалық көмек көрсету.
11	Балалар жасында кездесетін психикалық бұзылыстары	Амбулаториялық жағдайындағы балалардың үрей-фобиялық бұзылыстар диагностикасы мен сараланған диагностикасы. Элективті мутизм. Реактивті бұзылысты ауытқулар. Транзиторлық тикозды бұзылыстар. Энурез, энкопрез және т.б. Дәлелді медицина хаттамасына сәйкес амбулатория жағдайында емдеу және профилактикалық жұмыстардың тәсілдері. Емдеудегі соңғы жетістіктер. Оңалту шаралары, болжамдар. Медициналық-әлеуметтік, сот-психиатриялық сараптама. Стационарға госпитализациялауға арналған көрсетілімдер. Медициналық-әлеуметтік, психологиялық-педагогикалық көмек көрсету шаралары.

29	Заболевания мочевого пузыря	Циститы. Этиология, Клиника. Диагностика. Дифференциальный диагноз. Лечение. Профилактика. Диспансерное наблюдение.
30	Почечная недостаточность	Острая почечная недостаточность. Определение. Причины. Патогенез. Стадии ОПН. Клинические проявления и биохимические показатели различных стадий. Дифференциальный диагноз. Лечение ОПН в зависимости от стадии. Хроническая почечная недостаточность. Причины и стадии ХПН. Клинические проявления и биохимические показатели в различные стадии ХПН. Принципы лечения. Диетотерапия (Джордано-Джованетти, Борта). Показания к проведению гемодиализа и трансплантации почки.
31	Железодефицитная анемия	Этиология. Патогенез. Клиника. Показатели гемограммы и обмена железа. Дифференциальный диагноз. Течение и исходы. Лечение. Профилактика. Апластические анемии (депрессии кроветворения). Имунные апластические анемии. Этиопатогенез. Клиника. Диагностика. Показатели гемограммы, миелограммы и трепанобиопсии. Дифференциальный диагноз. Течение и исходы. Лечение. Показания к трансплантации костного мозга. Наследственные апластические анемии (анемия Фанкони, Блекфена-Даймонда). Патогенез, Клиника. Диагностика. Дифференциальный диагноз. Лечение. Диспансерное наблюдение.
32	Наследственные гемолитические анемии	Наследственные гемолитические анемии. Ферментопатии (дефицит глюкозо-6-фосфатдегидрогеназы, пируваткиназы). Патогенез гемолиза. Клиника. Диагностика. Дифференциальный диагноз. Лечение. Неотложная помощь при гемолитическом кризе. Гемоглобинопатии (талассемия, серповидноклеточная анемия и др.). Патогенез гемолиза. Клиника. Показатели гемограммы, морфологические особенности эритроцитов. Дифференциальный диагноз. Течение и исходы. Прогноз. Лечение.
33	ДВС-синдром	ДВС-синдром. Микроангиопатические гемолитические анемии. ДВС-синдром. Причины. Патогенез. Клинические проявления, показатели коагулограммы и лечение в зависимости от стадии. Течение. Прогноз. Профилактика. Гемолитико-уремический синдром (синдром Гассера). Этиология. Патогенез. Клиника. Диагностика. Показатели гемограммы, коагулограммы. Дифференциальный диагноз. Течение, осложнения, исходы. Неотложная помощь.

		пищевода). Приобретенные заболевания (халазия, ахалазия, эзофагиты, пептическая язва, варикозное расширение вен). Клиника. Диагностика. Методы исследования. Возрастные особенности клиники. Дифференциальный диагноз. Лечение. Профилактика.
25	Хронические неспецифические заболевания кишечника	Хронические неспецифические заболевания кишечника. Гельминтозы. Этиология. Патогенез. Клинические проявления. Лабораторные и инструментальные методы диагностики. Дифференциальный диагноз. Лечение. Диспансерное наблюдение.
26	Хронический гепатит и цирроз печени. Печеночная недостаточность	Этиология и патогенез хронического гепатита и цирроза печени. Лабораторные и инструментальные методы исследования. Показания и противопоказания к биопсии печени. Течение и исходы. Прогноз. Лечение. Диспансерное наблюдение. Профилактика. Причины и патогенез печеночной недостаточности. Клиника. Диагностика. Дифференциальный диагноз. Течение и исходы. Лечение. Неотложная помощь при печеночной коме. Прогноз.
27	Врожденные и наследственные заболевания почек	Наследственный нефрит. Аномалии развития почек и мочевыводящих путей (агенезия, гипоплазия, поликистоз, гидронефроз). Клиника. Лабораторные и инструментальные методы диагностики. Пренатальная диагностика пороков развития мочевыделительной системы. Дифференциальный диагноз. Осложнения. Консервативное лечение. Показания к хирургическому лечению. Наследственный нефрит. Патогенез. Клиника. Диагностика. Дифференциальный диагноз. Течение и исходы. Прогноз. Лечение. Диспансерное наблюдение. Тубулопатии с синдромом полиурии (почечная глюкозурия, почечный несахарный диабет, почечный солевой диабет). Клиника. Диагностика. Дифференциальный диагноз. Исходы. Диетотерапия. Лечение. Тубулопатии с рахитоподобным синдромом (фосфат-диабет, синдром де Тони-Дебре-Фанкони. Клиника. Диагностика. Рентгенологические данные. Дифференциальный диагноз. Исходы. Течение. Тубулопатии с нефролитиазом (цистинурия, оксалурия, глицинурия, ксантинурия). Клиника. Диагностика. Лечение. Диетотерапия.
28	Приобретенные нефропатии	Рефлюкс-нефропатия. Нефротический синдром. Классификация. Патогенез. Клинические проявления. Диагностика. Лабораторные исследования. Дифференциальный диагноз. Исходы. Прогноз. Принципы лечения.

12	Балалар психиатриясында госпитальдық кезеңге дейінгі сатыдағы ургентті жағдайға шұғыл көмек көрсету, ерте жүргізілген диагностика	Амбулаториялық жағдайда шұғыл жағдайлардың диагностикасы және сараланған диагностикасы: психомотрлы қозу, психомотрлы ступор, агрессивті күй, суицидальдық қылық, тамақтан бас тарту, ауыр өтетін делирия, фебрильді шизофрения, психобелсенді заттектерден улану, эпилепсия статусы, кома жағдайы, абыржу жағдайы, аффект-шок күйіндегі әлеуметтік-қауіпті іс-әрекеттер, шұғыл галлюциноз, параноид және т.б. Психикалық бұзылыста дәрілік терапияның шұғыл асқынулары. Пайда болу жағдайлары, күтімі және қадағалау тәртібі, шұғыл көмек көрсету. Алдын алу және асқынуларды түзету шаралары. Болжам. Стационарға госпитализациялауға арналған көрсетілімдер.
13	Балалар психиатриясындағы психопрофилактика және медициналық-әлеуметтік реабилитация	Балалар психиатриясындағы психопрофилактика мен реабилитация кезеңдері және қағидалары. Бірінші, екінші, үшінші психопрофилактиканың міндеттері. Түрлері мен әдістері. Балалар мен жасөспірімдердің психикалық бұзылыстардың медициналық-әлеуметтік реабилитациясы мен реадaptациясының ерекшеліктері. Балалар мен жасөспірімдердің түрлі психикалық бұзылыстарында реабилитациялық бағдарламалар құрастыру. Балалар мен жасөспірімдер реабилитациясына психологиялық-медициналық-психиатриялық консультациялар мен мамандырылған балалар кәсіпорындарының ролі. Реабилитациялық орталықтарға, мамандандырылған бала-бақшаларына, мектептерге, интернаттарға жолдама беру көрсетілімдері. Профилактикалық іс шаралардың нәтижелілігін бағалау үшін эпидемиологиялық көрсеткіштерді талдау.
14	Балалар амбулаториялық-емханалық психиатрияда медициналық-әлеуметтік сараптама ұйымдастыру және жүргізу	Амбулаториялық жағдайда балалар мен жасөспірімдердің медициналық-әлеуметтік сараптама пәні, міндеттері және жүргізуді ұйымдастыру. Әлеуметтік-құқықтық мәселелер. Балалар мен жасөспірімдердің психикалық және мінез-құлық бұзылыстарын бағалау критерийлері, тағайындауға негіздемелер. Медициналық құжаттамаларды, куәландыру актіні рәсімдеу тәртіптері. Балалар мен жасөспірімдердің мүгедектілігін рәсімдеу шарттары. Психикалық аурулар кезінде уақытша және өмірлік

		жұмысқа қабілетсіздік критериілері. Мүгедектікті белгілеу жағдайы, МӘСК жұмысын ұйымдастыру. Жұмысқа қабілеттіліктің төмендеу сатыларын, денсаулық жағдайын бағалауды, наркологиялық ауруларда ағза қызметтері бұзылыстарының түрлерін анықтаудың клиникалық критерийлері. Медициналық-әлеуметтік реабилитация бағдарламасын жүргізу және динамикалық бақылау.
15	Балалар амбулаториялық-емханалық психиатрияда сот-психиатриялық сараптама ұйымдастыру және жүргізу	Амбулаториялық психиатриядағы сот-психиатриялық сараптамаларды ұйымдастыру және оның міндеттері мен түрлері. Сот психиатриясының әлеуметтік-құқықтық мәселелері. Сарапшының міндеттері мен құқықтары, сараптама қорытындысын жүргізу талаптары, соттылық, соттылық емес туралы түсініктер, іс-әрекетке қабілеттілік және қабілетсіздік туралы түсініктер, қамқоршылықты тағайындау, сотталғандарды тексеру, жәбірленуші мен куәгерлерді тексеру. ҚР-ның құқықтық нормаларына сәйкес сотпсихиатриялық сараптамалар туралы түсініктер, тағайындау және жүргізу тәртібі. Психикалық және мінез-құлқ бұзылыстары кезінде бағалау критериілері мен тағайындау негіздемелері. Амбулаториялық жағдайда балалар мен жасөспірімдердің психикалық статусын анықтау үшін сот-психиатриялық зерттеулер жүргізу принциптері. Медициналық құжаттамаларды жүргізу, куәландыру актіні рәсімдеу тәртіптері. Күштеп емдеу және сотпсихиатриялық сараптамалардың қылмыстық процесс және қылмыстық-құқықтық аспектілері. Психикалық бұзылыстарды симуляциялау, олардың түрлері, анықтау және сот-психиатриялық қадағалауы. Әлеуметтік қауіпті науқастарды белсенді бақылау. Заңға қайшы әрекеттері үшін психикалық науқас балалар мен жасөспірімдердің жауапкершіліктері. Амбулаториялық жағдайда балалар мен жеткіншектердің қоғамдық-қауіпті әрекеттерінің алдын алу бойынша медициналық шаралары. Ақыл-есі дұрыстық және ақыл-ес кемшілігінің критериілері. Қылмыстық істерде ақыл-ес кемшілігінен туындайтын психикалық бұзылыстар. Азаматтық процестегі сараптамалар. Іс-әрекетке қабілеттілік және қабілетсіздікті анықтау. Қамқорлыққа алу және оның көрсеткіштері.

		лематоз Вегенера, слизисто-кожный синдром, геморрагический васкулит). Клиника. Диагностические критерии. Лечение. Прогноз.
20	Врожденные и наследственные заболевания легких	Муковисцидоз. Распространенность. Тип наследования. Клинические формы. Диагностика (пилокарпиновая проба, ДНК-диагностика). Пренатальная диагностика. Дифференциальная диагностика. Лечение. Синдром Картагенера. Гемосидероз легких, синдром Гудпасчера. Дефицит альфа-1-антитрипсина. Тип наследования. Клиническая и рентгенологическая картина. Тип нарушения функции внешнего дыхания. Дифференциальный диагноз. Течение и исходы. Лечение с позиций доказательной медицины. Диспансерное наблюдение.
21	Альвеолиты. Бронхообструктивный синдром	Этиология. Патогенез. Классификация: экзогенный аллергический альвеолит, идиопатический фиброзирующий альвеолит (болезнь Хаммена-Рича). Клиника. Диагностика. Дифференциальный диагноз. Течение. Возрастные особенности клиники и течения. Лечение. Исходы. Синдром бронхиальной обструкции. Дифференциальный диагноз. Современные подходы к терапии.
22	Респираторные аллергии	Распространенность. Этиология и патогенез. Роль генетических и внешних факторов (аллергенов). Клиника различных форм по локализации (ринит, трахеит, бронхит, синусит, экзогенный аллергический альвеолит). Диагностика. Дифференциальный диагноз с воспалительными заболеваниями соответствующих участков дыхательных путей. Лечение в острый период и период ремиссии. Профилактика. Диспансерное наблюдение.
23	Плевриты. Дыхательная недостаточность	Плевриты. Этиология и патогенез. Классификация. Клиника. Диагностика. Рентгенологические признаки. Показания к плевральной пункции. Дифференциальный диагноз. Течение, осложнения и исходы. Лечение. Дыхательная недостаточность. Причины. Классификация. Патогенез. Клиника. Методы исследования функции внешнего дыхания. Лечение. Неотложная терапия острой дыхательной недостаточности.
24	Болезни пищевода	Классификация. Функциональные нарушения (гипотоническая и гипертоническая дискинезии, недостаточность кардии, гастроэзофагальный рефлюкс). Аномалии развития (короткий пищевод, халазия кардии, дивертикулы

16	Поражение сердечно-сосудистой системы. Вегетативная дисфункция. Артериальная гипертония	Вегетативная дисфункция. Причины. Варианты. Возрастные особенности. Диагностика. Исследование вегетативного тонуса (таблицы, КИГ, КОП). Дифференциальный диагноз. Лечение. Диспансеризация. Артериальная гипертония. Классификация. Первичные и вторичные (нефрогенные, церебральные, сосудистые, эндокринные и др.) гипертонии. Этиология. Патогенез. Клиника. Диагностика. Лечение. Прогноз. Диспансерное наблюдение.
17	Поражение сердечно-сосудистой системы. Нарушения ритма сердца	Механизмы возникновения аритмий. Причины, разрешающие факторы. Аритмии с нарушением автоматизма синусового узла (тахии- и брадиаритмии. Аритмии с нарушением проведения импульса (синоатриальная и атриовентрикулярная блокады). Феномен Вольфа-Паркинсона-Уайта. Аритмии с нарушением возбудимости (экстрасистолия, пароксизмальная тахикардия, мерцательная аритмия). Причины. Патогенез. Клиника. Диагностика. Данные ЭКГ, холтеровского мониторирования. Осложнения. Течение и исходы. Лечение с позиций доказательной медицины. Показания к назначению противоаритмических препаратов и электроимпульсной терапии. Диспансерное наблюдение. Профилактика.
18	Ювенильный ревматоидный артрит (ЮРА)	ЮРА. Патогенез. Классификация. Иммуногенетика. Клинические формы. Поражения глаз. Вторичный амилоидоз. Диагностические критерии ЮРА. Дифференциальный диагноз. Течение, осложнения, исходы. Особенности течения у подростков. Лечение с позиций доказательной медицины. Диспансерное наблюдение.
19	Диффузные болезни соединительной ткани. Системные васкулиты	Организация медицинской помощи детям с ревматическими болезнями в РК. Системная красная волчанка. Этиопатогенез. Клиника. Диагностические критерии СКВ. Дифференциальный диагноз. Течение и исходы. Лечение, показания к пульс-терапии и плазмафарезу. Дерматомиозит. Классификация. Клинические проявления. Диагностические критерии. Специфические лабораторные, электрофизиологические и морфологические методы исследования. Дифференциальный диагноз. Лечение. Прогноз. Системная склеродермия. Патогенез. Клиника очаговой и системной склеродермии. Диагностические критерии. Течение. Лечение. Прогноз. Системные васкулиты (узелковый периартериит, аортоартериит, грану-

Балалар жасындағы наркология		
1	ҚР балалар наркологиялық көмектерді ұйымдастырудың әлеуметтік-құқықтық негіздері	Балалар наркологиялық қызметердің жұмысын реттейтін нормативтік-құқықтық актілер. 2009 жылғы 18 қыркүйектегі № 193-IV «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» ҚР Кодексінің «психикалық бұзылыстар (аурулары) бар адамдарға медициналық-әлеуметтік көмек көрсету туралы» бөлімшесіне сәйкес балалар мен жасөспірімдердің құқығы мен мүддесін қорғау, наркологиялық көмек көрсететін медицина қызметкерлері мен өзге де мамандардың құқықтарын қорғау және олардың азаматтық мүдделері. Наркотикалық заттарды өндіру, тарату, айналымын, балалар мен жасөспірімдердің тәртіпті бұзудың қылмыстық жауапкершілігін реттейтін ҚР-ның заң актілері. Балалар мен жасөспірімдерді наркологиялық стационарға алғашқы наркологиялық куаландыру және госпитализациялаудың (ерікті және еріксіз), қауіпсіздікті қамтамасыз ету шараларының, есеп беру-есепке алу медициналық құжаттарын, медициналық-әлеуметтік сараптаманы куаландыру актісін жүргізу мен рәсімдеудің құқықтық негіздері.
2	ҚР наркологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру және дамуы	ҚР халықна медициналық, әлеуметтік, құқықтық наркологиялық көмектерді ұйымдастыру қағидалары. Жетілдірілген наркологиялық көмектердің жолдары. Наркологиялық ауруларды медициналық-әлеуметтік реабилитациялаудың наркологиялық Орталықтарын (МӨРНО), наркологиялық диспансерлерді, балалар мен жасөспірімдер кабинеттерін ұйымдастыру және олардың құрылымы. Орталықтың мамандандырылған бөлімшелері мен құрылымы.
3	Бас бостандығынан айыру орындарында есірткіге тәуелді балалар мен жасөспірімдерге медициналық, әлеуметтік-құқықтық көмек көрсетуді ұйымдастыру	Бас бостандығынан айыру орындарында есірткіге тәуелді балалар мен жасөспірімдерге медициналық, әлеуметтік-құқықтық көмектерді ұйымдастыру қағидалары: есіркі қабылдайтындар, АИВ-жұқтырғандар, инъекциялы есірткіні қолданатындар (ИЕК), ЖИТС аурулары, АИВ-бірге тұратын адамдар (АИВБТА).
4	Балалар наркологиясында диспансерлік бақылауларды жүзеге асыру ерекшеліктері	Нашақор балалар мен жасөспірімдерді есепке алу, диспансерлік бақылауларды жүзеге асыру. Балалар мен жасөспірімдерді ерікті және мәжбүрлі, шұғыл госпитализациялау жағдай мен ережесі. Наркологиялық

		<p>аурулары бар адамдарды диспансерлік есепке алу және тоқтату ережесі мен қағидалары, есеп топтары (консультациялық және диспансерлік). Балалар мен жасөспірімдерге бірінші наркологиялық қуаландыруды жүргізу. Еріксіз жағдайда наркологиялық көмектерді жүргізу мен ұйымдастыру. Жасырын көмек көрсету тәртібі. Жасырын емдеу кабинеттерінің қызметтері мен міндеті және құрылымы. Нашакор балалар мен жасөспірімдерге мәжбүрлі дәрігерлік көмек көрсетудің негізгі шаралары. Белсенді динамикалық бақылаудың жүргізілуі. Кеңес беру және әлеуметтік көмектер көрсету. Стационарлық және амбулаториялық көмектердің өзара сабақтастығы және өзге де ведомствалық мекемелермен байланыс. Балалар нарколог-дәрігер жұмысының этика-деонтологиялық аспектілері. Құпиялылық. Дәрігер мен науқас арасындағы партнерлік қарым-қатынас. Дәрігерлік құпия. Стигматизация, бір-бірінен тәуелділігі және олардан айырылу мәселелері.</p>
5	Балалар мен жасөспірімдердің наркологиялық аурулардың семиоти-касы	<p>Балалар мен жасөспірімдердің негізгі наркологиялық синдромдардың клиникалық көрінісі (психикалық тәуелділік, тклеранттылықтың өзгеруі, физикалық тәуелділіктер), нозологиялық арнайы симптомдар және жедел интоксикация синдромдары. Наркологиялық аурулар клиникасында психотикалық және психотикалық емес психопатологиялық симптоматикалар. Органикалық және функционалдық психикалық бұзылыстар. Балалар мен жасөспірімдер ауруларына болжам жасау және емдеу шараларын жоспарлаудағы синдромның рөлі. Наркологиялық аурулардың нозологиялық және синдромальды қағидалары. Балалар мен жасөспірімдер наркологиялық ауруларын жіктеудегі клиникалық-динамикалық ұстанымдары. Ауру ағымының негізгі түрлері.</p>
6	Балалар наркологиясындағы заманауи зерттеу әдістері	<p>Наркологияда қолданылатын зерттеу әдістері. Клиникалық, клиника-психопатологиялық, клиника-ка-тамнестикалық әдістер: балалар мен жасөспірімдермен және олардың ата-аналарымен әңгімелесу, анамнез жинау ережесі мен ерекшеліктері, субъективті және объективті мәліметтер, тексерілу кезіндегі</p>

		<p>позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных.</p>
11	Наследственные болезни обмена веществ	<p>Аминоацидопатии (фенилкетонурия и др.). Эпидемиология. Нарушения обмена липидов (болезнь Нимана-Пика, Гоше). Нарушения обмена углеводов (галактоземия, фруктоземия, гликогенозы, мукополисахаридозы). Патогенез. Клиника. Диагностика. Биохимические исследования. Дифференциальный диагноз. Течение и исходы. Лечение. Диетотерапия.</p>
12	Синдром нарушенного кишечного всасывания	<p>Муковисцидоз. Целиакия. Экссудативная энтеропатия. Дисахаридазная недостаточность. Причины. Патогенез. Клиника. Диагностика. Дифференциальный диагноз. Лечение. Диетотерапия. Диспансерное наблюдение.</p>
13	Гипертермический и судорожный синдромы у детей раннего возраста	<p>Определение, причины, классификация. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Оказание первой врачебной помощи. Рекомендации ВОЗ.</p>
14	Поражение сердечно-сосудистой системы. Неревматические кардиты. Кардиомиопатии. Сердечная недостаточность	<p>Неревматические кардиты. Кардиомиопатии. Сердечная недостаточность. Классификация по Н.А.Белоконов. Клиника. Диагностика. Дифференциальный диагноз. Показания к назначению стероидных и нестероидных противовоспалительных препаратов. Течение и исходы. Лечение. Диспансерное наблюдение. Кардиомиопатии (дилатационная, гипертрофическая, в т.ч. гипертрофический субарортальный стеноз, редкие формы). Клиника. Диагностика, показатели эхокардиографии. Лечение. Прогноз. Сердечная недостаточность. Кардиальные и экстракардиальные причины. Первичные и вторичные механизмы адаптации. Патогенез. Классификация. Клинические проявления по лево- и правожелудочковому типу. Осложнения. Лечение в зависимости от стадии. Диспансерное наблюдение.</p>
15	Поражение сердечно-сосудистой системы. Инфекционный эндокардит (ИЭ). Болезни перикарда	<p>Инфекционный эндокардит. Этиология. Первичный и вторичный эндокардит. Клиника. Диагностика. Причины отсутствия роста флоры. Дифференциальный диагноз. Лечение. Показания к применению глюкокортикоидов. Перикардиты. Классификация. Клиника. Условия возникновения тампонады сердца. Диагностика. Дифференциальный диагноз. Течение и исходы. Лечение. Показания к пункции полости перикарда. Прогноз. Невоспалительные поражения перикарда: паразитарные поражения, кисты, опухоли, инородные тела, ранения.</p>

3	Судорожный синдром	Определение, причины, классификация. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Оказание первой врачебной помощи. Рекомендации ВОЗ.
4	Гипоксически-ишемическая энцефалопатия	Определение, причины, классификация. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Оказание первой врачебной помощи. Рекомендации ВОЗ.
5	Бронхо-легочная дисплазия	Диагностические критерии. Генетическая предрасположенность, последствия бронхо-легочной дисплазии. Лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины.
6	Желтухи новорожденных	Классификация неонатальных желтух. Клинико-лабораторная диагностика желтух. Дифференциальная диагностика. Принципы подбора крови для ОЗПК с известной групповой принадлежностью.
7	Пневмония у новорожденных	Начальные клинические признаки пневмоний у новорожденных. Дифференциальная диагностика пневмоний при различных вирусных респираторных инфекциях у новорожденных. Лечение, особенности дозировки антибиотиков у новорожденных. Профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины.
8	Внутриутробная инфекция у новорожденных	Общая характеристика инфекционной патологии. Внутриутробное инфицирование и факторы его развития. Внутриутробные инфекции и их формы. Врожденный токсоплазмоз. Внутриутробная микоплазменная инфекция. Хламидийная инфекция. Врожденный листериоз (септический гранулематоз). Врожденный сифилис. Врожденная цитомегаловирусная инфекция. Врожденная герпетическая вирусная инфекция. Врожденная краснуха. ВИЧ-инфекция, СПИД. Особенности дозировки антибиотиков у новорожденных.
9	Заболевания кожи у новорожденных	Приобретенные заболевания кожи у новорожденных. Подкожный адипонекроз. Себорейный дерматит. Десквамативная эритродермия Лайнера-Муссу. Пеленочный дерматит. Врожденный ихтиоз. Склеродерма. Склерема.
10	Патология детей раннего возраста. Иммунодефицитные заболевания	Классификация. Клиника. Роль иммунологических методов в диагностике иммунодефицитных состояний. Дифференциальный диагноз. Течение и исходы. Прогноз. Методы иммунокоррекции. Профилактика осложнений с

		психикалық және наркологиялық жағдайды сипаттау тәртібі, алынған мәліметтерді талдау талаптары. Медициналық құжаттарды жүргізу және рәсімдеу тәртібі. Ағзадағы биологиялық сұйықтықта, тырнақтан, шаштан есірткі заттарын анықтаудағы химия-токсикологиялық, иммунологиялық, жедел-тесттер, Рапопорт, Мохова-Шинкаренко сынамалары, электронды құрылғылар. Параклиникалық әдістер: бастың электроэнцефалографиясы, компьютерлі томографиясы және ядролы-магнитті резонансы, рентгенографиясы, М-эхо, реоэнцефалография, жұлын сұйықтығын зерттеу және т.б. Эксперименталды-психологиялық әдістер. Маскүнемдік сарапшыларының жұмысы. Әрбір әдістердің диагностикалық мүмкіндіктері, жүргізілу тәртібі, қарсы көрсетілімдері.
7	Жасөспірімдер қабылдаған алкогольден туындаған психикалық және мінез-құлықтық бұзылыстары (жасөспірімдік маскүнемділік)	Балалар мен жасөспірімдердің ауыр алкогольді интоксикация және маскүнемдік диагностикасы мен саралаған диагностикасы. И.В. Стрельчук, Н.Н. Иванц, Е. Джеллинек, И.Н. Пятницканың маскүнемдікті клиникалық-динамикалық жіктемесі. Жасөспірімдерді маскүнемдікке шалдықтыратын биологиялық, әлеуметтік-психологиялық факторлары, патогенезі. Ауыр маскүнемдік интоксикация клиникасы, кезеңдері, диагностиканың қосымша әдістері. Қарапайым, атипиялық, патологиялық маскүнемдік. Сараланған диагностика, күтім тактикасы және шұғыл көмек көрсету. Патологиялық маскүнемдіктің сот-психиатриялық бағасы. Жасөспірімдерде маскүнемдіктің клиникалық динамикасы, диагностика критериилері. Алкогольді абстинентті синдром, құрылымы, клиникалық нұсқалары, ауырлық дәрежесі. Жасөспірімдерде маскүнемділіктің ағымы түрлері және заңдылықтары (прогредиенттілігі, катерлігі). Ауруханада дәлелді медицина хаттамасына сәйкес емдеу, бақылау және профилактикалық жұмыстардың тәсілдері. Жасөспірімдердің алкогольді тәуелділік терапиясының қазіргі тәсілдері. Алкогольге тәуелділікті психикалық жеңуде психотерапияның рөлі. Жасөспірімдердің медициналық-әлеуметтік реабилитациясы. Ремиссия сапасы, рецидивтері. Болжамы. Медициналық-әлеуметтік салдары. Алкогольді деградация. Медициналық-әлеуметтік, сот-нарко-

		логиялық сараптамалар. Аурухана жатқы-зуға жіберілетін көрсеткіштер.
8	Маскүнемдік көпжүйелі ауру ретінде	Маскүнемдік көпжүйелі ауру ретінде. Коморбидтік патология. Дер кезіндегі диагностика және сараланған диагностика. Соматикалық салдары, асқынулар (цирроз, кардиомиопатия, полинейропатия, ауыр улану, суицид қауіптілігі және т.б.). Қатерлі ағымы. Ерте жасалынған диагностика. Ұрпаққа маскүнемдіктің әсері. Дәлелді медицина хаттамасына сәйкес емдеу, бақылау және профилактикалық жұмыстардың тәсілдері. Қосарланған соматикалық, неврологиялық бұзылыстардың терапиясы, алдын алуы, асқынулары. Жасөспірімдердің медициналық-әлеуметтік реабилитациясы. Аурухана жатқызуға жіберілетін көрсеткіштер. Болжамы.
9	Жасөспірімдердің алкогольді (металкоғолді) психоздары	Жасөспірімдердегі маскүнемдік (металкоғолді) психоздар диагностикасы мен сараланған диагностикасы. Даму және патогенез жағдайы. Диагностикалық критерийлері. Жіктелуі, негізгі түрлері. Ауыр түрлерінің уақытылы диагностикасы. Жасөспірімдерде металкоғолді психоздардың даму ағымы заңдылықтары, патоморфозы және болжамы. Қоғамға қауіпті іс-әрекеттердің алдын алу. Дәлелді медицина хаттамасына сәйкес жасөспірімдер күтімі және ағымды қадағалаудың тактикасы, алдын алуы және емдеуі. Сараптамасы. Еріксіз емдеу көрсеткіштері. Болжамы.
10	Балалар мен жасөспірімдер қолданған наркотикалық заттардан туындаған психикалық және мінез-құлықтық бұзылыстары	Балалар мен жасөспірімдерде наркомания диагностикасы мен сараланған диагностикасы. Психикалық белсенді, есірткі заттар жіктелуі. Негізгі клиникалық формалары: опий (героин), гашиш, есірткілер тізіміне енетін седативті-ұйықтатын заттар (барбитураттар), кокаин және басқа да белсендіретіндер (амфетамин, эфедрин, первитин), галлюциноген. Балалар мен жасөспірімдерде нашакорлықты тудыратын биологиялық, жеке тұлғалық-психологиялық, әлеуметтік факторлары. Балалар мен жасөспірімдерде наркотикалық заттектер әсерінен болатын жіті, созылмалы интоксикация, психоз синдромдарының клиникалық көріністерінің ерекшеліктері. Клиникалық кезеңдері. Абстинентті, абстинентциядан кейінгі

5	Современная концепция терапии наркологических заболеваний у детей и подростков.
6	Актуальные вопросы психотерапии в рамках программ медико-социальной реабилитации лиц с зависимостью от ПАВ.
7	Актуальные вопросы неотложных состояний в детской наркологии. Реанимационные мероприятия при неотложных состояниях в условиях поликлиники и стационара.
8	Стандарты профилактики болезней зависимости, ВИЧ и СПИД у потребителей инъекционных наркотиков в детском и подростковом возрасте. Современные концептуальные модели профилактики.
9	Организационно правовые вопросы наркологических экспертиз несовершеннолетних лиц: судебно-наркологической, медико-социальной.
10	Актуальные вопросы организации диспансеризации наркологических больных детского и подросткового возраста.

3.2 Примерный тематический план семинаров и практических занятий

№	Тема	Содержание
Введение в педиатрию		
1	Введение в неонатологию	Национальная стратегия, направленная на улучшение перинатального и неонатального ухода. Программы ВОЗ в перинатологии. Физическое развитие и зрелость новорожденных. Анатомо-физиологические особенности новорожденных. Пограничные состояния новорожденных. Гестационный возраст. Первичный туалет новорожденных. Уход новорожденным в палатах новорожденных. Группы здоровья новорожденных. Виды вскармливания новорожденных. Формулы расчета питания у доношенных детей. План ведения и наблюдения новорожденных основных групп риска. Выхаживание недоношенных новорожденных.
2	Асфиксия новорожденного. Родовая травма	Асфиксия новорожденного. Оценка степени дыхательной недостаточности. Родовая травма. Повреждение мягких тканей. Родовая черепно-мозговая травма. Травматические повреждения спинного мозга и плечевого сплетения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Первичная реанимация новорожденных. Оказание неонатальной помощи в родзале. Оказание первой врачебной помощи. Рекомендации ВОЗ.

10	Актуальные проблемы профилактики, медико-социальной реабилитации, защиты прав детей и подростков с психическими и поведенческими расстройствами.
Итого: 30* / 38** часов	
Детская психиатрия амбулаторно-поликлиническая	
1	Актуальные вопросы организации, современные пути развития амбулаторно-поликлинической детской психиатрической службы в РК.
2	Актуальные вопросы организации диспансеризации детей и подростков с психическими и поведенческими расстройствами, порядок его установления и прекращения наблюдения в группе консультативного и диспансерного учета (АДН).
3	Принципы составления и применения протоколов диагностики и лечения детей и подростков с психическими и поведенческими расстройствами в амбулаторных условиях.
4	Актуальные вопросы urgentных состояний в детской психиатрии на догоспитальном этапе. Реанимационные мероприятия при неотложных состояниях в амбулаторных условиях.
5	Актуальные вопросы организационной и правовой основ медико-социальной, судебно-психиатрической экспертиз в амбулаторных условиях.
6	Актуальные вопросы преемственности деятельности между амбулаторно-поликлинической службы и психолого-медико-педагогической консультаций и других детских специализированных учреждений.
7	Алгоритм диагностики и ведения лиц с синдромами преимущественно детского и подросткового возраста.
Наркология детского возраста	
1	Актуальные проблемы детской наркологии. Современное состояние проблемы зависимости у детей и подростков в РК. Эпидемиология наркологических заболеваний.
2	Актуальные вопросы социально-правовых аспектов организации и пути развития, совершенствования наркологической помощи детскому населению в РК. Современная антинаркотическая политика РК. Опыт отечественных и зарубежных стран.
3	Современные концепции этиологии и патогенеза наркологических заболеваний у детей и подростков.
4	Актуальные вопросы ранней диагностики наркологических заболеваний у детей и подростков. Международная и отечественная классификации психических и поведенческих расстройств (МКБ-10 пересмотра), концептуальные подходы в наркологии.

		синдром: варианты, айқын көрініс дәрежесі. Диагностика критерийлері. Балалар мен жасөспірімдердегі ауру ағымы типтері мен заңдылықтары. Наркотикалық заттектерді шектен тыс пайдалану, шұғыл көмек көрсету. Полинаркомания, наркоманияның асқынулары. Балалар мен жасөспірімдердегі маскүнемдік және тәуелділік синдромының қазіргі диагностика әдістері. Дәлелді медицина хаттамасына сәйкес емдеу, бақылау және профилактикалық жұмыстардың тәсілдері. Медициналық-әлеуметтік салдары. Балалар мен жасөспірімдердегі токсикомания профилактикасы мен науқастарды реабилитациялаудағы отбасының, қоғамдық және медициналық ұйымдардың рөлі. Болжамы. Сараптамасы. Госпитализация және күштеп емдеу көрсеткіштері.
11	Балалар мен жасөспірімдердің наркотик тізіміне еңбеген заттар тудырған психикалық және мінез-құлықтық бұзылыстары (токсикомания)	Балалар мен жасөспірімдердегі токсикомания диагностикасы мен сараланған диагностикасы. Есірткі және токсикомания заттарын ажыратудың медициналық критерийлері. Седативті-ұйықтатын заттектерге тәуелділік жіктелімі, клиникалық формалары (бензодиазепинді қатардағы транквилизаторлар, наркотикалық емес қатардағы барбитураттар), холинолитикалық заттар, антигистаминалық заттар, стимуляторлар, ұшқыш органикалық еріткіштер, никотин. Балалар мен жасөспірімдердегі токсикомания қалыптастыратын биологиялық, жеке-психологиялық, әлеуметтік факторлары. Токсикоманиялық заттектер әсерінен болатын жедел, созылмалы интоксикация, психоз синдромдарының клиникалық көріністерінің ерекшеліктері. Клиникалық кезеңдері. Абстинентті, абстиненциядан кейінгі синдром: варианты, айқын көріністер дәрежесі. Диагностика критерийлері. Балалар мен жасөспірімдерде кезеңдерінің типтері мен заңдылықтары. Токсикоманиялық заттектерді шектен тыс пайдалану, шұғыл көмек. Политоксикомания. Маскүнемдік және тәуелділік синдромының қазіргі диагностика әдістері. Балалар мен жасөспірімдердегі токсикоманияның қатерлі түрлері. Дәлелді медицина хаттамасына сәйкес емдеу, бақылау және профилактикалық жұмыстардың тәсілдері. Медициналық-әлеуметтік салдары.

		Токсикомания профилактикасы мен науқастарды реабилитациялаудағы отбасының, қоғамдық және медициналық ұйымдардың рөлі. Болжам. Сараптама. Госпитализация және күштеп емдеу көрсеткіштері.
12	Балалар мен жасөспірімдердің әртүрлі наркологиялық аурулардың инструменталды-зертханалық зерттеу әдістерінің клиникалық-диагностикалық маңызы	Қанға жалпы клиникалық талдау жүргізу, гемостаз, ҚСТ, электролиттік баланс, нәруыз, көмірсу, липид алмасулары метаболиттерін, жұлын сұйықтығын зерттеу. Гамма-глутамилтрансферазтар белсенділігін, эритроциттер көлемін, аспаратаминотрансфераз ферменттер құрамын, опиодка антидене деңгейін иммунды ферментті талдаумен анықтау және т.б.. Электроэнцефалография, компьютерлік томография және ядролық-магниттік резонанс және т.б. әдістердің мәні. Әдістерді тағайындау, таңдау ережелері, көрсеткіштері мен қарсы көрсетілімдер, аса маңызды көрсеткіштері.
13	Дәлелдемелі медицина ұстанымымен балалар мен жасөспірімдердің наркологиялық аурулар терапиясының негізгі заманауи қағидалары	Балалар мен жасөспірімдердің наркологиялық аурулар терапиясының негізгі қағидалары. Терапиялық әсер ету типтері, әдістері және нысаналары. Наркологиялық науқастарға жүргізілетін психофармакотерапия, психотерапия және әлеуметтік терапия. Наркологиялық науқас балалар мен жасөспірімдер терапиясындағы сараланған тәсілдер мен емдеу кезеңдері. Терапия түрлері. Абстиненттің синдром терапиясының қарқынды әдістері: ультражылдам детоксикация, детоксикацияның экстрокорпоральді әдістері. Қазіргі психотропты препараттарды қолданудың мәні: наркологиялық ауруларды емдеудегі атипиялы нейролептиктер, СИОЗСН тобындағы антидепрессанттар. Балалар наркологиясында қолданылатын рецидивке қарсы, ұстанымды терапиясы (арнайы патогенездік, бейспецификалық). Таңдау, көрсетілім, қарсы көрсетілім, кері әсері, асқыну және оны жою қағидалары. Психофармакотерапияның емдеу нәтижелерінің шекарасы. Терапиялық резистенттік, полипрагмазия, комплайнс мәселелері. Тәуелділік туғызатын дәрілік заттар. Психикалық бұзылыстары бар науқастарға терапияның клиникалық сипаттама-сын бағалаудың стандартталған шкаласы.
14	Балалар наркологиясында шұғыл көмек көрсету	Балалар наркологиясындағы шұғыл жағдайдың диагностикасы және сараланған диагностика алгоритмі. Наркологияда шұғыл жағдайдың негізгі клиникалық

3 Примерный тематический план и содержание профилирующих дисциплин

3.1 Примерный тематический план лекций

№	Тема
Введение в педиатрию	
1	Актуальные проблемы неонатологии.
2	Актуальные проблемы детской пульмонологии.
3	Актуальные проблемы детской нефрологии.
4	Актуальные проблемы детской кардиоревматологии.
5	Актуальные проблемы детской гастроэнтерологии.
6	Актуальные проблемы детской эндокринологии.
7	Актуальные проблемы детской клинической иммунологии и аллергологии.
8	Актуальные проблемы детской гематологии.
Детская психиатрия в стационаре	
1	Актуальные проблемы современной детской психиатрии. Основные направления и этапы развития отечественной и зарубежной детской психиатрии.
2	Актуальные вопросы социально-правовых основ организации и современные пути развития стационарной психиатрической помощи детскому населению в РК.
3	Современные представления об этиологии, патогенезе психических и поведенческих расстройств у детей и подростков.
4	Актуальные проблемы диагностики психических расстройств детского возраста с позиции доказательной медицины. Эпидемиология Международная и отечественная классификации психических расстройств (МКБ-10 пересмотра), концептуальные подходы.
5	Актуальные вопросы клинической психопатологии детского возраста. Закономерности синдрообразования и течение психических заболеваний преимущественно детского возраста.
6	Актуальные проблемы современной фармакотерапии и другие виды биологической, интенсивной терапии в детской психиатрии.
7	Актуальные вопросы urgentных состояний в детской психиатрии на госпитальном этапе.
8	Актуальные проблемы сексуальных расстройств у детей. Классификация.
9	Организационно-правовые основы судебно-психиатрической, медико-социальной экспертизы в детской психиатрии.

2 Распределение часов дисциплины

Переподготовка для специалистов с предшествующим уровнем образования и стажем работы по специальностям педиатрического профиля и общей врачебной практике

Дисциплина	Аудиторные часы			СРС
	всего	лекции	практические занятия	
Детская психиатрия в стационаре	144	30	114	72
Детская психиатрия амбулаторно-поликлиническая	72	16	56	36
Наркология детского возраста	108	24	84	54
Общее кол-во часов	324	70	254	162

Переподготовка для специалистов с предшествующим уровнем образования и стажем работы по специальностям непедиатрического профиля

Дисциплина	Аудиторные часы			СРС
	всего	лекции	практические занятия	
Введение в педиатрию	144	30	114	72
Детская психиатрия в стационаре	180	38	142	90
Детская психиатрия амбулаторно-поликлиническая	72	16	56	36
Наркология детского возраста	108	24	84	54
Общее кол-во часов	504	108	396	252

Повышение квалификации по специальности «Детская психиатрия»

Дисциплина	Аудиторные часы			СРС
	всего	лекции	практические занятия	
Актуальные проблемы детской психиатрии, наркологии, сексопатологии	72	16	56	36

		топтары: экзогенді интоксикация (шектен тыс қабылдау), ауыр абстиненттік синдром, ауыр делирия, асқындыратын нейрорептикалық синдром, ұстамалы жағдай және т.б. Диагностикалық критерийлері. Балалар мен жасөспірімдер ауруларына диагноз қою, реанимациялық шараларды жүргізу (дезинтоксикация, экстракорпоральді детоксикация, инфузиялық терапия, симптоматикалық терапия, опиатты рецепторлардың арнайы антагонисттарымен терапия). Асқынуды жою және алдын алу шаралары.
15	Балалар мен жасөспірімдердің психоактивті заттарды қабылдауын медициналық куәландырылуы	Тағайындау көрсеткіштері. Мақсаты мен міндеттері. Балалар мен жасөспірімдердің медициналық куәландырылуы жүргізу тәртібі және оны реттейтін нормативтік актілер. Медициналық куәландырылу мен қорытынды жасау хаттамасы толтыру тәртіптері.
16	Ауру балалар мен жасөспірімдерді маскүнемдік пен нашақорлықтан күштеп емдеу	Балалар мен жасөспірімдерді нашақорлықтан мәжбүрлі емдеуді реттейтін нормативтік актілер. Балалар мен жасөспірімдерге маскүнемдік пен нашақорлық кезіндегі көрсеткіштер, ем тағайындау тәртібі және қолдану, медициналық мәжбүрлі шаралар. Созу және тоқтату жағдайлары. Дәлелді медицина хаттамасына сәйкес стационар жағдайында емдеу және профилактикалық жұмыстардың тәсілдері. Реабилитациясы, реадатациясы. Болжамы.
17	Балалар наркологиясындағы алдын алулар мен медициналық-элеуметтік реабилитация	Балалар наркологиясында психопрофилактика және реабилитация кезеңдері мен қағидалары. Профилактикалық шаралардың стратегиясы. ДДСҰ бойынша профилактика түрлері (бірінші, екінші, үшінші), профилактиканың технологиялары мен міндеттері. Ұйымдастыру негіздері, өндеу қағидалары. Балалар мен жасөспірімдерге медициналық-генетикалық кеңес беру тәуелділік ауруының бірінші профилактикасы ретінде. Инъекциялы есірткіні қолданатындардағы (ИЕК), басқа да қауқарсыз топтардағы АҚТҚ\ЖҚТБ, ИЕК АҚТҚ инфекцияланғандардың, АҚТҚ өмір сүретіндердің, есірткіқұмарлардың алдын алу стандарттары. Түрлі наркологиялық аурулар кезіндегі реабилитациялық бағдарламалар жасау. Балалар наркологиясында

		реабилитация түсінігі міндеттері. Профилактикалық іс-шаралардың нәтижелік бағасы үшін эпидемиологиялық көрсеткіштерді талдау.
18	Балалар наркологиясында медициналық-әлеуметтік сараптама ны ұйымдастыру және жүргізу	Балалар наркологиясында медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүргізуді ұйымдастыру және оның міндеттері мен түрлері. Әлеуметтік-құқықтық мәселелер. Балалар мен жасөспірімдерде психикалық және мінез-құлық бұзылыстары кезіндегі бағалау критерийлері, тағайындауға негіздемелер. Медициналық құжаттамаларды, куәландыру актіні рәсімдеу тәртіптері. Наркологиялық аурулар кезінде уақытша және тұрақты жұмысқа қабілетсіздік критерийлері. Мүгедектікті белгілеу жағдайы, мамандырылған МӘСК жұмысын ұйымдастыру. Балалар мен жасөспірімдердің жұмысқа қабілеттіліктің төмендеу сатыларын, денсаулық жағдайын бағалауды, наркологиялық ауруларда ағза қызметтері бұзылыстарының түрлерін анықтаудың клиникалық критерийлері. Медициналық-әлеуметтік реабилитация бағдарламасын жүргізу және динамикалық бақылау.
19	Балалар наркологиясында сот-психиатриялық және сот-наркологиялық сараптамаларды ұйымдастыру және жүргізу	Кәмелет жасына толмаған адамдар психиатриясындағы сот-психиатриялық және сот-наркологиялық сараптамаларды ұйымдастыру және оның міндеттері мен түрлері. Әлеуметтік-құқықтық мәселелері. Сарапшының міндеттері мен құқықтары, сараптама қорытындысын жүргізу талаптары, соттылық, соттылық емес туралы түсініктер, іс-әрекетке қабілеттілік және қабілетсіздік туралы түсініктер, қамқоршылықты тағайындау, сотталғандарды тексеру, жәбірленуші мен куәгерлерді тексеру. ҚР-ның құқықтық нормаларына сәйкес кәмелет жасына толмаған адамдар психиатриясындағы сот-психиатриялық және сот-наркологиялық сараптамаларды жүргізу тәртібі. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары кезінде бағалау критерийлері мен тағайындау негіздемелері. Медициналық құжаттамаларды жүргізу, куәландыру актіні рәсімдеу тәртіптері. Күштеп емдеу және сот-психиатриялық сараптамалар қылмыстық процесс және қылмыстық-құқықтық аспектілері. Әлеуметтік қауіпті науқастарды белсенді бақылау. Заңсыз

- проводить психосоциальное консультирование, тестирование у детей и подростков с соблюдением принципов добровольности и конфиденциальности, в том числе в местах лишения свободы наркопотребителей, ВИЧ-инфицированные ПИН, больных СПИД, ЛЖВИЧ;

владеть навыками:

- определения уровня нервно-психического развития;
- трахеотомии;
- проведения психотерапии, аутогенной тренировки;
- интерпретации результатов компьютерно-томографического и магнитно-резонансного томографического исследования головного и спинного мозга;
- интерпретации результатов электроэнцефалографии и реоэнцефалографии;
- освидетельствования осужденных, потерпевших;
- выдачи заключения о психическом состоянии свидетеля, потерпевшего ребенка;
- искусственного кормления через зонд пациента с отказом от еды;
- диагностики и неотложной помощи при угрожающих жизни состояниях (купирование возбуждения, эпилептический статус, острые отравления наркотиками или токсикоманическими средствами, острая сосудистая недостаточность, острая дыхательная недостаточность, судорожный синдром, коматозные состояния, обструктивный синдром, обморок);
- синдромальной квалификации психического состояния детей и подростков;
- проведения адекватных программ лечения детей и подростков;
- организации надзора, удержания, транспортировки и наблюдения за возбужденным и социально опасным больным детского и подросткового возраста;
- ведения динамического и активного динамического наблюдения за детьми и подростками с психическими и поведенческими расстройствами;
- составления статистического анализа деятельности детского психиатрического и наркологического учреждения и отчетов по судебной психиатрии и наркологии.

- правила психиатрического освидетельствования, плановой, неотложной и недобровольной госпитализации детей и подростков в психиатрическое учреждение, диспансеризацию;
- принципы организации внебольничной и стационарной наркологической помощи детскому населению в РК;
- стандарты профилактики наркомании, ВИЧ/СПИД у детей и подростков, потребителей инъекционных наркотиков (ПИН), других уязвимых групп, ВИЧ-инфицированные ПИН;
- принципы организации сексопатологической помощи, основные понятия в сексопатологии;
- организация, порядок назначения и проведения судебно-психиатрической, судебно-наркологической экспертиз у несовершеннолетних в соответствии с правовыми нормами, установленными в РК;
- правовые вопросы судебной психиатрии и наркологии, права и обязанности эксперта, процессуальные требования к экспертному заключению, понятие о подсудности и неподсудности, понятие о дееспособности и недееспособности, установление опекунов; осмотр осужденных; осмотр свидетелей и потерпевших;
- организация и виды принудительного лечения, динамическое наблюдение за социально-опасными больными;
- неотложные состояния в детской психиатрии и наркологии;
- современные принципы лечения психических болезней (современная психофармакология, ургентная психиатрическая помощь, борьба с возбуждением, организация интенсивной терапии) у детей и подростков;
- современные методы профилактики, медико-социальной реабилитации в детской психиатрии и наркологии;

уметь:

- назначать общее и специальное обследование психиатрического пациента согласно протоколам диагностики и интерпретировать их результаты;
- проведения дифференциальной диагностики с обоснованием окончательного клинического диагноза;
- устанавливать клинический диагноз, назначать адекватную терапию психических, поведенческих и сопутствующих соматических расстройств у детей и подростков согласно клиническим протоколам лечения;
- уметь выявлять побочные эффекты и осложнения при лечении психотропными препаратами у детей и подростков;
- быть компетентным в вопросах нормативно-правовой и законодательной деятельности в детской психиатрии, ведения учетно-отчетной документации, статистического анализа состояния здоровья населения;
- предоставлять адресную информацию о медицинских услугах, программах снижения вреда, образовательных программах, в том числе в МЛС, предназначенных для наркопотребителей, ВИЧ-инфицированных ПИН, больных СПИД, ЛЖВИЧ;

		есірткі заттарын тарту әрекеттері үшін наркологиялық аурулардың қылмыстық жауапкершіліктері. Психикалық науқастардың қоғамдық-қауіпті әрекеттерінің алдын алу бойынша медициналық шаралары. Ақыл-есі дұрыстық және ақыл-ес кемшілігінің критериілері. Азаматтық процестегі сараптамалар. Іс-әрекетке қабілеттілік және қабілетсіздікті анықтау. Қамқорлыққа алу және оның көрсеткіштері.
--	--	--

3.3 Тыңдарманның өзіндік жұмысы жоспарының (ТӨЖ) үлгісі

№	ТӨЖ тақырыптары
Педиатрияға кіріспе	
1	Соматикалық аурулармен сырқаттанған балаларды курациялау.
2	Педиатр дәрігері көмекшісі ретінде медициналық құжаттамаларды жүргізу.
3	Клиникалық сынамаларды талдау.
4	ЭКГ ЭХО-КГ, ЭГ, ЭЭГ, КТ, ЯМРТ талдау.
5	Инъекцияның барлық түрін жүргізу.
6	Педиатр дәрігері көмекшісі ретінде қуықты катетерлеу.
7	Балалардың тәуліктік және апталық тамақтандырудың калориясын есептеу, азық-түліктің және дайын тамақтардың биологиялық құндылығын, органо-лептикалық сапасын анықтау.
8	Артериялық қысымды өлшеу және тамырлар соғысын анықтау.
9	Басқа бөлімшелердің консилиумына және кеңестеріне қатысу.
10	Педиатр дәрігері көмекшісі ретінде балалар бөлімінде кезекшілік ету.
11	Педиатр дәрігері көмекшісі ретінде қабылдау бөлімшелерінде кезекшілік ету
12	Кітапханалар мен ғаламторда жұмыс жасау.
13	Тыңдарман портфолиосын құрастыру.
Стационардағы балалар психиатриясы	
1	Психикалық науқас балалар мен жасөспірімдерді курациялау.
2	Балалар психиатриялық бөлімшесінде медициналық құжаттамаларды жүргізу.
3	Клиникалық сынамаларды талдау.
4	ЭКГ ЭХО-КГ, ЭГ, ЭЭГ, КТ, ЯМРТ талдау
5	Медициналық-элеуметтік, сот сараптамалары үшін куәландыру жолдамалары мен акттерін рәсімдеу.
6	Басқа бөлімшелердің консилиумына және кеңестеріне қатысу.

7	Әдістемелік жұмыстар, таблицалар, кестелер, глоссарийлер құрастыру.
8	Балалар мен жасөспірімдердің психикалық аурулар диагностикасы мен емдеу оқу хаттамаларын құрастыру.
9	Клиникалық және патологиялық-анатомиялық конференцияларға презентациялар, баяндамалар дайындау.
10	Айыпкерлер мен күдіктілердің ақыл-есі дұрыстығына күмәнданған жағдайда қорытында жасау.
11	Медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларының заңға қайшылығы жоқ қажетті әрекеттерін қолдану туралы қорытынды жасау.
12	Куәгердің немесе зардап шегушінің, жауап берушінің психикалық жағдайы туралы қорытынды жасау.
13	Медициналық мекемеде, тергеу изоляторында, сотта, тергеушінің кабинетінде СПЭ жүргізу.
14	Сот психиатриясы мәселелері бойынша сот және тергеу органдарының қызметкерлеріне консультация жүргізу.
15	Бөлімшеде кезекшілік ету.
16	Қабылдау бөлімінде кезекшілік ету.
17	Дәрігер көмекшісі ретінде жедел жәрдем мамандандырылған бригадасындағы кезекшілік.
18	Кітапханалар мен ғаламторда жұмыс жасау.
19	Тыңдарман портфолиосын құрастыру.
Барлығы: 72* / 90** сағат	
Амбулаториялық емханалық балалар психиатриясы	
1	Балалар мен жасөспірімдер учаскелік психиатр дәрігері кабинетіндегі жұмыс.
2	Уақытша және тұрақты еңбекке қабілетсіздік сараптамасы бойынша жұмыс.
3	Күндізгі стационарда жұмыс жасау.
4	Кризистік орталық кабинетінде жұмыс.
5	Диспансерлік есепте тұратын пациенттер патронажы.
6	Амбулатория қабылдауында науқас балаға кеңес беру.
7	Үйге шақырған науқастарға қызмет көрсету.
8	Медициналық құжаттамаларды рәсімдеу.
9	Клиникалық конференцияларға баяндамалар мен презентациялар дайындау
10	Мектепте әлеуметтік маңызды аурулар туралы балаларға білім беру.
11	Салауатты өмір салты қағидаларын қалыптастыру бойынша жұмыс.
12	Участкте әлеуметтік аз қорғалған балалармен жұмыс жүргізу.

больными пациентами воспитывает в людях гуманность, изучение современных возможностей терапии и реабилитации позволяет преодолеть неуместный скепсис по отношению к будущему пациента, настроить на активную борьбу с болезнью.

Цель дисциплины: расширение, углубление и совершенствование ранее приобретенных профессиональных знаний, умений и навыков для оказания специализированной высококвалифицированной медико-социальной помощи лицам детского возраста с психическими и поведенческими расстройствами в соответствии с современными достижениями лечебно-диагностических и фармацевтических технологий.

Задачи дисциплины:

- совершенствовать знания, умения, навыки и профессиональные компетенции детского психиатра в соответствии с требованиями государственного стандарта дополнительного образования и современными достижениями психиатрической науки;
- расширить навыки принятия профессиональных решений на основе принципов доказательной медицины;
- расширить внедрение современных лечебно-диагностических и фармацевтических технологии в своей профессиональной деятельности;
- улучшить организационные формы и методы профилактики, социально-правовой помощи детям с психическими расстройствами;
- совершенствовать навыки научного и статистического анализа состояния здоровья населения, качественных и количественных показателей деятельности лечебно-профилактических учреждений, кабинетов для детей и подростков;
- развить потребность к непрерывному профессиональному обучению и совершенствованию своих знаний, навыков и расширению клинического мышления;
- развить навыки работы в команде специалистов.

Конечные результаты обучения
Слушатель должен

знать:

- принципы организации и пути совершенствования психиатрической помощи детскому населению в РК, работы психоневрологических диспансеров, психиатрических стационаров, скорой психиатрической помощи, психиатрических стационаров специального типа;
- предмет и задачи психиатрии современной детской психиатрии, нозологические и симптоматические концепции происхождения психических заболеваний детского и подросткового возраста;
- диагностические критерии, дифференциальную диагностику типичных и атипичных клинических проявлений психических и поведенческих расстройств детского и подросткового возраста по МКБ-10, их этиологию, патогенез;
- современные инструментальные (КТ, ЯМРТ, ЭЭГ, РЭГ, ЭХО-ЭГ, ангиография и др.) и лабораторные инновационные методы диагностики, экспериментально-психологические методы исследования в детской психиатрии;

1 Пояснительная записка

Введение

Детская психиатрия - это медицинская специальность, являющаяся самостоятельной областью современной клинической психиатрии. Как медицинская дисциплина, занимается изучением диагностики и лечения, этиологии, патогенеза, распространенности, профилактики психических и поведенческих расстройств и организации психиатрической помощи детскому и подростковому населению. Изучение психических расстройств с позиций эволюционно-динамического, сравнительно-возрастного, биопсихосоциального подхода позволяет установить ряд возрастных закономерностей не только клиники, но и этиологии, патогенеза психических расстройств характерных для детского и подросткового возраста.

В целях реализации системы непрерывного образования и достижение высокого качества послевузовского медицинского образования особое значение приобретает подготовка высококвалифицированных специалистов в области детской психиатрии. Настоящая типовая программа дополнительного медицинского образования по специальности «Детская психиатрия» предназначена для совершенствования и углубления профессиональной подготовки детских психиатров на последипломном периоде на циклах переподготовки и повышения квалификации направленной на повышения эффективности психиатрической помощи детскому населению РК в соответствии с современными достижениями психиатрической науки.

В соответствие с Кодексом Республики Казахстан «О здоровье народа и системы здравоохранения» от 18 сентября 2009 года № 193-IV, оказание медико-социальной помощи лицам, страдающим психическими расстройствами, современная диагностика психических расстройств должна соответствовать мировому опыту, что отражено в настоящей программе, которая разработана в соответствии с МКБ-10 пересмотра. Вместе с тем, следует учитывать, что современные международные статистические классификации Американской психиатрической ассоциации, европейских стран имеют различные варианты подходов для постановки диагноза, и не являются теоретически обоснованными, а значит, при изложении теоретических положений детской психиатрии следует опираться на отечественный опыт нозологического подхода к диагностике. Опыт показывает, что наиболее плодотворно решаются научные и практические вопросы диагностических оценок в психиатрии при взаимном дополнении симптоматической и нозологической оценок психических расстройств с сохранением концептуальных подходов. Одним из путей преодоления этих различий является использование клинических руководств зарубежных стран, адаптированных к условиям отечественной психиатрии, позволяющие познакомиться с принципами и основными методическими подходами современной психиатрии при постановке диагноза, и проведении «стандартизированного» лечения психических больных.

Психиатрия сегодняшнего дня должна подчеркивать гуманный и сочувственный аспекты медицины. Не следует также забывать о высоком воспитательном значении психиатрии для формирования мировоззрения врача. Понимание психической патологии позволяет формировать терпимость к другому мнению, работа с неизлечимо

13	Кітапханалар мен ғаламторда жұмыс жасау.
14	Резидентура тыңдарманының портфолиосын құрастыру.
Балалар жасындағы наркология	
1	Балалар мен жасөспірімдер арасындағы наркологиялық ауруларды курациялау.
2	Балалар наркологиясында медициналық құжаттамаларды жүргізу.
3	Наркологиялық аурулардың клиникалық талдамаларының интерпретациясы.
4	ЭХО-КГ, ЭГ, ЭЭГ, КТ, ЯМРТ, ЭПО нәтижелерін интерпретациялау.
5	Токсикологиялық, ферменттік және өзге де тестердің, Рапопорт, Мохова-Шинкаренко сынамааларының нәтижелерін интерпретациялау, ағзаның биологиялық сұйықтығында есірткі заттарын анықтаудағы электрондық құралдардың көрсеткіштері.
6	Балалар мен жасөспірімдердің наркологиялық ауруларын емдеу мен диагностиканың оқу хаттамаларын жасау.
7	Әдістемелік құралдар, кестелер мен сызбалар, глоссарий құрастыру.
8	Кәмелетті жасқа толмағандардың медициналық-әлеуметтік, сот-наркологиялық сараптамалар үшін медициналық куәландыру актілерін және жолдамалар рәсімдеу.
9	Кәмелетті жасқа толмағандардың заңмен қарастырылған медициналық сипаттағы күштеу шараларын қолданудың қажеттілігі туралы қорытынды жасау.
10	Кәмелетті жасқа толмағандардың медициналық мекемелерде СНЭ өткізу.
11	Клиникалық және патология-анатомиялық конференцияларға презентация, баяндамалар әзірлеу.
12	Басқа бөлімшелердегі консилиум мен консультацияларға қатысу.
13	Бөлімшелерде, қабылдау орындарындағы кезекшіліктер.
14	Педиатр дәрігер көмекшісі ретінде мамандандырылған жедел көмек бригадасындағы кезекшілік.
15	Кітапханалар мен ғаламторда жұмыс жасау.
16	Резидентура тыңдарманының портфолиосын құрастыру.

4 Біліктілік арттыру циклының тақырыптық жоспарының үлгісі мен мазмұны

СОДЕРЖАНИЕ

Балалар психиатриясының, наркологиясының, сексопатологиясының өзекті мәселелері

4.1 Дәрістердің тақырыптық жоспары үлгісі

№	Тақырыптары
1	Балалар психиатриясының, наркологиясының, сексопатологияның өзекті мәселелері.
2	Балалар психиатриясының, наркологиясының, сексопатологияның инновациялық технологиялары.
3	Балалар психиатриясындағы, наркологиясындағы, сексопатологиясындағы дәлелді медицинаның өзекті мәселелері.
4	Балалар психиатриясында, наркологиясында, сексопатологиясында ауруханаға жатқызғанға дейін және ауруханадағы шұғыл көмек көрсету.
5	Суицидология және ургентті психиатрияның ауруханаға жатқызғанға дейін және ауруханадағы өзекті мәселелері.
6	Дәлелдемелі медицина ұстанымы бойынша балалар мен жасөспірімдердің негізі психикалық және мінез-құлықты бұзылыстарының психофармакотерапиясы дамуының заманауи бағыттары.
7	Дәлелдемелі медицина ұстанымы бойынша амбулаториялық жағдайда үрейлі-депрессивті және басқа аффективті, психосоматикалық инсомниялық бұзылыстардың психофармакотерапиясының заманауи табыстары мен жетістіктері.
8	Балалар психиатриясындағы, наркологиясындағы, сексопатологиясындағы инструменталды және функционалды зерттеу әдістері.
9	Балалардың сот-психиатриялық, сот-наркологиялық, медициналық-әлеуметтік сараптамалары.
10	Балалардағы психотерапия мәселелері.
11	Балалар мен жасөспірімдердің заманауи медициналық-әлеуметтік реабилитациялық бағдарламаларының өзекті мәселелері.

1. Пояснительная записка	60
2. Распределение часов дисциплины	64
3. Примерный тематический план и содержание дисциплин переподготовки	65
4. Примерный тематический план и содержание дисциплин повышения квалификации	100
5. Методы обучения и преподавания	104
7. Клиническая база	104
8. Список рекомендуемой литературы	105

Настоящая типовая программа не может быть тиражирована и распространена без разрешения Министерства здравоохранения Республики Казахстан.

Предисловие

1 РАЗРАБОТАНА И ВНЕСЕНА Республиканским центром инновационных технологий медицинского образования и науки.

2 ВВЕДЕНА ВПЕРВЫЕ.

3 ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА разработана в соответствии с стандартом дополнительного образования 2009 г. по специальности «Детская психиатрия».

4 ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА утверждена приказом и.о. Министра здравоохранения РК № 916 от 23 ноября 2010 г.

4.2 Семинарлар мен практикалық сабақтардың тақырыптық жоспарының үлгісі мен мазмұны

№	Тақырыбы	Мазмұны
1	Балалар мен жасөспірімдердің психикалық бұзылыстарының заманауи семиотикасы	Балалар психиатриясындағы жаңа концептуалды ұстанымдары. Симптомдар мен синдромдардың нозологиялық специфика, олардың патофизиологиялық механизмдер, клиникалық маңызы. Психопатологиялық синдромдардың статикасы және динамикасы, қалыптасуға олардың әсері, психикалық бұзылыстар клиникасы дамуы және ауырлануы. Клиникалық көріністері, типті, атипті варианттары. Патоморфоз. Эндогенді, экзогенді (соның ішінде соматогенді) және психогенді психикалық бұзылыстардың емдеу шаралары мен болжамды жоспарлауда синдромдардың рөлі.
2	Балалар психиатриясындағы инструменталды және зертханалық зерттеулердің инновациялық әдістері	Заманауи нейрофизиологиялық, биохимиялық, иммунологиялық және инновациялық технологиялардың маңызы, клиникадағы рөлі. Дәлелдемелі медицина ұстанымы бойынша зерттеу әдістерін тиімді тандау, оларды тағайындау ережелері, көрсетілімдері және қарсы көрсетілімдері, аса маңызды көрсеткіштері.
3	ҚР балаларға психотерапиялық көмек көрсетуді дамуының келешектері. Балалар мен жасөспірімдердің шекаралық жағдаларының психотерапиясы	ҚР балаларға психотерапиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру жетілдіру жолдары. Психотерапия тағайындаудың дәстүрлі ұстанымдары, олардың мақсаттары, міндеттері және өзгешеліктері. Отандық және шетел тәжірибесі. Жалпы және арнайы психотерапия әдістері. Жіктемесі. Мақсаты мен міндеттері. Көрсетілімдері, қарсы көрсетілімдері. Шекаралық жағдайлар емдеуінде терапиялық нәтижелерді тандау және динамика принциптері, олардың тиімділігі.
4	Ауруханаға жатқызғанға дейінгі және ауруханадағы балалар ургентті психиатриясы. Жаңа ұстанымдары.	Клиникалық аспектілері. Балалар мен жасөспірімдердің шұғыл жағдайлардың ерте диагностикасы мен саралау диагностика алгоритмі. Кризистік факторлардың қатысы. Асқынуларды тоқтату және алдын алу тактикасы. Реабилитация шаралары. Госпитализацияға көрсетілімдері.
5	Балалар мен жасөспірімдер суицидтердің ерте жасалынған диагностикасы мен шұғыл көмек көрсету	Эпидемиологиясы. ҚР балалар мен жасөспірімдер суицидтердің заманауи жағдайы. Суицидтердің әлеуметтік, психологиялық, физиологиялық факторлары. Клиникалық және жасқа байланысты аспектілері. Ерте жасалынатын диагностика, клиникалық бағалау, болдырмау шаралар мәселелері. Кризистік фактор-

ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА

ДОПОЛНИТЕЛЬНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ

Специальность:

ДЕТСКАЯ ПСИХИАТРИЯ

		лардың қатысы. Асқынуларды тоқтату және алдын алу тактикасы. Реабилитация шаралары. Госпитализацияға көрсетілімдері. Юристік және этикалық аспектілері.
6	дәлелдемелі медицина ұстанымы бойынша балалар мен жасөспірімдердегі шизофренияның резистентті түрлерінің және басқа сандырақ, аффективті, психосоматикалық бұзылыстардың, суицидтердердің заманауи психофармакотерапия	Психотропты заттардың заманауи жіктемесі. Балалар психиатриясында тағайындалатын негізгі дәрілік препараттар. Жаңа ұрпақтағы психотропты препараттар (атипті нейрорептиктиктер, СИОЗСН антидепрессантты топтары), дәлелдемелі медицина ұстанымы бойынша балалар мен жасөспірімдердегі шизофренияның резистентті түрлерінің және басқа сандырақ, аффективті, психосоматикалық бұзылыстардың, суицидтердер терапиясындағы жетістіктері. Терапиялық резистенттілікті болдырмау жолдары мен мәселелері. Тандау, тағайындау принциптері, көрсетілімдері мен қарсы көрсетілімдері, кері әсері, асқынулары және оларды тоқтату. Психикалық бұзылыстарды емдеудегі әр топтағы дәрілердің бір-бірімен үйлесімдігі. Психофармакотерапияда терапиялық нәтижесінің шекарасы. Терапиялық резистенттілік, полипрагмазия, комплайнс мәселелері. Психикалық бұзылыстары бар науқастар терапиясының клиникалық сипаттамасын бағалаудағы стандартталған шкалалары.
7	Дәлелдемелі медицина ұстанымымен балалар мен жасөспірімдердің ларвирленген депрессиялар, үрейлену және соматоформды бұзылыстардың клиникасы, диагностикасы және емдеуі	Эпидемиологиясы. Клиникалық аспектілері. Балалар мен жасөспірімдердің ларвирленген депрессиялар, үрейлену және соматоформды бұзылыстардың ерте жасалынатын диагностика және саралау диагностикасының алгоритмі. Клиникалық патоморфоз мәселелері. Дәлелдемелі медицина ұстанымы бойынша амбулаториялық жағдайда динамикалық қадағалау және күтімі, алдын алуы және заманауи терапиясы.

4.3 Тыңдарманның өзіндік жұмысы жоспарының (ТӨЖ) үлгісі

№	ТӨЖ мазмұны
1	Психикалық науқас балалар мен жасөспірімдерді курациялау, диагнозын дәлелдеу.
2	Балалар психиатриялық клиникасында медициналық құжаттамаларды жүргізу сапасы және оларды қадағалау.
3	Клиникалық және параклиникалық зерттеулер нәтижелерін талдау және интерпретация жасау (ЭКГ ЭХО-КГ, ЭГ, ЭЭГ, КТ, ЯМРТ).

Астана 2010

8. Снежневский А.В. Общая психопатология. – М.: Медицина, 2001.
9. Руководство по наркологии /Под ред. Н.Н. Иванца.-В 2-х т. – М.: ИД мед-практика-М, 2002.
10. Короленко Ц.П., Дмитриева Н.В. Социодинамическая психиатрия. Медицина, 2000.
11. Лекции по наркологии Н.Н. Иванец. – М, 2000.
12. Шабанов П.Д. Наркомании. – СПб.: Лань, 2001.
13. Психические расстройства и расстройства поведения. (Классификация V МКБ-10, адаптированный для использования в Российской Федерации) /Под ред. Б.А.Казаковцева, В.Б. Голланда. – М.: Минздрав России, 1998 .
14. Менделевич В.Д. Клиническая и медицинская психология. Учебное пособие. – М.: МЕДпресс-информ, 2005.
15. Клиническая психология. Под ред. Б.Д. Карвасарского. Национальная медицинская библиотека. – Питер, 2006.

Қазақ тілінде

негізгі:

1. Лешева Р.Ф. Психиатрия: Оқулық. – Алматы, «Білім», 1995.
2. Құдиярова Ф.М. Психиатрия. Оқулық. – Алматы, 1994.
3. Лешева Р.Ф. Медициналық психология: Оқулық. – Алматы, «Санат», 2009.

4	Кәмелет жасына толмағандарға медициналық-әлеуметтік, сот сараптамалары үшін куәландыру жолдамалары мен актітерін рәсімдеу.
5	Басқа бөлімшелердің консилиумына және кеңестеріне қатысу.
6	Әдістемелік жұмыстар, таблицалар, кестелер, глоссарийлер құрастыру.
7	Балалар мен жасөспірімдердің психикалық аурулар диагностикасы мен емдеу оқу хаттамаларын және жеке медициналық-әлеуметтік реабилитация бағдарламаларын құрастыру.
8	Клиникалық және патологиялық-анатомиялық конференцияларға презентациялар, баяндамалар дайындау.
9	Кәмелет жасына толмағандарға медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларының заңға қайшылығы жоқ қажетті әрекеттерін қолдану туралы қорытынды жасау.
10	Кәмелет жасына толмағандарға сот-психиатриялық, сот-наркологиялық, медициналық-әлеуметтік сараптамаларға жолдамалар, қорытындылар нәтижесін, актілер толтыру.
11	Кризистік орталықтың кабинеттерінде консультация жүргізу.
12	Балалар психиатриялық бөлімде кезекшілік ету.
13	Дәрігер көмекшісі ретінде қабылдау бөліміндегі кезекшілік.
14	Шұғыл көмек көрсететін мамандырылған бригада құрамында дәрігер көмекшісі ретінде кезекшілік ету.
15	Кітапханада, ғаламторда жұмыс жасау.

5 Оқу және оқыту әдістері

Дәрістер: шолу, проблемалық.

Семинарлар мен практикалық сабақтар: науқас балаларды курациялау, медициналық құжаттамаларды жүргізу, балалар емдеу-алдын-алу мекемелерінің әр түрлі бөлімшелерінде жұмыс жасау, ауруларды қарап өтуге қатысу, күрделі науқастарды талдау, шағын топтармен жұмыс жасау, пікірталас, ұсыну, кері байла- ныс, ғылыми-тәжірибелік конференцияларды ұйымдастыру.

Тыңдарманның өзіндік жұмысы (ТӨЖ): палаталардағы науқас балаларды ку- рациялау, емханалық қабылдауларда және үйлерде болу, балалар емдеу-алдын-алу ұйымдарындағы әр түрлі бөлімшелерінде жұмыс істеу, ғылыми-оқу әдебиеттерімен және бақылау-өлшеу құралдарымен жұмыс істеу, ауру тарихын жазу, презентация дайындау, оқу-клиникалық орталықта фантом мен муляждарда машықтарды бекіту, портфолио қалыптастыру, рефераттар, структурирленген әдістемелік нұсқаулар, кес- телер, сызбанұсқаларды, диагностика және емдеу алгоритмдерді және т.б. дайындау, бірігей талдауға баяндамалар жасау, ғылыми зерттеулерге қатысу, мақала шығаруға мәліметтер жинау.

6 Клиникалық база

Аурухананың, балалар психиатриялық, наркологиялық, психосоматикалық, терапиялық бөлімдері (кабинеттері), БМСК ұйымдары (емханалар, күндізгі стационарлар, ЖВА, диспансерлердің, ауруханалардың амбулаториялық бөлімдері), ауруханалардың функционалдық диагностика бөлімдері, клиникалық зертханалары, қабылдау бөлімі, жедел психиатриялық (наркологиялық) көмек көрсету станциялары.

7 Ұсынылатын әдебиеттер тізімі

Орыс тілінде

негізгі:

1. Дмитриева Т.Б., Краснов В.Н., Незнанов Н.Г, Семке В.Я., Тиганов А.С. Психиатрия. Национальное руководство. – М.: Медицина, 2009.
2. Гудман Р., Скотт С. Детская психиатрия. Триада-Х, 2008.
3. Руководство по клинической детской и подростковой психиатрии /Под редакцией Кеннета С. Робсона. – М. «Медицина», 1999.
4. Психиатрия детского и подросткового возраста / Под ред. П.И. Сидорова. – Тв. обл., 2004.
5. Рустанович А.В., Шамрей В.К. Клиническая психиатрия в схемах, таблицах и рисунках. – СПб.: «ЭЛБИ-СПБ», Санкт-Петербург. 2006.
6. Каплан Г.И., Сэдок Б.Дж. Клиническая психиатрия. - В 2-х т., /Пер. с англ. – М.: Медицина, 2002.
7. Руководство по психиатрии /Под ред. А.С. Тиганова. - В 2-х т. – М.: Медицина, 1999.
8. Иванец Н.Н., Тюльпин Ю.Г. Психиатрия и наркология: учебник. – М., ГЭОТАР-Медиа, 2006.
9. Обухов С.Г. Психиатрия: учебное пособие. /Под ред. Ю.А. Александровского. – М., ГЭОТАР-Медиа., 2007.
10. Жариков Н.М., Тюльпин Ю.Г. Психиатрия: Учебник. – М.: Медицина, 2000.
11. Коркина М.В., Лакосина Н.Д., Личко А.Е., Сергеев И.И. Психиатрия: Учебник. – М.: МЕДпресс-информ, 2004.
12. Тюльпин Ю.Г. Психические расстройства: Учебник. – М.: Медицина, 2002.
13. Александровский Ю.А. Психофармакотерапия. Учебное пособие для студ. высш. учеб. заведений – М.: «Академия», 2005.

қосымша:

1. Коркина М.В. Практикум по психиатрии. – М.: МЕДпресс-информ, 2009.
2. Руководство по судебной психиатрии. /Под редакцией Т.Б. Дмитриевой, Б.В. Шостаковича, А.А. Ткаченко. – М.: Медицина, 2004.
3. Войтенко Р.М. Социальная психиатрия с основами медико-социальной экспертизы и реабилитологии. Руководство для врачей и психологов. - Фолиант, 2002.
4. Руководство по социальной психиатрии. /Под ред. Дмитриевой Т.Б. – М.: Гэотар - Медицина, 2001.
5. Кудьярова Г.М., Зальман Г.И. Психиатрия для семейных врачей. Учебное пособие. – Алматы, 2000.
6. Общая психопатология (руководство для врачей). Н.Т. Измайловой.
7. Пропедевтика психиатрии. Учебное пособие. В.Л. Гавенко, Г.А.Самардакова, В.И.Коростий и др. /Под ред.проф. В.Л. Гавенко. – Ростов-на-Дону «Феникс», 2003.